

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE REPIŠTE NÁVRH

SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

podľa prílohy č. 5 zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
v znení neskorších predpisov

OBSAH**A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE**

I. Základné údaje o obstarávateľovi	str.	4
1. Označenie	str.	4
2. Sídlo	str.	4
3. Kontaktné údaje oprávneného zástupcu	str.	4
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii	str.	5
1. Názov	str.	5
2. Územie	str.	5
3. Dotknuté obce	str.	5
4. Dotknuté orgány	str.	5
5. Schvaľujúci orgán	str.	6
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice	str.	6

B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA**I. Údaje o vstupoch**

1. Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, bonita), z toho dočasný a trvalý záber	str.	7
2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie	str.	10
3. Suroviny – druh, spôsob získavania	str.	13
4. Energetické zdroje – druh, spotreba	str.	14
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	str.	17

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie – hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií	str.	21
2. Voda – celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania	str.	21
3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi	str.	23
4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)	str.	23
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita)	str.	24
6. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)	str.	24

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia	str.	25
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia		
1. Horninové prostredie	str.	25
2. Klimatické pomery	str.	35
3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia	str.	36
4. Vodné pomery	str.	40
5. Pôdne pomery	str.	42
6. Fauna, flóra	str.	49
7. Krajina – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana	str.	57

8.	Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov a územný systém ekologickej stability	str. 60
9.	Obyvateľstvo	str. 70
10.	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská	str. 76
11.	Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	str. 77
12.	Iné zdroje znečistenia	str. 77
13.	Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	str. 78
III.	Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie	
1.	Vplyvy na obyvateľstvo	str. 79
2.	Vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	str. 80
3.	Vplyvy na klimatické pomery	str. 80
4.	Vplyvy na ovzdušie	str. 80
5.	Vplyvy na vodné pomery	str. 81
6.	Vplyvy na pôdu	str. 81
7.	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	str. 82
8.	Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny	str. 83
9.	Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	str. 83
10.	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	str. 85
11.	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	str. 85
12.	Iné vplyvy	str. 85
13.	Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	str. 86
IV.	Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	str. 87
V.	Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	
1.	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	str. 90
2.	Porovnanie variantov	str. 90
VI.	Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	str. 92
VII.	Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	str. 94
VIII.	Všeobecné záverečné zhrnutie	str. 95
IX.	Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	str. 96
X.	Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	str. 96
XI.	Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	str. 96

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. OZNAČENIE

Názov : Obec Repište
Identifikačné číslo : 00320978

2. SÍDLO

Adresa sídla : Obec Repište
Repište č. 158, 966 03 Sklené Teplice

3. KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU

Oprávnený zástupca obstarávateľa : Vladimír Šalkovský, starosta obce
Repište č. 158
966 03 Sklené Teplice
telefónne číslo : 045 / 677 1098
e-mail : starosta@repiste.sk

Prostredníctvom odborne spôsobilej osoby podľa § 2a Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov :

Ing. Danko Gajdošová
registračné číslo 436
Energetikov 1479/9, 969 01 Banská Štiavnica

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

1. NÁZOV

Územný plán obce Repište – Návrh

2. ÚZEMIE (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)

Kraj : Banskobystrický samosprávny kraj
Okres : Žiar nad Hronom
Obec : Repište
Katastrálne územie : Repište

3. DOTKNUTÉ OBCE

Obce susediace s katastrálnym územím obce Repište :
obec Lehôtka pod Brehmi, Sklené Teplice, Vyhne, Hliník nad Hronom a mesto Banská Štiavnica
(okres Banská Štiavnica)

4. DOTKNUTÉ ORGÁNY

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovávaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány určené zákonom NR SR č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov.

4.1. Ústredné orgány štátnej správy

- Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Dopravný úrad Slovenskej republiky, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Železnice SR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava
- Národná diaľničná spoločnosť a.s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava
- Slovenská správa ciest, Miletičova 19, P.O.BOX 19, 826 19 Bratislava
- Štátna ochrana prírody, Správa CHKO Štiavnické vrchy, Kammerhofska 26, 969 01 Banská Štiavnica
- Lesy SR š.p., Odštepny závod Žarnovica, Železničná 613/13, 966 81 Žarnovica
- Slovenský vodohospodársky podnik š.p., Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica
- Slovak Telekom a.s. Bratislava, Bajkalská 28, 817 62 Bratislava
- SPP Distribúcia, Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava

4.2. Orgány miestnej štátnej správy

- Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Banská Bystrica, Partizánska cesta 6626/3, 974 05 Banská Bystrica
- Okresný úrad Banská Bystrica
 - odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
 - odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 B.Bystrica
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
- Okresný úrad Žiar nad Hronom
 - odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, M. Chrásteka 586/27, 965 01 Žiar nad Hronom
 - odbor krízového riadenia, Námestie Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom
 - odbor pozemkový a lesný, Námestie Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar nad Hronom

- Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ulica 9. mája č. 2, 975 90 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná č. 8, 975 65 Banská Bystrica
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Žiar nad Hronom
SNP č. 127, 965 81 Žiar nad Hronom
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiari nad Hronom
Cyrila a Metoda č. 357/23, 965 01 Žiar nad Hronom
- Regionálna veterinárna a potravinová správa Žiar nad Hronom
SNP č. 612/120, 965 01 Žiar nad Hronom

4.3. Dotknutý samosprávny kraj

- Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, odbor regionálneho rozvoja a územného plánovania, oddelenie územného plánovania a životného prostredia, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
- Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, odbor regionálneho rozvoja a územného plánovania, oddelenie investičnej prípravy a výstavby inžinierskych stavieb, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

4.4. Dotknuté obce

- Obec Lehôtka pod Brehmi,
Obecný úrad Lehôtka pod Brehmi, Lehôtka pod Brehmi č. 22, 966 01 Lehôtka pod Brehmi
- Obec Sklené Teplice, Obecný úrad Sklené Teplice, Sklené Teplice č. 161, 966 03 Sklené Teplice
- Obec Vyhne, Obecný úrad Vyhne, Vyhne č. 100, 966 02 Vyhne
- Obec Hliník nad Hronom,
Obecný úrad Hliník nad Hronom, Železničná č. 320/10, 966 01 Hliník nad Hronom
- Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie č. 1/1, 969 24 Banská Štiavnica

5. SCHVAĽUJÚCI ORGÁN

Obecné zastupiteľstvo obce Repište

6. VYJADRENIE O VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVEJ DOKUMENTÁCIE PRESAHUJÚCEJ ŠTÁTNE HRANICE

Územný plán obce Repište rieši v zmysle zákona o územnom plánovaní výlučne územie obce Repište, pozostávajúce z katastrálneho územia Repište, ktoré leží mimo dosahu štátnych hraníc Slovenskej republiky a nemá vplyv presahujúci štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. ÚDAJE O VSTUPOCH

1. PÔDA

– záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, bonita), z toho dočasný a trvalý záber

Kvalita a stav pôdneho fondu sú závislé od ich prirodzených vlastností, od prírodných a antropogénne vyvolaných procesov, od vykonaných melioračných opatrení a vplyvu ľudskej činnosti. Väčšinu plochy katastra obce Repište tvoria lesné pozemky (61,90 %). Poľnohospodárska pôda tvorí 32,42 % z celkovej plochy katastra. Z hľadiska druhového zastúpenia majú najväčší podiel trvalé trávne porasty (93,86%). Orná pôda tvorí len 2,42 % poľnohospodárskej pôdy.

Vzhľadom na skutočnosť, že požiadavky na rozvojové zámery obce Repište nie je možné uspokojiť len intenzifikáciou existujúcej zástavby a kapacity pre výstavbu v rámci jestvujúceho územia obce sú nedostatočné, je nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

Bližšie viď. Návrh ÚPN obce Repište, kapitola 2.18. – Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely a výkres č. 8 – Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na nepoľnohospodárske účely.

1.1. Záber poľnohospodárskej pôdy

Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v obci Repište je spracované podľa zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Územný plán obce Repište uvažuje s celkovým záberom 11,6549 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1,6696 ha je situovaných v zastavanom území obce a 9,9853 ha je situovaných mimo zastavaného územia obce. Celková plocha rozvojových lokalít je 13,5102 ha.

V rámci dostavby a intenzifikácie zastavaného územia obce, kde sa uvažuje s celkovým záberom poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely o výmere 1,6696 ha, je navrhovaná bytová výstavba formou rodinných domov situovaná prevažne v nadrozmerných záhradách a v prelukách, s možnosťou napojenia rozvojových lokalít na stávajúcu dopravnú a technickú vybavenosť (časť lokality B1, B6, B8 a B11).

Výstavba mimo hranice zastavaného územia obce k 01.01.1990, kde sa uvažuje s celkovým záberom poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely o výmere 9,9853 ha, je situovaná prevažne v tesnom dotyku so zastavaným územím obce, pozdĺž jestvujúcich miestnych a účelových komunikácií, s možnosťou napojenia jednotlivých rozvojových lokalít na potrebnú technickú infraštruktúru.

Mimo zastavaného územia obce sa uvažuje so záberom poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely pre bytovú výstavbu rodinných domov (lokalita B1 až B11), rozvojové plochy občianskej vybavenosti (OV1), poľnohospodárskej výroby – agrofarmy (F1), rekreácie a cestovného ruchu (R1) a stavby technickej infraštruktúry (ČOV-1 a ČOV-2).

Mimo súčasného zastavaného územia obce je rozvojová lokalita pre verejnú zeleň Z1 – rozšírenie cintorína (0,0300 ha) a rozvojová plocha pre izolačnú zeleň Z3 (0,6328 ha), ktoré si nevyžadujú záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely, nakoľko sa jedná o ostatné plochy. V zastavanom území obce je umiestnená rozvojová plocha pre technickú infraštruktúru ČOV-2 (0,0500 ha), ktorá si nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely, nakoľko sa jedná o ostatné plochy. Mimo zastavaného územia obce je umiestnená rozvojová plocha pre poľnohospodársku výrobu Z2

– určená pre rozšírenie sadu (0,9569 ha), ktorá si nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely, nakoľko je predpoklad, že plocha bude v rámci súčasnej poľnohospodárskej pôdy preklasifikovaná ako ovocné sady.

Tab.: Záber poľnohospodárskej pôdy podľa funkcie rozvojových plôch

číslo	Lokalita	Celková výmera lokality (ha)	Výmera záberu (ha)		
			zast. územie (ha)	mimo ZÚ (ha)	Spolu (ha)
1.	Bývanie	8,3575	1,6696	6,5818	8,2514
2.	Občianska vybavenosť	0,6953	-	0,6953	0,6953
3.	Cestovný ruch, rekreácia a šport	1,1578	-	1,1578	1,1578
4.	Výroba, výrobné služby, sklady a poľnohospodárstvo	2,5368	-	1,5004	1,5004
5.	Verejná a izolačná zeleň	0,6628	-	-	-
6.	Technické stavby a zariadenia	0,1000	-	0,0500	0,0500
	S P O L U	13,5102	1,6696	9,9853	11,6549

Napriek záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely možno skonštatovať, že lokality sú navrhnuté v nadväznosti na zastavané územie jednotlivých častí obce a existujúcu infraštruktúru, teda nebude narušená ucelenosť honov, ani nedôjde k fragmentácii a izolácii poľnohospodárskej pôdy. Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách bývania formou rodinných domov bude oproti uvádzaným predbežným bilanciam nižší min. o 50 %. Predpokladá sa, že vynímané budú len zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať cca 200 m².

Pri realizácii ÚPN je potrebné dodržať príslušné ustanovenia zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy. Pri realizácii navrhovaných zámerov bude potrebné vykonať skrývku humusového horizontu odnímaných natrvalo a zabezpečiť ich hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu. Ďalej bude nutné zachovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb alebo jej delením.

1.2. Záber lesnej pôdy

V rámci územného plánu obce Repište nedochádza k záberu lesných pozemkov.

1.3. Bonita pôdy

Podrobnú charakteristiku o pôdno-ekologickom charaktere riešeného územia poskytujú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ), ktoré vyplývajú zo zhodnotenia genetických vlastností pôd, pôdotvorného substrátu, zrnitosti, klímy, svahovitosti, štrkovitosti, hĺbky pôdy a expozície. Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) je klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom konkrétnom stanovišti.

BPEJ sú na základe vyhodnotenia produkčných schopností poľnohospodárskych pôd zaradené do 9. obvodových skupín, pričom do prvých 4. skupín sú zaradené pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou a sú osobitne chránené podľa Zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Skupina pôd 1. – 4. predstavuje pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou, 5. – 7. sú pôdy so strednou kvalitou a pôdy 8. – 9. majú nízku kvalitu.

Z hľadiska kvality pôdy je prevažná časť poľnohospodárskej pôdy v obci Repište zaradená medzi bonitované pôdno-ekologické jednotky 9. triedy (nízka kvalita pôdy), ktorá tvorí 79,04 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Menšie zastúpenie má poľnohospodárska pôda 7. triedy (stredná kvalita pôdy), ktorá tvorí 11,07 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy a poľnohospodárska pôda 6. triedy (stredná kvalita pôdy), ktorá tvorí 6,98 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Minimálne zastúpenie má

poľnohospodárska pôda 8. triedy, ktorá sa nachádza v severozápadnej okrajovej časti katastrálneho územia a tvorí 2,91 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy.

Tab. : Zastúpenie BPEJ v katastrálnom území obce Repište

Stupeň kvality	Produkčná schopnosť pôdy	Podiel z PP (%)
6	stredná kvalita pôdy	6,98 %
7	stredná kvalita pôdy	11,07 %
8	nízka kvalita pôdy	2,91 %
9	nízka kvalita pôdy	79,04 %
	S p o l u	100 %

Zdroj : VÚPOP, 2010

Ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy zabezpečuje Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. V zmysle Prílohy č. 2 k Nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa katastrálnom území obce Repište nachádzajú nasledovné najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy :

- BPEJ 0761212 (6. stupeň kvality), BPEJ 0761242 (6. stupeň kvality), BPEJ 0771412 (7. stupeň kvality), BPEJ 0861212 (6. stupeň kvality), BPEJ 0861242 (6. stupeň kvality), BPEJ 0861412 (7. stupeň kvality), BPEJ 0861442 (7. stupeň kvality), BPEJ 0877462 (8. stupeň kvality), BPEJ 0881682 (9. stupeň kvality), BPEJ 0961212 (7. stupeň kvality), BPEJ 0961215 (7. stupeň kvality), BPEJ 0961242 (7. stupeň kvality), BPEJ 0961442 (7. stupeň kvality).

Najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v katastrálnom území obce Repište predstavujú celkovo 82,92 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Podľa produkčnej schopnosti pôdy sú medzi najkvalitnejšie pôdy katastrálneho územia obce Repište zaradené všetky pôdy 6., 7. a 8. stupňa kvality. Pôdy 9. stupňa kvality, ktoré sú medzi najkvalitnejšie pôdy stanovené v zmysle vyššie uvedené nariadenia, tvoria 39,18 % z celkovej výmery pôdy 9. stupňa kvality.

Tab. : Zastúpenie najkvalitnejšej pôdy v katastrálnom území obce Repište

Stupeň kvality	Produkčná schopnosť pôdy	Podiel najkvalitnejšej PP (%)
6	stredná kvalita pôdy	6,98 %
7	stredná kvalita pôdy	11,07 %
8	nízka kvalita pôdy	2,91 %
9	nízka kvalita pôdy	30,97 %
	S p o l u	82,92 %

Zdroj : VÚPOP, 2010

V riešenom území obce Repište sa nenachádza poľnohospodárska pôda, na ktorú sa vzťahuje zvýšená ochrana v zmysle zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu zrealizovaných hydromeliorácií, ktorými sa upravujú vzdušné pomery v pôde a zvyšuje sa jej úrodnosť.

Z hľadiska kvality poľnohospodárskej pôdy sa predpokladá najväčší záber na poľnohospodárskej pôde 9. skupiny BPEJ o celkovej výmere 6,3981 ha (54,90 %), z toho 1,6060 ha (25,10 %) je v zastavanom území obce a 4,7921 ha (74,90 %) je mimo zastavaného územia obce. Nasleduje záber na poľnohospodárskej pôde 8. skupiny BPEJ o celkovej výmere 1,8263 ha (15,67 %), z toho celá výmera je mimo zastavaného územia obce a záber na poľnohospodárskej pôde 7. skupiny BPEJ o celkovej výmere 1,5004 ha (12,87 %), z toho celá výmera je mimo zastavaného územia obce.

Zvyšnú časť záberu predstavuje poľnohospodárska pôda, ktorá nie je v zmysle Prílohy č. 2 k Nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy zaradená medzi najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy. Jedná sa o záber poľnohospodárskej pôdy 6. skupiny BPEJ, ktorá tvorí celkovú výmeru 0,8508 ha (7,30 %), z toho celá výmera je mimo zastavaného územia obce

a poľnohospodárska pôda 9. skupiny BPEJ, ktorá tvorí celkovú výmeru 1,0793 ha (9,26 %), z toho 0,0636 ha (5,89 %) je v zastavanom území obce a 1,0157 ha (94,11 %) je mimo zastavaného územia obce.

Tab.: Záber PP podľa jednotlivých BPEJ

Čís.	Skupina BPEJ	Kód BPEJ	V zastavanom území obce (ha)	Mimo zastavaného územia obce (ha)	Spolu (ha)
1	6	0761012	-	0,8508	0,8508
2	7	0771412	-	1,5004	1,5004
3	8	0877462	-	1,8263	1,8263
4	9	0881682	1,6060	4,7921	6,3981
5	9	0881862, 0881882	0,0636	1,0157	1,0793
	S P O L U		1,6696	9,9853	11,6549

V zmysle zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. je z celkovej navrhovanej plochy na nepoľnohospodárske využitie 9,7248 ha (83,44 %) najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Z toho 1,6060 ha (16,51 %) je v zastavanom území obce a 8,1188 ha (83,49 %) je mimo zastavaného územia obce.

2. VODA

– z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie

2.1. Zásobovanie pitnou a prevádzkovou vodou

Územie obce Repište nemá vybudovaný verejný vodovod. Pred polyfunkčným objektom v centre obce je umiestnený vlastný obecný vodojem o objeme 100 m³, z ktorého je vybudovaná rozvodná sieť do objektu obecného úradu a do areálu cintorína. Vodojem bol v nedávnej minulosti zrekonštruovaný. Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou z vlastných zdrojov – studní. V katastrálnom území obce sa nachádzajú aj iné vodné zdroje, ktoré by po odbornom zachytení mohli byť vhodné na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

V katastrálnom území obce Repište sa nachádzajú vodárenské zdroje podzemnej vody, ktorými sú zásobované obce Sklené Teplice a Vyhne pitnou vodou (vrt HGS-1 a prameň Glórik – horné, Zárez pod cestou – Kamenná dolina, Zárez – Kamenná dolina a Štôlne – Kamenná dolina). Uvedené vodárenské zdroje prevádzkuje StVPS, a.s. Banská Bystrica.

2.1.1. Výpočet potreby pitnej vody

Vo výpočte potreby vody sa uvažuje s potrebou vody pre bytový fond, občiansku vybavenosť, výrobné prevádzky, rekreáciu a cestovný ruch. Výpočet je prevedený v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

- Potreba vody pre obyvateľstvo – Q_{OB}
 - počet obyvateľov : 276
 - potreba vody : 135 l/osobu a deň
 - potreba vody pre obyvateľstvo : $Q_{OB} = 276 * 135 = 37.260 \text{ l/deň} = 0,43 \text{ l/s}$
- Potreba vody pre občiansku a technickú vybavenosť – Q_{OV}
 - $Q_{OV} = 276 * 25 \text{ l/osobu a deň} = 6.900 \text{ l/deň} = 0,080 \text{ l/s}$

Špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť podľa veľkostnej kategórie obce (od 200 – do 2500 obyvateľov) je 25 l/osobu a deň.

- Potreba vody pre rekreáciu a cestovný ruch – Q_{RaCR}
- Ubytovanie – 120 lôžok : $Q_{RaCR3} = 120 * 80 = 9.600 \text{ l/deň}$
 Pri ročnej potrebe vody sa neuvažuje s celoročnou prevádzkou rekreačných zariadení v plnej kapacite (365 dní), ale len s prevádzkou s celkovým počtom cca 250 dní :
 $9.600 \text{ l/deň} * 250 \text{ dní} = 2.400 \text{ m}^3/\text{rok}$
- Celková potreba vody – Q_p
 $Q_p = Q_{OB} + O_{OV} + Q_{RaCR} = 37.260 + 6.900 + 9.600 = 53.760 \text{ l/deň}$
- Priemerná denná potreba : $Q_p = 53.7600 \text{ l/deň} = 0,622 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody : $Q_{max} = 0,622 * 1,4 = 0,871 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody : $Q_h = 0,871 * 1,8 = 1,568 \text{ l/s}$
- Celková ročná potreba vody – Q_r
 $Q_r = Q_{OB} * 365 + O_{OV} * 365 + Q_{RaCR} * 250$
 $Q_r = 37.260 * 365 + 6.900 * 365 + 9.600 * 250$
 $Q_r = 18.518,40 \text{ m}^3/\text{rok}$

Rozvojové plochy pre bývanie v rodinných domoch vymedzené v územnoplánovacej dokumentácii majú celkovú max. kapacitu cca 42 bytových jednotiek, čo pri predpokladanej obľožnosti 2,5 predstavuje nárast o cca 106 obyvateľov. Z pohľadu rozvoja rekreácie a cestovného ruchu sa uvažuje s max. nárastom 30 lôžok v rekreačných zariadeniach poskytujúcich prechodné ubytovanie, ktoré sú situované v rekreačnom území.

- Potreba vody pre obyvateľstvo – Q_{OB}
- počet obyvateľov : 382
- potreba vody : 135 l/osobu a deň
- potreba vody pre obyvateľstvo : $Q_{OB} = 379 * 135 = 51.570 \text{ l/deň} = 0,597 \text{ l/s}$
- Potreba vody pre občiansku a technickú vybavenosť – O_{OV}
- $Q_{OV} = 382 * 25 \text{ l/osobu a deň} = 9.550 \text{ l/deň} = 0,111 \text{ l/s}$
 Špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť podľa veľkostnej kategórie obce (od 200 – do 500 obyvateľov) je 25 l/osobu a deň.
- Potreba vody pre rekreáciu a cestovný ruch – Q_{RaCR}
- Ubytovanie – 150 lôžok : $Q_{RaCR3} = 150 * 80 = 12.000 \text{ l/deň}$
 Pri ročnej potrebe vody sa neuvažuje s celoročnou prevádzkou rekreačných zariadení v plnej kapacite (365 dní), ale len s prevádzkou s celkovým počtom cca 250 dní :
 $12.000 \text{ l/deň} * 250 \text{ dní} = 3.000 \text{ m}^3/\text{rok}$
- Celková potreba vody – Q_p
 $Q_p = Q_{OB} + O_{OV} + Q_{RaCR} = 51.570 + 9.550 + 12.000 = 73.120 \text{ l/deň}$
- Priemerná denná potreba : $Q_p = 73.120 \text{ l/deň} = 0,846 \text{ l/s}$
- Maximálna denná potreba vody : $Q_{max} = 0,846 * 1,4 = 1,184 \text{ l/s}$
- Maximálna hodinová potreba vody : $Q_h = 1,184 * 1,8 = 2,131 \text{ l/s}$
- Celková ročná potreba vody – Q_r
 $Q_r = Q_{OB} * 365 + O_{OV} * 365 + Q_{RaCR} * 250 + Q_V * 350$
 $Q_r = 51.570 * 365 + 9.550 * 365 + 12.000 * 250$
 $Q_r = 25.308,80 \text{ m}^3/\text{rok}$

Tab. : Rekapitulácia potreby vody

	Potreba vody v roku 2021	Navrhovaná potreba vody
Ročná potreba vody (m^3/rok)	18.518,40	25.308,80
Priemerná denná potreba vody Q_p (l/s)	0,622	0,846
Max. denná potreba vody Q_m (l/s)	0,871	1,184
Max. hodinová potreba vody Q_h (l/s)	1,568	2,131

2.1.2. Návrh rozšírenia vodovodnej siete

V návrhu zásobovania pitnou vodou sa ponecháva jestvujúci spôsob zásobovania, vrátane jestvujúceho vodného zdroja. Navrhuje sa realizácia nového vodného zdroja (prieskumný vrt na pozemku parcela č. CK-N 127/1 k.ú. Repište), aby bola pokrytá celková potreba pitnej vody. Z navrhovaného vodného zdroja bude cez úpravovňu vody prírodným potrubím DN 200 zvedená voda do jestvujúceho vodojemu pred polyfunkčným objektom, odkiaľ bude novým vodovodným potrubím rozvádzaná pitná voda k stávajúcej i navrhovanej výstavbe. Rozšírenie vodovodnej siete je navrhnuté v nadväznosti na jestvujúcu zástavbu i rozvojové lokality s navrhovanou výstavbou. Hlavné rozvodné vodovodné potrubie je navrhnuté prevažne z rúr HDPE dimenzie D110mm (DN 100) o celkovej dĺžke cca 4.310 m.

2.1.3. Akumulácia vody

Potrebná akumulácia podľa STN 63 6650 – Vodojemy čl.14 má byť 60 – 100 % maximálnej dennej potreby.

- $Q_{dmax} = 1,184 \text{ l/s} = 102,298 \text{ m}^3/\text{deň}$
- $60 \% * Q_{dmax} = 0,6 * 102,298 \text{ m}^3/\text{deň} = 61,379 \text{ m}^3/\text{deň}$ (potrebný akumulčný priestor VDJ)
- $100 \% Q_{dmax} = 102,298 \text{ m}^3/\text{deň}$

Potrebný objem akumulčného priestoru vychádza zo 60 % Q_{dmax} určeného pre návrh spolu so súčasným stavom. Existujúci vodojem VDJ pred polyfunkčným objektom má objem 100 m^3 . Pre navrhovaný územný rozvoj obce bude pôvodný vodojem zabezpečovať cca 100 % pokrytie maximálnej dennej potreby. Z hľadiska ďalšieho územného rozvoja bude potrebné uvažovať s rozšírením jestvujúceho vodojemu pred polyfunkčným objektom, resp. s vybudovaním nového vodojemu.

2.2. Odkanalizovanie

Obec Repište nie je odkanalizovaná. Splaškové vody sú zachytávané v žumpách a niekde i v septikoch. Na základe týchto skutočností je potrebné vybudovať novú kanalizačnú sieť, ktorá bude odvádzat splaškové vody do navrhovanej čistiarene odpadových vôd. Po prečistení budú odpadové vody vyúšťané do recipientu. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd v obci je náročné a musí vychádzať z konfigurácie terénu riešeného územia.

Z dôvodu náročnosti terénu sú navrhnuté dve čistiarene odpadových vôd. Jedna navrhovaná mechanicko-biologická čistiareň odpadových vôd ČOV-1 bude slúžiť pre zastavané územie obce i pre navrhované rozvojové lokality v severnej časti katastrálneho územia obce. Splaškové odpadové vody budú na ňu privádzať : hlavný kanalizačný zberač A-DN 300 a pripojovacie stoky A1-DN 300 až A3-DN 300. Predpokladaná celková dĺžka vetvy A je cca 1.810 m.

Druhá navrhovaná mechanicko-biologická čistiareň odpadových vôd ČOV-2 bude slúžiť pre zastavané územie obce i pre navrhované rozvojové lokality v ostatnej časti katastrálneho územia obce. Splaškové odpadové vody budú na ňu privádzať : hlavný kanalizačný zberač B-DN 300 a pripojovacia stoka B1-DN 300 až B6-DN 300. Predpokladaná celková dĺžka vetvy B je cca 2.705 m.

2.2.1. Množstvo odpadových vôd

Množstvo splaškových odpadových vôd je totožné s množstvom potreby pitnej vody.

- Produkcia odpadových vôd :
 - obyvateľstvo : $Q_{OB} = 51.570 \text{ l/deň} = 0,597 \text{ l/s}$
 - občianska a technická vybavenosť : $Q_{OV} = 9.550 \text{ l/deň} = 0,111 \text{ l/s}$
 - rekreácia a cestovný ruch : $Q_{RaCR} = 12.000 \text{ l/deň} = 0,139 \text{ l/s}$
 - Priemerná denná produkcia : $Q_p = 73.120 \text{ l/deň} = 0,847 \text{ l/s}$
 - Maximálna denná produkcia : $Q_{max} = 0,847 * 2,0 = 1,694 \text{ l/s}$
 - Maximálna hodinová produkcia : $Q_h = 0,847 * 0,6 = 0,508 \text{ l/s}$
- Celková ročná produkcia splaškových vôd

$$Q_r = Q_{OB} * 365 + Q_{OV} * 365 + Q_{RaCR} * 250 + Q_V * 350$$

$$Q_r = 51.570 * 365 + 9.550 * 365 + 12.000 * 250$$

$$Q_r = 25.308,80 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Tab. : Rekapitulácia produkcie odpadových vôd

	Produkcia v roku 2021	Produkcia v roku 2035
Ročná produkcia odpadových vôd (m^3/rok)	18.518,40	25.308,80
Priemerná denná produkcia Q_p (l/s)	0,622	0,846
Max. denná produkcia Q_m (l/s)	0,871	1,184
Max. hodinová produkcia Q_h (l/s)	1,568	2,131

2.2.2. Návrh kanalizačnej siete

V návrhu odvádzania odpadových vôd z územia je kanalizačná sieť navrhnutá ako delená a slúži na odvod splaškových vôd. Riešená je prevažne ako gravitačná. Navrhovaná kanalizačná sieť bude odvádzať odpadové splaškové vody z jestvujúcej zástavby, ako aj rozvojových plôch určených pre bývanie, občiansku vybavenosť a z časti aj rekreáciu. Potrubia navrhujeme trasovať popri okrajoch miestnych komunikácií a v zelených pásoch, v nevyhnutných prípadoch na okraji jazdného pruhu komunikácií.

2.3. Ochranné pásma vodohospodárskych vedení a zariadení

Ochranné pásmo verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie v zmysle § 19 ods. 2 písm. a) zákona NR SR č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene doplnení zákona NR SR č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, ktoré je mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti :

- vodovod a kanalizácia do DN 500 mm 1,8 m
- vodovod a kanalizácia nad DN 500 mm 3,0 m

V pásme ochrany je zakázané :

- vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii,
- vysádzať trvalé porasty,
- umiestňovať skládky,
- vykonávať terénne úpravy.

3. SUROVINY – druh, spôsob získavania

V katastrálnom území obce Repište sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská a ani nevyhradené ložiská a taktiež nie sú určené žiadne dobývacie priestory. V katastrálnom území obce Repište nenachádzajú ani žiadne iné prírodné zdroje vyžadujúce zvláštnu ochranu a podľa Registra ložísk nerastných surovín

Geofondu a evidencie chránených ložiskových území Obvodného banského úradu ani žiadna nerastná surovinová základňa.

Pri realizácii objektov v rámci navrhovaných rozvojových lokalít bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu (kamenivo, štrk, piesok, cement, betónové dlažby, betónové konštrukčné prvky, keramické výrobky, železo, strešné krytiny, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály). Množstvá potrebných materiálov nemožno na súčasnom stupni riešenia kvantifikovať a nie sú stanovené ani odborné odhady. Zdrojmi týchto materiálov budú štandardné ťažobné a iné dodávateľské organizácie, resp. pôjde o obchodné výrobky zo zdrojov mimo posudzovaného územia, ktorých prísun si zabezpečí samotná stavebná organizácia. Výstavba jednotlivých objektov, bude riešená prevažne domácimi kapacitami a materiálmi nachádzajúcimi sa na domácom trhu. Prevádzka daných objektov si nebude vyžadovať prísun špecifických surovín.

4. ENERGETICKÉ ZDROJE – druh, spotreba

4.1. Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Repište je elektrickou energiou zásobovaná z 22 kV vedenia č. 372 s prierezom 3 x 95 mm² AlFe, vychádzajúceho zo 110/22 kV transformovne v Žiari nad Hronom z jednej strany a ústiaceho do 110/22 kV transformovne v Banskej Štiavnici zo strany druhej. Z hľadiska nadradenej technickej infraštruktúry neprechádza územím obce Repište žiadne 110 kV a ani 400 kV VVN vedenie (vedenie veľmi vysokého napätia).

Elektrické rozvody VN 22 kV sú v riešenom území uskutočnené vodičmi AlFe na oceľových, resp. betónových stĺpoch. Všetky rozvody sú ukončené trafostanicou. Celkovo je obec napojená z troch 22/0,4 kV trafostaníc s výkonom 400 kVA.

Tab.: Prehľad jestvujúcich trafostaníc na území časti obce Repište

Označenie	Umiestnenie	Druh	Výkon (kVA)
TR-1	Nad cintorínom (východ zastavaného územia)	stožiarová	400
TR-2	Pri futbalovom ihrisku v lokalite Lány	stožiarová	400
TR-3	Pri ovocnom sade v lokalite Doliny	stĺpová	400
	S P O L U		1.200

4.1.1. Energetická bilancia

Pri bilancovaní potreby elektrickej energie sa vychádzalo z charakteru súčasného i navrhovaného bytového fondu a z predpokladu zásobovania elektrickou energiou v obci. Všetky objekty na území obce sú s ohľadom na charakter bytového fondu, zariadení rekreácie a cestovného ruchu v zmysle STN 33 2130 zaradené do kategórie „B“, t.j. objekty, v ktorých sa elektrická energia používa na osvetlenie, drobné domáce elektrické spotrebiče do 16 A, na varenie a pečenie. U objektoch, v ktorých sa elektrická energia používa aj na vykurovanie, je podiel elektrickej energie na vykurovanie určený zvlášť, v súlade s časťou „zásobovanie teplom“.

Navrhovanú výstavbu rodinných domov sme zaradili do kategórie „B“ so súčasným príkonom na jednu bytovú jednotku podľa STN 33 2130 Z2 prílohy Ss = 12 kW. Celková potreba elektrickej energie pre občiansku vybavenosť, komunálnu spotrebu a športovo-rekreačné účely je stanovená z podielu odberu účelových jednotiek v štruktúre jednotlivých objektov na maximálnom dennom odbere riešeného územia a to v závislosti na kubatúre jednotlivých objektov a podľa merných účelových jednotiek jednotlivých druhov vybavenosti podľa "Pravidiel pre elektrizačnú sústavu č. 2".

Výpočet plošného zaťaženia navrhovaných plôch bývania, vrátane občianskej vybavenosti

Jestvujúce i navrhované bytové jednotky individuálnej bytovej výstavby (IBV) formou rodinných domov v riešenom obytnom území obce Repište k navrhovanému obdobiu 2045 :

- stav 2021 : 106 b.j. 106 RD
- návrh k roku 2045 : 148 b.j. 148 RD

$$P_{i \text{ byt}} = 148 \times 12 \text{ kW/b.j.} = 1.776 \text{ kW}$$

$$P_{n \text{ byt}} = 1.776 \times 0,35 = 622 \text{ kW}$$

$$P_{n \text{ vyb.}} = 10 \% \text{ z } 622 = 62 \text{ kW}$$

$$P_{n \text{ kom.}} = 50 \text{ kW}$$

$$P_{n \text{ celkom}} = 622 + 62 + 50 = 734 \text{ kW}$$

- Vysvetlivky :
- $P_{i \text{ byt}}$ - celkový inštalovaný príkon pre byty
 - $P_{n \text{ byt}}$ - celkový požadovaný príkon pre byty
 - $P_{n \text{ vyb.}}$ - celkový požadovaný príkon pre občiansku vybavenosť
 - $P_{n \text{ kom.}}$ - celkový požadovaný príkon pre komunálnu spotrebu
 - $P_{n \text{ celkom}}$ - celkový požadovaný príkon
 - β - koeficient 0,35 (0,28 – 0,38)

- Podiel 1 bytu na súčasnóm maximálnom príkone vrátane komunálnej spotreby :
 $P_n = P_{n \text{ celkom}} : n = 734 : 148 = 4,96 \text{ kVA/b.j.}$
- Podiel 1 obyvateľa na súčasnóm maximálnom príkone vrátane komunálnej spotreby :
 $P_{no} = P_{n \text{ celkom}} : n_o = 734 : 382 = 1,92 \text{ kVA/obyvateľa}$
- Celkový počet transformačných staníc VN/NN s výkonom 400 kVA zaťažených na 85 % :
 $N_{C_{DTS}} = N_{C_{DTS}} \cdot s \cdot \cos \Psi \cdot 0,85 = 734 : 333 = 2,20 \text{ ks} = 2 \text{ ks}$

Tab.: Predpokladaná spotreba elektrickej energie na rozvojových plochách bytovej výstavby

Ozn.	Lokalita	Druh zástavby	Počet bytov účelová jednotka	Ročná spotreba kVA
B1	RD – oproti cintorínu	RD	4	17
B2	RD – nad cintorínom	RD	1	4
B3	RD – lokalita Lány (pod ihriskom)	RD	4	17
B4	RD – lokalita Lány (nad ihriskom)	RD	1	4
B5	RD – severný okraj zastavaného územia	RD	6	28
B6	RD – juhozápadný okraj zastavaného územia	RD	9	42
B7	RD – južne od centra zastavaného územia	RD	1	4
B8	RD – juhovýchodne od centra zastavaného územia	RD	4	17
B9	RD – južný okraj zastavaného územia	RD	3	19
B10	RD – južný okraj zastavaného územia	RD	1	4
B11	RD – juhovýchodný okraj zastavaného územia	RD	8	37
	S P O L U		42	193

Výpočet plošného zaťaženia navrhovaných plôch občianskej vybavenosti

Pre objekty občianskej vybavenosti je potreba elektrickej energie bilancovaná na základe plošného výkonového ukazovateľa s hodnotou 0,03 kW/m².

Tab.: Predpokladaná spotreba elektrickej energie na rozvojových plochách občianskej vybavenosti

lokalita	Názov rozvojovej lokality	Druh zástavby	Plocha m ²	Ročná spotreba kVA
OV1	OV – lokalita Doliny	OV	6.953	209
	S P O L U	OV	6.953	209

Výpočet plošného zaťaženia navrhovaných plôch rekreácie a cestovného ruchu

Pre objekty rekreácie je potreba elektrickej energie bilancovaná na základe plošného výkonového ukazovateľa s hodnotou 0,03 kW/m².

Tab.: Predpokladaná spotreba elektrickej energie na rozvojových plochách rekreácie a cestovného ruchu

lokalita	Názov rozvojovej lokality	Druh zástavby	Plocha m ²	Ročná spotreba kVA
R1	RaCR – lokalita Breziny	RaCR	11.578	347
	S P O L U	RaCR	11.578	347

4.1.2. Návrh zásobovania elektrickou energiou

Na základe prehodnotenia výkonu jednotlivých trafostaníc s ohľadom na jestvujúcu zástavbu a potreby nových rozvojových plôch, bola navrhnutá rekonštrukcia stávajúcich trafostaníc (TR-1, TR-2 a TR-3) z dôvodu zvýšenia ich. Výkon jednotlivých navrhovaných trafostaníc a trafostaníc určených na rekonštrukciu bude upresnený v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie. Nové elektrické vedenia realizovať zemnými káblami. Všetky elektrické prípojky v plánovanej výstavbe, ako aj všetky nové a rekonštruované elektrické prípojky v obci realizovať len zemným káblovým rozvodom. Meranie spotreby elektrickej energie bude pre každý nový i rekonštruovaný objekt umiestnené tak, aby bolo možné odpočet spotreby elektrickej energie uskutočniť z verejného priestoru (merače osadiť do oplotenia jednotlivých rodinných domov, rekreačných domov a rekreačných zariadení na hranici pozemkov, resp. na verejne prístupnom mieste).

Tab.: Návrh rekonštrukcie a výstavby nových trafostaníc na území obce Repište

TR č.	Lokalita	druh	súčasný výkon kW	navrhovaný výkon kW
TR-1	Nad cintorínom (východ zastavaného územia)	stožiarová	400	630
TR-2	Pri futbalovom ihrisku v lokalite Lány	stožiarová	400	630
TR-3	Pri ovocnom sade v lokalite Doliny	stĺpová	400	630
	S P O L U		1.200 kW	1.890

Poznámka : číslovanie trafostaníc je účelové a výkony sú informatívne

4.1.3. Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je riešené výbojkovými ramenovými svietidlami upevnenými na výložníkoch, ktoré sú osadené na stĺpoch sekundárnej NN siete. Rozvod pre napájanie verejného osvetlenia je prevedený vodičmi AlFe 3x25 mm², ktoré sú napojené zo skríň RVO pre ovládanie osvetlenia. Postupne uvažovať s rekonštrukciou a výmenou zastaralých svietidiel VO za modernejšie a úspornejšie svietidlá.

Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami.

4.1.4. Ochranné pásma elektrizačnej sústavy

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sú v zmysle § 43 zákona NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zriadené nasledovné ochranné pásma :

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené od krajného vodiča po obidvoch stranách :

- pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m
- pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m
- pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m

- pri napätí nad 400 kV 35 m
- Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia od krajného vodiča na obe strany :
- s napätím od 35 kV do 110 kV vrátane 2 m
- Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného vedenia po oboch stranách vedenia :
- pri napätí do 110 kV vrátane 1 m
- pri napätí nad 110 kV. 3 m
- Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia :
- s napätím 110 kV a viac 30 m
- s napätím do 110 kV 10 m

4.2. Zásobovanie plynom

Obec Repište nie je plynofikovaná a z hľadiska nepriaznivých územno-technických podmienok sa s plynifikáciou obce ani neuvažuje.

4.3. Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom na území obce Repište je decentralizované. Nakoľko obec nie je plynofikovaná, na vykurovanie je používaná ako médium elektrická energia a tuhé palivá, ktoré sú spaľované v domových blokových kotolniciach a individuálnych zdrojoch tepla.

4.4. Netradičné druhy energie

Ako netradičné a doplnkové druhy energie majú význam :

- slnečná energia, najmä na prípravu teplej a úžitkovej vody. Vývojom a výrobou zariadení sa zaoberá vývojové pracovisko v Žiari nad Hronom,
- lesná biomasa v niektorých lokalitách v území s drevárskym priemyslom,
- hydroenergetický potenciál, pokiaľ nie je v protiklade so záujmami ochrany prírody a vodohospodárskymi záujmami,
- bioplyn najmä zo sústredených poľnohospodárskych odpadov,
- využitie geotermálnej a veternej energie je výrazne limitované miestnymi podmienkami.

5. NÁROKY NA DOPRAVU A INÚ INFRAŠTRUKTÚRU

Širšie dopravné vzťahy obce Repište sú podmienené dopravnými väzbami Banskobystrického kraja a Slovenska, kde základným druhom dopravy je cestná doprava a železničná doprava.

5.1. Cestná doprava

Hlavným druhom dopravy v obci je doprava cestná. Napojenie obce Repište na nadradený dopravný systém je zabezpečené rýchlostnou cestou R1 Nitra – Žarnovica – Žiar nad Hronom (Šašovské Podhradie) celoštátneho významu, ktorá je zároveň hlavnou dopravnou tepnou Banskobystrického kraja a súbežnou cestou I/65 Nitra – Žarnovica – Žiar nad Hronom, ktoré prechádzajú v blízkosti katastrálneho územia obce Repište (vo vzdialenosti cca 11 km). V obci Hliník nad Hronom je na cestu I/65 napojená cesta III/2498 Hliník nad Hronom – Sklené Teplice (cca 9 km) a následne cesta III/2499 Sklené Teplice – Repište (cca 2 km), ktoré zabezpečujú dopravné napojenie obcí v rámci regiónu. Okrajom katastrálneho územia vedie cesta III/2493 Vyhne – Banská Štiavnica a cesta III/2498 Sklené Teplice – Banská Štiavnica.

Zastavaným územím obce prechádza **cesta III/2499** Sklené teplice – Repište, ktorá v partérnom systéme plní funkciu hlavnej zbernej komunikácie. Cesta vedie časťou zastavaného územia obce a končí v jej centrálnej časti. Pozdĺž cesty nie sú v obci vybudované pešie chodníky.

Na hlavnú zbernú komunikáciu sa napájajú **miestne komunikácie** rôznej hierarchie, ktoré zabezpečujú dopravnú obslužnosť v rámci katastrálneho územia obce. Priamo na hlavnú komunikáciu – cestu III/2499 sú napojené miestne komunikácie vo funkčnej triede C2 MO 6,5/30 ako obojsmerné miestne komunikácie spevnené s asfaltovým povrchom. Ostatné miestne komunikácie v zastavanom území obce sú vo funkčnej triede C3 kategórie MO 6,5/30 a MO 3,75/30 v zmysle STN 73 6110. Cesty s malou dĺžkou obslužnosti sú zaradené do funkčnej triedy D1.

Miestne **účelové komunikácie** sú vedené v rámci zastavaného územia obce aj mimo neho a sú vybudované z dôvodu prístupnosti odľahlejších území a osamelých objektov v jednotlivých častiach katastrálneho územia obce a podobne. Tieto komunikácie sú vybudované prevažne v kategórii MOU 4/30 ako jednopruhovú miestne komunikácie obojsmerné s výhybňami. Niektoré sú spevnené asfaltovým povrchom.

Účelové spevnené miestne komunikácie sú doplnené množstvom spevnených a nespevnených **poľných a lesných ciest**, ktoré sprístupňujú jednotlivé časti katastrálneho územia, vrátane roztrúseného osídlenia reprezentovaného lazničkami a sedliackymi usadlosťami a bývalými majermi.

Územný plán obce Repište rešpektuje nadradenú ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky č. 2004, 1/2007, 2009, 2014 a 2020, v zmysle ktorej rešpektuje navrhované šírkové usporiadanie ciest III. triedy a všetkých miestnych komunikácií. Dopravné napojenie rozvojových lokalít rieši systémom obslužných komunikácií s ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu v súlade s platnými technickými normami a predpismi.

5.2. Doprava autobusová a hromadná

Hromadná doprava, ktorá zabezpečuje prepravu obyvateľov, rekreantov, študentov, žiakov, zamestnancov a ostatných účastníkov, je na území obce Repište prevádzkovaná len formou autobusovej dopravy, nakoľko železničná doprava nemá v obci vybudované žiadne zariadenia. Miestna hromadná doprava nie je vytvorená.

Autobusová zastávka je situovaná v zastavanom území obce pri obecnej úrade „zastávka Repište – obecný úrad“ a pri vstupe do obce „zastávka Sklené Teplice – Láne“, kde zastavujú prímestské autobusové linky Žiar nad Hronom – Repište a späť. Mimo zastavaného územia obce je pri ceste smerom na Banskú Štiavnicu situovaná zastávka „Repište – Pionier“, kde zastavujú prímestské autobusové linky Žiar nad Hronom – Banská Štiavnica a späť, ktoré tvoria cca až 2/3 z celkového počtu spojov. Autobusové zastávky sú rozložené tak, aby bola zabezpečená pešia dochádzková izochróna obyvateľov k zastávkam 400 – 500 m, čo predstavuje časovú izochrónu 5 – 6 minút. V mieste autobusových zastávok nie sú všade zriadené na rozšírenej časti vozovky zastávkové pruhy v súlade s STN 736426.

V návrhu územného plánu obce je rešpektované jestvujúce rozmiestnenie autobusových zastávok. So zriadením nových autobusových zastávok sa neuvažuje.

5.3. Doprava cyklistická a pešia

Cyklistická doprava má v obci vytvorené podmienky pre svoju existenciu, aj keď nemá vybudované samostatné komunikácie. Vedená je po miestnych komunikáciách, mostoch, prepojujúcich chodníkoch a lávkach spoločne s ostatnou dopravou. Vzhľadom k tomu, že zastavaným územím obce neprechádza tranzitná doprava, bude cyklistická doprava aj naďalej organizovaná po miestnych komunikáciách spolu s ostatnými druhmi dopravy.

Vzhľadom na terénne danosti posudzovaného územia prechádzajú katastrálnym územím obce Repište viaceré značené cykloturistické a turistické trasy : cyklotrasa Barborská cesta (e.č. 2498) o celkovej dĺžke 191 km, cyklotrasa Vyhniansky okruh (e.č. 2587) o celkovej dĺžke 21 km, turistická trasa Barborská cesta (e.č. 5524) o celkovej dĺžke 189 km, turistická trasa Hliník nad Hronom – Zlatý vrch (e.č. 8518) o celkovej dĺžke 11,6 km a turistická trasa Sklené Teplice – Pustý hrad (e.č. 8538) o celkovej dĺžke 2,4 km.

V územnom pláne obce sú rešpektované všetky evidované cykloturistické a turistické trasy. Z hľadiska rozvoja cykloturistiky a turistiky je možné uvažovať s budovaním nových cykloturistických a turistických trás s ohľadom na životné prostredie. Na ich trasovanie je vhodné využiť sieť existujúcich lesných ciest

a chodníkov. V rámci skvalitnenia cyklotrás je možné v súlade s Národnou stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, ktorá bola schválená Uznesením vlády SR č. 223 zo dňa 07.05.2013, uvažovať s vybudovaním cykloodpočívadiel, ktoré majú slúžiť na oddych a posedenie cykloturistov, ale aj na ich ukrytie pred zlým počasím.

Pešia doprava je na území obce Repište organizovaná prevažne po vozovkách jestvujúcich ciest III. triedy, miestnych a obslužných komunikácií, nakoľko na území obce nie sú vybudované komunikácie pre peších.

V územnom pláne obce je uvažované s dobudovaním chodníkov pre peších pozdĺž stávajúcich komunikácií tam, kde to územné podmienky dovoľujú. Pri novej výstavbe je uvažované s dostatočnou šírkou komunikácie s ohľadom na potrebu minimálne jednostranného chodníka o šírke 1,50 – 2,00 m. Pozdĺž jestvujúcich komunikácií tam, kde to šírkové usporiadanie bude dovoľovať, uvažovať so zriadením minimálne jednostranného chodníka, v prípade možnosti chodník oddeliť od vozovky zeleným pásom. Ostatné pešie cesty okolo obslužných komunikácií pre nízku intenzitu dopravy nie je potrebné budovať.

5.4. Doprava statická

V obci nie sú vybudované verejné parkovacie plochy. V centrálnej časti, kde sú situované objekty občianskej vybavenosti – obecný úrad, polyfunkčný objekt (potraviny, pohostinstvo, kultúrny dom) a kostol, je odstavovanie osobných vozidiel realizované pozdĺž komunikácie a okolo návsia. Parkovanie a odstavovanie vozidiel pri cintoríne je pozdĺž hlavnej komunikácie III/2499. Parkovanie a odstavovanie vozidiel pre rekreáciu a cestovný ruch je vo väčšej miere zabezpečené pri stávajúcich rekreačných zariadeniach : Chata u Daniela a Chatová osada Repište, na súkromných pozemkoch. Parkovanie a odstavovanie vozidiel na plochách individuálnej bytovej výstavby je realizované na pozemkoch jednotlivých rodinných domov a v garážach. Obdobná situácia je aj pri rekreačných objektoch, kde odstavné a parkovacie miesta sú zriaďované na súkromných pozemkoch v pomere minimálne 1 : 1.

Územný plán obce rešpektuje jestvujúcu kapacitu odstavných a parkovacích miest, navrhuje rozšírenie odstavných a parkovacích plôch na požadovanú kapacitu podľa logickej krivky a podľa motorizácie súčasného stavu a výhľadového stupňa motorizácie s ohľadom na miestne podmienky. Pri výstavbe rodinných domov uvažuje minimálne s 1 – 2 odstavnými, resp. garážovými miestami na pozemkoch rodinných domov, pri novej výstavbe zariadení občianskej vybavenosti, resp. adaptácii starších objektov pre potreby občianskej vybavenosti, sa s parkovaním a odstavovaním osobných motorových vozidiel uvažuje v rámci vlastného pozemku objektu, resp. objektov, pri zmene funkcie bývania v RD na druh podnikateľskej aktivity, ktorá má nároky na statickú dopravu, je potrebné parkovacie státa umiestniť na vlastnom pozemku, aby sa tak vylúčilo nežiadúce státie pozdĺž miestnych komunikácií.

5.5. Dopravné zariadenia

V obci sa nenachádza žiadna čerpacia stanica PHM. Najbližšia čerpacia stanica je v obci Hliník nad Hronom (11 km). Ďalšie čerpacie stanice PHM sa nachádzajú v okresnom meste Žiar nad Hronom (18 km). Cesty III. triedy a ani ostatné miestne komunikácie nie sú vybavené svetelnou signalizáciou a ani spomaľovacími pásmi.

5.6. Železničná doprava

Územím obce Repište neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšia železničná zastávka sa nachádza v obci Hliník nad Hronom, cez ktorú prechádza železničná trať č. 390 Hronská Dúbrava – Nové Zámky celoštátneho významu, ktorá je súčasťou tzv. „južného ťahu“ : Nové Zámky / Palárikovo – Šurany – Levice – Kozárovce – Lučenec – Lenartovce – Rožňava – Košice. V roku 1993 bolo zrealizované zlepšenie parametrov zdvojkolajnením a elektrifikáciou železničnej trate v pôvodnej trase.

5.7. Letecká doprava

Z hľadiska leteckej dopravy sa na území obce Repište nenachádzajú žiadne letiská. Najbližšie letisko sa nachádza na Sliachi. Do katastrálneho územia obce nezasahujú žiadne ochranné pásma letísk. Pri územnom pláne obce je potrebné rešpektovať všeobecné obmedzenia vyplývajúce z leteckej dopravy (napr. obmedzenie stavieb vzdušných vedení VN a VVN, výškových stavieb a podobne).

5.8. Vodná doprava

Vodná doprava na území obce Repište nemá svoje zastúpenie. Vodná doprava v širšom území – území Nitrianskeho kraja ja založená na Dunajskej vodnej ceste s prístavmi v Komáre a Štúrove. V zmysle Konceptie rozvoja vodnej dopravy Slovenskej republiky sa pre ostatné vodné cesty uvažuje so splavnením dolných úsekov vodných ciest Nitra, Hron a Ipel'. Uvedené vodné toky však katastrálnym územím obce nepretekajú.

5.9. Ochranné pásma dopravných zariadení

V zmysle § 11 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov sa na ochranu diaľnic, ciest a miestnych komunikácií a premávky na nich mimo hraníc súvisle zastavaného územia obce vymedzeného platným územným plánom obce (ak ide o obec, ktorá nie je povinná mať územný plán, ochranné pásmo vzniká mimo skutočne zastavaného územia) stanovujú nasledovné ochranné pásma :

-	rýchlostná cesta		100 m
-	cesta I. triedy (od osi cesty na obidve strany)		50 m
-	cesta II. triedy (od osi cesty na obidve strany)		25 m
-	cesta III. triedy (od osi cesty na obidve strany)		20 m
-	miestne zberné komunikácie (B1)		20 m
-	miestne komunikácie prístupné všetkým vozidlám		15 m

Územím obce Repište neprechádza žiadna rýchlostná komunikácia a ani cesty I. a II. triedy.

Ochranné pásmo dráhy (železnice) určuje zákon NR SR č. 513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ochranné pásmo dráhy, ak stavebné povolenie neurčuje inak, je stanovené :

- pre železničnú dráhu 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 m od vonkajšej hranice obvodu dráhy

Riešeným územím obce Repište neprechádza žiadna železničná trať a ani do jej územia nezasahuje žiadne ochranné pásmo železnice.

V zmysle § 30 zákona NR SR č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je na území obce Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje, ak :

- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, veterné turbíny a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy.

II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

V súvislosti so stanovením nových podmienok regulácie intenzity využitia územia v posudzovanej územnoplánovacej dokumentácii a pri zohľadnení navrhovaných rozvojových zámerov obce nastanú zmeny nie len v predpokladanom náraste počtu obyvateľstva, ale zmenia sa aj podmienky pre socioekonomické a podnikateľské aktivity v obci.

Tieto zmeny môžu vyvolať aj zmeny vo výstupoch, najmä v oblastiach životného prostredia :

- znečisťovanie ovzdušia novými lokálnymi bodovými a mobilnými zdrojmi,
- znečisťovanie povrchových a podzemných vôd,
- zaťaženie hlukom a vibráciami,
- problematika nakladania s odpadmi.

1. OVZDUŠIE

– hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií

Nepriaznivý vývoj znečisťovania ovzdušia narastal paralelne s rastom emisií škodlivín z energetiky, priemyslu, vykurovania a dopravy. Najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia vo všeobecnosti sú najmä energetické zdroje priemyselných podnikov, centrálné tepelné zdroje, blokové kotolne, domáce kúreniská, automobilová doprava a prach z ulíc, nespevnených plôch a poľnohospodárskej pôdy. Na znečistení ovzdušia sa podieľajú výraznou mierou zdroje, ktoré sú situované priamo v jeho území, ale aj zdroje pôsobiace v jeho okolí. Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia pochádzajú z bodových zdrojov prevažne priemyselnej výroby, ale aj z mobilných zdrojov, akými je automobilová doprava.

Obec Repište eviduje na svojom území malé zdroje znečistenia ovzdušia. Najväčšie zastúpenie majú malé zdroje znečistenia ovzdušia, ktoré predstavujú hlavne kotolne na spaľovanie tuhého paliva, nakoľko obec nie je plynofikovaná. Stredné a veľké zdroje znečistenia ovzdušia sa na území obce Repište nenachádzajú. Znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy je vzhľadom na intenzitu dopravy minimálne.

Katastrálne územie obce Repište leží v blízkosti okresného mesta Žiar nad Hronom, v ktorom boli v roku 2021 lokalizované štyri najvýznamnejšie zdroje znečistenia ovzdušia v Banskobystrickom kraji (Slovalco a.s. Žiar nad Hronom – tuhé znečisťujúce látky, SO₂, NO₂, CO, Veolia Utilities Žiar nad Hronom – tuhé znečisťujúce látky, NO₂, Nemak Slovakia s.r.o. Žiar nad Hronom – tuhé znečisťujúce látky a VUM a.s. Žiar nad Hronom – SO₂, CO).

Z hľadiska kvality ovzdušia bola obec Repište určená metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 zaradená medzi obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia s rizikovým stupňom 1. Dôvodom pre zaradenie obce do oblasti riadenia kvality sú lokálne kúreniská.

2. VODA

– celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania

2.1. Povrchové vody

Celé katastrálne územie obce Repište hydrologicky patrí do povodia rieky Hron (4-23-04). Hlavným recipientom v území je Vyhniansky potok a Potok Teplá so svojimi prítokmi. Typ režimu odtoku v riešenom území je dažďovo-snehový. V záujmovom území sa nenachádza vodomerný profil monitorovacej siete povrchových vôd. Najbližšia monitorovacia stanica je na rieke Hron v meste Žiar nad Hronom /pod obcou Repište) a následne v obci Brehy (nad obcou Repište).

Tab. : Zoznam vodomerných staníc v záujmovom území

Tok	Stanica	Hydrologické číslo	Riečny km	Plocha povodia
Hron	Žiar nad Hronom	1-4-23-04-061-01	131,50	3.310,62 km ²
Hron	Brehy	1-4-23-04-110-01	93,90	3.821,38 km ²

Zdroj : SHMÚ

Priemerný mesačný prietok na vodnom toku Hron v stanici 7260 – Žiar nad Hronom, dosiahol v roku 2010 hodnotu 74,320 m³.s⁻¹. Minimálny prietok bol pritom zaznamenaný v mesiaci júl o hodnote 18,920 m³.s⁻¹ a maximálny v mesiaci jún 359,500 m³.s⁻¹. Celkový maximálny extrémny prietok dosiahol 636,400 m³.s⁻¹ (rok 2009) a celkový minimálny extrémny prietok 7,324 m³.s⁻¹ (rok 2003).

Tab. : Priemerné mesačné a extrémne prietoky (m³/s) na vodnom toku Hron v stanici Žiar nad Hronom

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Tok : Hron					Stanica : Žiar nad Hronom					Riečny kilometer : 131,50			
Qm	72,18	46,52	49,24	69,82	120,6	120,4	42,08	65,36	85,84	51,73	76,09	91,09	74,32
Qmax. 2010	359,5				02/06/2010				Qmin. 2010				18,92
Qmax 1978-2009	636,4				25/12/00-2009				Qmin. 1978-2009				7,324
													25/12/2003

Zdroj : SHMÚ 2010

Priemerný mesačný prietok na toku Hron v stanici 7290 – Brehy dosiahol v roku 2010 hodnotu 87,07 m³/s. Minimálny prietok bol pritom zaznamenaný v mesiaci júl o hodnote 44,41 m³/s a maximálny v mesiaci jún 139,4 m³/s. Celkový maximálny prietok dosiahol 469,2 m³/s (extrémne maximum je 1.050 m³/s) a celkový minimálny prietok 19,49 m³/s (extrémne minimum je 7,700 m³/s).

Tab. : Priemerné mesačné a extrémne prietoky (m³/s) na vodnom toku Hron v stanici Brehy

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Tok : Hron					Stanica : Brehy					Riečny kilometer : 93,90			
Qm	85,59	58,02	59,43	82,28	139,1	139,4	44,41	79,74	100,2	58,02	87,91	109,9	87,07
Qmax. 2010	469,2				02/06/2010				Qmin. 2010				19,49
Qmax 1931-2009	1.050				22/10/1974				Qmin. 1931-2009				7,700
													18/09/1947

Zdroj : SHMÚ 2010

Maximálny ročný prietok na vodnom toku Hron v stanici Žiar nad Hronom dosiahol v roku 2010 hodnotu 74,317 m³.s⁻¹. Minimálny ročný prietok bol zaznamenaný v roku 2012 o hodnote 22,884 m³.s⁻¹. Maximálny ročný prietok na vodnom toku Hron v stanici Brehy, dosiahol v roku 2010 hodnotu 87,070 m³.s⁻¹. Minimálny ročný prietok bol zaznamenaný v roku 2012 o hodnote 26,237 m³.s⁻¹

Tab.: Priemerné ročné prietoky (m³.s⁻¹) na vodnom toku Hron v stanici Žiar nad Hronom a Brehy

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Žiar nad Hronom	74,317	31,525	22,884	57,239	44,832	33,550	38,089	31,085	29,345
Brehy	87,070	36,034	26,237	67,172	49,990	37,533	43,687	34,984	32,253

Zdroj : SHMÚ

V katastrálnom území obce Repište sa nachádza 1 vodná nádrž, ktorá je situovaná v rekreačnom území pri Chate u Daniela.

2.2. Podzemné vody

Množstvo podzemných vôd je ovplyvnené geológiou a závisí aj od výdatnosti zrážok. Riešené územie patrí z hľadiska hydrogeologickej rajonizácie Slovenska do hydrogeologického rajónu V088 Neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria, ktoré sa vyznačujú puklinovou, puklinovo-medzizrnovou a medzizrnovou priepustnosťou a veľmi nízkym stupňom využiteľnosti zásob spodnej vody. V centrálnej časti pohoria v okolí Banskej Štiavnice a Hodruše, je horninový masív často poznačený hydrotermálnymi premenami, vplyvom ktorých býva zvyčajne priepustnosť hornín znížená. Vo všeobecnosti možno potom povedať, že okrajové časti pohoria sú lepšie priepustné, nakoľko tu nedošlo k tak intenzívnej

postvulkanickej premene horninového prostredia. Z hydraulického hľadiska, ako i z hľadiska množstiev podzemných vôd, je v tejto oblasti dôležitý i drenážny účinok banských diel Štiavnicko-hodrušského rudného revíru. Oblasť štiavnicko-hodrušskej hraste býva hodnotená ako viac-menej vodárensky neperspektívna, nakoľko je odvodňovaná banskými dielami (v súčasnosti z nich odteká v priemere okolo 250 l/s a 40 l/s, spolu okolo 290 l/s). Vrchná časť vulkanického komplexu, najmä efuzívnych hornín, je intenzívne rozpukaná a v tejto zóne zvýšenej puklinovitosti dochádza ku vzniku väčšieho množstva prameňov. Ich výdatnosti sú však zvyčajne malé, zároveň s veľkou rozkolísanosťou typickou pre plytký obeh podzemných vôd, a v období sucha (letné alebo jesenné mesiace) často vysychajú. Minimálne výdatnosti prameňov sa pohybovali v intervale 0,01 – 0,34 l/s.

V katastrálnom území obce Repište sa nenachádzajú pramene a ani pramenné oblasti využívané pre zásobovanie obyvateľstva, prírodné zdroje stolových, liečivých, minerálnych a ani geotermálnych vôd. Minerálne pramene na území Štiavnických vrchov sú zastúpené termálnymi vodami v Sklených Tepliciach, Vyhniciach a umelo narazenými vodami na Grunerovej žile vo Františkovej šachte priamo v Banskej Štiavnici.

2.3. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec Repište nie je odkanalizovaná. Splaškové vody sú zachytávané v žumpách a niekde i v septikoch. Na základe týchto skutočností je potrebné vybudovať novú kanalizačnú sieť, ktorá bude odvádzat splaškové vody do navrhovanej čistiarne odpadových vôd. Po prečistení budú odpadové vody vyúšťané do recipientu. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd v obci je náročné a musí vychádzať z konfigurácie terénu riešeného územia.

Parametre jednotlivých navrhovaných ČOV sú závislé od veľkosti lokality a predpokladanej kapacity ekvivalentných obyvateľov. Hodnoty znečistenia na odtoku z jednotlivých ČOV musia spĺňať limity podľa NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení neskorších predpisov.

3. ODPADY – celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi

Nakladanie s odpadmi je činnosť, ktorá je zameraná na zhromažďovanie, prepravu, skladovanie a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania, zber, výkup, triedenie, úpravu, spracovanie a využívanie ako zdrojov druhotných surovín a energie.

Obec Repište má v súčasnosti v zmysle platnej legislatívy schválené Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2016 o spôsobe nakladania s komunálnymi odpadmi a drobnými stavenými odpadmi na území obce Repište s účinnosťou od 01.07.2016, podľa ktorého je zabezpečovaný zber a likvidácia komunálneho a drobného stavebného odpadu.

Na zber zvyškového komunálneho dopadu sa používajú zberné nádoby veľkosti 110 litrov a 1.100 litrov, ktorých likvidáciu zabezpečuje obec 1 x do týždňa odvozom prostredníctvom Technických služieb s.r.o. Žiar nad Hronom na regionálnu skládku komunálneho odpadu Horné Opatovce. Zber a odvoz objemného a drobného stavebného odpadu zabezpečujú Technické služby s.r.o. Žiar nad Hronom veľkokapacitnými kontajnermi. Obec má zabezpečený separovaný zber odpadu (plastov, skla, papiera, textilu, šatstva a podobne). Separovaný zber BIO odpadu nie je z dôvodu ekonomickej únosnosti zavedený a kompostovanie bioodpadu si zabezpečujú obyvatelia sami. Súkromne cez zberné suroviny je organizovaný zber železného šrotu a papiera. Zber a zhromažďovanie nebezpečného odpadu (autobaterie, mrazničky, elektronický odpad, žiarivky, obaly z farieb a podobne) sa zabezpečuje v areáli zberného dvora 2 x do roka s následným odoberaním vytriedených nebezpečných zložiek firmou špecializovanou na ich zneškodňovanie.

4. HLUK A VIBRÁCIE – zdroje, intenzita

Hluk a vibrácie patria k najväčším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplývajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčínajú neurózy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií.

Najväčším zdrojom hluku v území býva predovšetkým intenzívna cestná a železničná doprava. Za najvýznamnejší zdroj hluku v riešenom území je možné považovať cestu III/2499 Sklené Teplice – Repište prechádzajúcu zastavaným územím obce, ktorej hlučnosť nie je vysoká s ohľadom na nízku frekvenciu dopravy. V návrhovom období sa predpokladá znižovanie celkovej hlučnosti vzhľadom na postupné zlepšovanie technických parametrov motorových vozidiel. Železničná trať katastrálnym územím obce neprechádza.

Prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí

V zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov, sú pre územia bytovej výstavby, niektorých objektov občianskej vybavenosti a rekreačných území stanovené nasledovné prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí :

- priestor pred oknami bytových domov, školských a zdravotníckych zariadení, rekreačných území : 50 dB deň / 45 dB noc
- ochranné pásmo pre územie v okolí miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh : 60 dB deň / 50 dB noc

Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania, sa v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku neodporúča. V prípade realizácie zástavby v takýchto lokalitách je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy s tým, že realizácia navrhnutých protihlukových opatrení bude výlučne na náklady investora, nakoľko negatívne účinky vplyvu z dopravy sú v čase realizácie známe.

4.2. Ostatné zdroje hluku

Okrem hluku z dopravy môžu byť obyvatelia obce zaťažovaní aj stacionárnymi zdrojmi hluku z prevádzky poľnohospodárskej výroby, ale aj stavebnou činnosťou a manipuláciou s materiálmi. Uvedenými formami hluku sú zaťažovaní obyvatelia bývajúci a pohybujúci sa v blízkosti stavieb. Občasnými zdrojmi hluku sú aj niektoré kultúrne podujatia, hromadné kultúrne a športové podujatia.

5. ŽIARENIE A INÉ FYZIKÁLNE POLIA (tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita)

Ožiarenie z radónu, resp. z jeho dcérskych produktov rozpadu je jedným z hlavných faktorov, ovplyvňujúcich zdravotný stav obyvateľstva. Obyvateľstvo je účinkom radónu vystavené predovšetkým v budovách. Zdrojom radónu v nich sú rádioaktívne prvky v podlaží budov, v ich stavebnom materiáli a vo vode. Z toho najdôležitejšiu záťaž predstavuje radón v pôdnom vzduchu, vnikajúci do budov z podlažia stavieb. V novej výstavbe ide o predchádzanie škodlivým účinkom radónu predovšetkým lokalizáciou stavieb, voľbou stavebných materiálov a spôsobom realizácie stavieb.

Z hľadiska hodnotenia radónového rizika sa podľa mapy „Prognóza radónového rizika“ celé katastrálne územie obce Repište nachádza v oblasti s nízkym a stredným radónovým rizikom (Atlas krajiny, 2002).

Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

6. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny)

V návrhu územného plánu obce sa nepredpokladajú výrazné terénne úpravy a ani zásahy do krajiny.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. VYMEDZENIE HRANÍC DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Územný plán obce Repište je riešený v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, zákona NR SR č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov a v súlade s platným administratívno-správnym členením územia obce Repište.

Riešené územie je identické s plochou katastrálneho územia obce Repište, ktoré je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t.j. hranicou katastrálneho územia Repište. Rozloha katastrálneho územia obce je 1.038 ha (10,38 km²).

Tab.: Výmera katastrálneho územia obce podľa druhu a plošných výmer

Poľnohospodárska pôda (ha)	Lesné pozemky (ha)	Vodné plochy (ha)	Zastavané plochy (ha)	Ostatné plochy (ha)	Výmera spolu (ha)
336,6724	642,7825	1,6323	21,6687	35,5826	1.038,3385

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Obec Repište leží v južnej časti okresu Žiar nad Hronom. Na severe hraničí s katastrálnym územím obce Lehôtka pod Brehmi, na východe s katastrálnym územím obce Sklené Teplice, na juhu s katastrálnym územím Banky patriace pod mesto Banská Štiavnica (okres Banská Štiavnica) a na západe s katastrálnym územím obce Vyhne a obce Hliník nad Hronom.

II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. HORNINOVÉ PROSTREDIE – inžinierskogeologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia

1.1. Geografické pomery

Územie obce Repište sa nachádza v severozápadnej časti Štiavnických vrchov, ktoré hraničia na severozápade so Žiarskou kotlinou, na západe s Novobanskou kotlinou, na severe s Kremnickými vrchmi, na juhu a východe s Krupinskou planinou a na juhozápade s Hronskou nivou a Ipeľskou pahorkatinou. Rozprestiera sa od úrovne potoka Teplá, pretekajúcej východným okrajom katastra až po kopec Bralce, situovaným severozápadne od zastavaného územia obce. Výškové rozpätie územia dosahuje 293 m (od 378 m n.m. do 671 m n.m. Bralce). Celým územím obce pretekajú viaceré drobné vodné toky (napr. vodný tok Repište, ktorý tvoria dve vetvy, Ostružliansky potok a ostatné bezmenné vodné toky), ktoré sa vlievajú do väčších vodných tokoch (potok Teplá, Vyhniansky potok) pretekajúcich okrajom katastrálneho územia obce.

1.2. Geomorfologické pomery

V zmysle geomorfologického členenia Slovenska (Atlas krajiny SR 2002 – Mazúr, Lukniš) je riešené územie súčasťou sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie vnútorné Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie, celku Štiavnické vrchy, podcelku Hodrušská hornatina. Menšia časť územia, zaberajúca pás, ktorý sa tiahne z juhozápadu smerom do stredu katastrálneho územia, patrí do geomorfologickej časti Vyhnianska brázda.

Tab. : Zaradenie územia obce Repište ku geomorfologickým jednotkám

Sústava	Podsústava	Provincia	Subprovincia	Oblasť	Celok	Podcelok	Časť
Alpsko-himalájska	Karpaty	Západné Karpaty	Vnútrotné Západné Karpaty	Slovenské stredohorie	Štiavnické vrchy	Hodrušská hornatina	Vyhnianska brázda

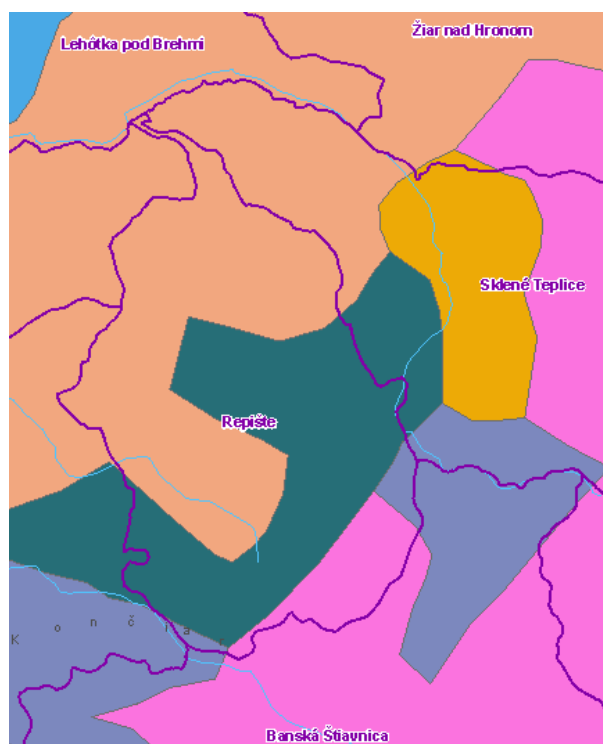
Zdroj : Atlas krajiny SR 2002 – Mazúr, Lukniš

1.3. Geologické pomery

Geologické pomery charakterizujú základné geologické štruktúrne jednotky riešeného územia. Horniny odrážajú dlhodobý vývoj územia a zároveň vo veľkej miere ovplyvňujú aj iné zložky krajiny a tiež súčasné možnosti jej hospodárskeho využitia tak pre technické ako aj bioprodukčné činnosti (ako pôdotvorný substrát).

Podľa Inžinierskogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR 2002) celé riešené územie obce Repište spadá do jedného rajóna predkvartérnych sedimentov a v rámci neho do štyroch skupín. Severná a západná časť katastrálneho územia sa nachádza v rajóne predkvartérnych sedimentov – vulkanických hornín (Vk), stredná, východná a juhozápadná časť v rajóne predkvartérnych sedimentov – vápencovo-dolomitických hornín (Sv). Menšia časť na juhu katastrálneho územia sa nachádza v rajóne predkvartérnych sedimentov – magmatických intruzívnych hornín (Ih) a malá časť na východe a juhozápade katastrálneho územia v rajóne predkvartérnych sedimentov – pieskovcovo-zlepencových hornín (Sz).

Obrázok : Inžiniersko-geologická rajonizácia obce Repište

LEGENDA :

Rajóny predkvartérnych hornín

- Mv – rajón vysokometamorfovaných hornín
- Mn – rajón nízkometamorfovaných hornín
- Mk – rajón metamorfovaných hornín
- Ih – rajón magmatických intruzívnych hornín
- Vl – rajón efuzívnych hornín
- Vp – rajón vulkanoklastických hornín
- Vk – rajón vulkanických hornín
- Sz – rajón pieskovcovo-zlepencových hornín
- Si – rajón ílovcovo-prachovcových hornín
- Sf – rajón flyšoidných hornín
- Sv – rajón vápencovo-dolomitických hornín
- Ss – rajón ílovcovo-vápencových hornín
- Sk – rajón spevnených sedimentov vcelku
- Ng – rajón piesčito-štrkovitých sedimentov
- Np – rajón piesčitých sedimentov
- Ni – rajón jemnozrnných sedimentov
- Nk – rajón striedajúcich sa súdržných a nesúdržných sedimentov

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002

Rajón vápencovo-dolomitických hornín (Sv) je tvorený lavicovými a doskovitými vápencami s rohovcami alebo s polohami bridlíc. Sú väčšinou bez kvartérneho pokryvu. Vápence sú suché, pevné horniny aj napriek zvetraniu o väčšej hĺbky. Zvetrávajú sa nepravidelne, vyskytujú sa povrchové javy krasovania.

Rajón magmatických intruzívnych hornín (Ih) je tvorený jemno až hrubozrnnými tufmi a tufitmi, epiklastickými vulkanickými pieskovecami, brekciami a zlepencami. Pri povrchu územia sú ich vlastnosti zhoršené intenzívnym zvetrávaním a rozpukáním. Charakteristické sú strmé svahy na periférii vulkanických pohorí alebo vodnými tokmi hlboko rozčlenené tabule juhoslovenských vrchovín. Miestami zvýšená členitosť reliéfu je podmienená eróznymi ryhami a dolinami. Rozsiahle časti územia sú porušené blokovými deformáciami (blokové polia a rozpadliny) so zosuvmi rôzneho typu. Miestami sa prejavuje intenzívna

výmoľová erózia. Obeh podzemných vôd je plytký s výdatnosťou prameňov do 1 – 2 l/s, puklinová i pórová priepustnosť.

Rajón pieskovcovo-zlepenkových hornín (Sz) je tvorený kremennými pieskovecami, arkózami, drobami a zlepenkami, brekciami s polohami pieskovcov a bridlíc. Priepustnosť je závislá od charakteru tmelu a stupňa rozpukania. Dobrá priepustnosť a výdatnosť prameňov je v horninách tried R1, R2. Podzemná voda je obvykle uhličitanová, miestami síranová agresivita. Pevnejšie a odolnejšie horniny vytvárajú vystupujúce chrbáty a strmé svahy, miestami až skalné steny. Členitý reliéf je typický pre bazálne zlepenky. Z hľadiska geodynamických javov je charakteristické intenzívne zvetrávanie hornín s ílovovo-slieňovcovým tmelom. Na menej pevných pieskovcoch miestami intenzívna výmoľová erózia, prípadne plytké zosuvy. Možný výskyt i blokových rozpadlín a skalných zosuvov.

1.4. Hydrogeologické pomery

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov.

V zmysle Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR 2002 – Malík, Švasta) katastrálne územie obce Repište leží v hydrogeologickom rajóne V 088 – Neovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria. Prirodzenú hranicu rajónu tvorí rieka Slatina a Hron, do ktorej sú podzemné vody z tohto rajónu odvodňované. Rajón je budovaný vulkanickými horninami neogénneho veku, prevažne andezitmi a ich vulkanoklastikami. Intenzita zvodnenia je menlivá, lepšie sú zvodnené okrajové časti rajónu. Čiastkový rajón v oblasti Štiavnicko-hodruškého rudného obvodu je nepriaznivo ovplyvnený drenážnym účinkom banských prác, kde odvodňovacou vznikajúcou dedičnou štôľňou je odvádzané viac ako 250 l/s banských vôd a preto je tento čiastkový rajón z hľadiska získavania výdatnejších zdrojov podzemných vôd málo nádejný. Menšie výtoky na povrch sú aj z ďalších štôľní. Pramene majú malé a väčšinou veľmi rozkolísané výdatnosti. Minimálne výdatnosti pozorovaných prameňov sa pohybovali medzi 0,01 až 0,34 l/s. Vŕtané studne majú len veľmi malé výdatnosti (do niekoľko desiatín l/s) a často sú aj negatívne.

Pramene a pramenné oblasti : v katastrálnom území obce Repište sa nenachádzajú pramene a ani pramenné oblasti využívané pre zásobovanie obyvateľstva.

Termálne a minerálne pramene : v katastrálnom území obce Repište sa nenachádzajú prírodné zdroje stolových, liečivých, minerálnych a ani geotermálnych vôd. Najbližšie zdroje geotermálnych vôd regionálneho, resp. nadregionálneho významu sú v obci Sklené Teplice a Vyhne, ktoré sú využívané pre účely kúpaliska. V obci Sklené Teplice sa nachádzajú prírodné liečivé zdroje, ktorých ochranné pásmo II. stupňa zasahuje aj do katastrálneho územia obce Repište. Obec Sklené Teplice je sídlom liečebných termálnych kúpeľov.

Vodohospodársky chránené územia a vodné zdroje : Katastrálne územie obce Repište nezasahuje do žiadneho vodohospodársky chráneného územia. Na území obce sa v severovýchodnej, juhovýchodnej a juhozápadnej strane nachádzajú viaceré vodárenské zdroje s vyhlásenými ochrannými pásmami II. stupňa v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

1.5. Geodynamické javy

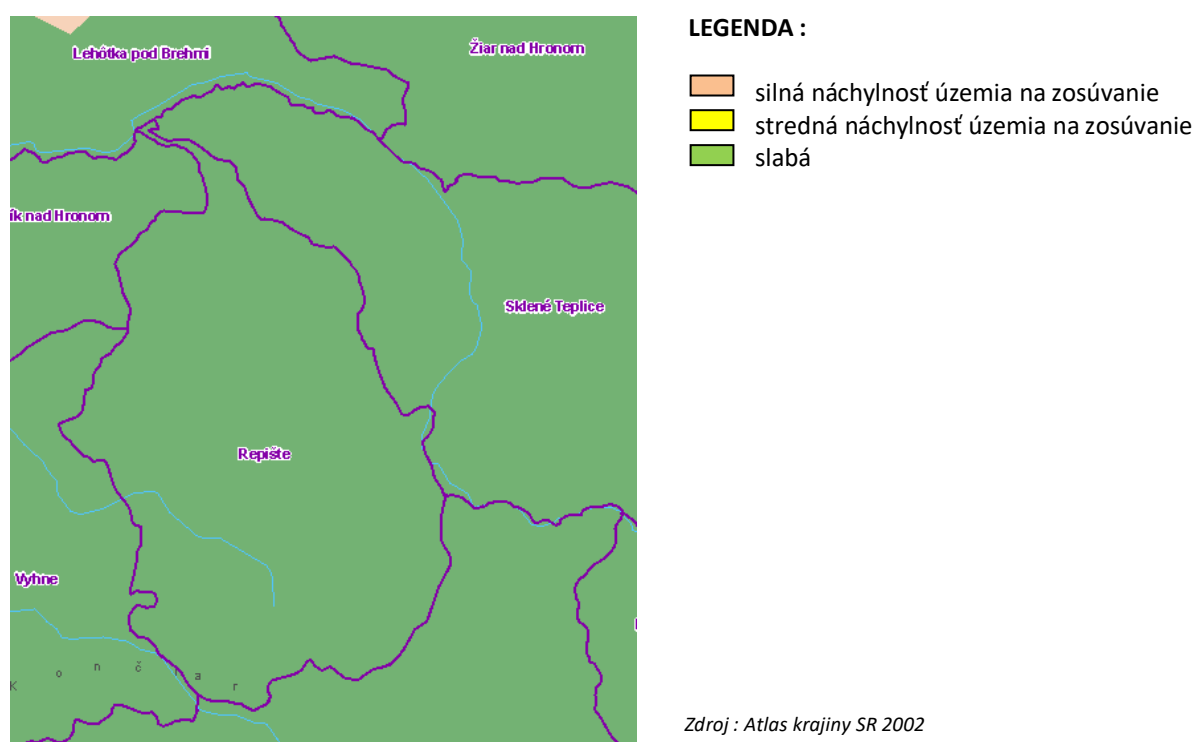
Medzi geodynamické javy patria predovšetkým **zosuvy a erózne ryhy**. Na zosuvy sú náchylné predovšetkým kvartérne deluviálne sedimenty historicky ukladané na svahoch na okrajoch geomorfologických celkov pahorkatinového alebo horského charakteru alebo solitérnych vrchov. Sú to

obyčajne nespevnené alebo málo spevnené sedimenty s chaotickým usporiadaním usadzovaného materiálu (hlinité, hlinito-piesčité, hlinito-kamenité, piesčito-kamenité až balvanovité svahoviny a sutiny). Ak na určitom mieste vzniká viacej zosuvov, podporujú vznik tzv. zosuvných polí. Na vznik zosuvov, resp. zosuvných polí majú razantný vplyv vody vodných tokov, ktoré plochy pomaly sa posúvajúcich deluviálnych sedimentov do koryta vodného toku eróznymi procesmi „podrezávajú“.

ZOSUVNÉ ÚZEMIA A SVAHOVÉ DEFORMÁCIE

Negatívne ovplyvňovaná kvalita životného prostredia z hľadiska zosuvného územia a z pohľadu jeho aktivity nebola zaznamenaná, čo znamená, že žiadne zosuvy a ani žiadne svahové deformácie neboli v katastrálnom území obce Repište spozorované a ani zaznamenané. Z hľadiska náchylnosti územia na zosúvanie sa celé katastrálne územie obce Repište nachádza v oblasti so slabou náchylnosťou na zosúvanie (Atlas krajiny SR, 2002).

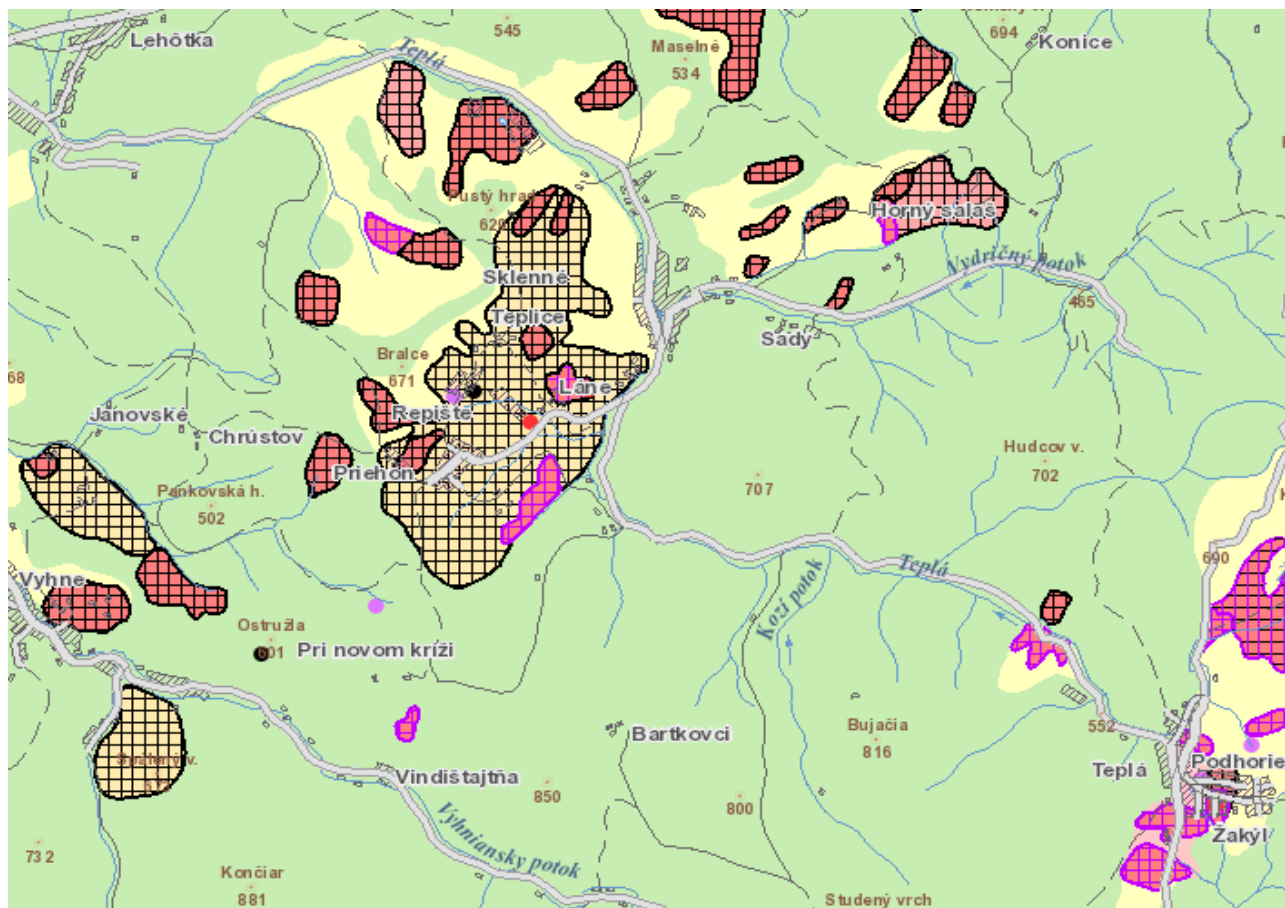
Obrázok : Náchylnosť územia obce Repište na zosúvanie

Aktuálny zoznam zosuvov (pre prax) prezentuje webová stránka Geologického ústavu Dionýza Štúra vrátane geologického atlasu, ktorý v mierke 1 : 50 000 pomerne podrobne zosuvy lokalizuje, kategorizuje a udáva ich základnú charakteristiku.

Podľa priloženej mapy geologického atlasu Geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave je na území obce Repište zaregistrovaný výskyt potenciálnych zosuvov a stabilizovaných zosuvov. Nestabilné je aj bezprostredné okolie zaregistrovaných svahových deformácií. Hodnotené územie patrí do rájónu potenciálne nestabilných až nestabilných území. Územie je citlivé na väčšie antropogénne zásahy. Svahové deformácie v predmetnom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

Obrázok : Zosuvy a iné svahové deformácie

Zdroj : ŠGÚDŠ SR

LEGENDA :

- Stabilizované svahové deformácie
- Potencionálne svahové deformácie
- Aktívne svahové deformácie

ERÓZIA PÔDY

Pod eróziou sa rozumie rozrušovanie pôdy činnosťou vody, vetra a ľadu, čo sa prejavuje v odnose pôdnej hmoty zemského povrchu a v jej premiestňovaní do iných polôh, kde potom nastáva jej hromadenie v podobe nánosov. Táto činnosť prebieha v prirodzených podmienkach pozvoľne, z hľadiska ľudskej generácie nepozorovane. V intenzívne využívannej krajine sa značne zrýchľuje a prináša celý rad nepriaznivých dôsledkov. Z hľadiska tvorby a uchovania pôdy je dôležitá intenzita erózie. Za kritickú hranicu sa považuje bod, pri ktorom strata pôdy sa rovná kvantitatívnej tvorbe pôdy alebo je od nej menšia. Erózia, ktorej intenzita neprekročila kritickú hranicu sa nazýva neškodná, ak je kritický bod prekročený, ide o eróziu škodlivú. Podľa činiteľov, ktoré spôsobujú vznik erózie rozoznávame : vodnú, ľadovcovú, snehovú, veternú eróziu, zemnú a antropogénnu eróziu.

Vodná a veterná erózia poľnohospodárskej pôdy predstavuje úbytok povrchovej najúrodnejšej vrstvy poľnohospodárskej pôdy bezprostredne spojený s úbytkom humusu a živín. Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy Bratislava (VUPOP Bratislava) na základe zhodnotenia prírodných podmienok a ekologicko-pôdných stanovišť začleňuje pôdy podľa intenzity potenciálnej erodovateľnosti pôd vodnou a veternou eróziou do 4 kategórií :

• žiadna až slabo erodovateľná pôda	– strata pôdy 0 – 4 t/ha/rok
• stredne erodovateľné pôdy	– strata pôdy 4 – 10 t/ha/rok
• vysoko erodovateľné pôdy	– strata pôdy 10 – 30 t/ha/rok
• extrémne erodovateľné pôdy	– strata pôdy nad 30 t/ha/rok

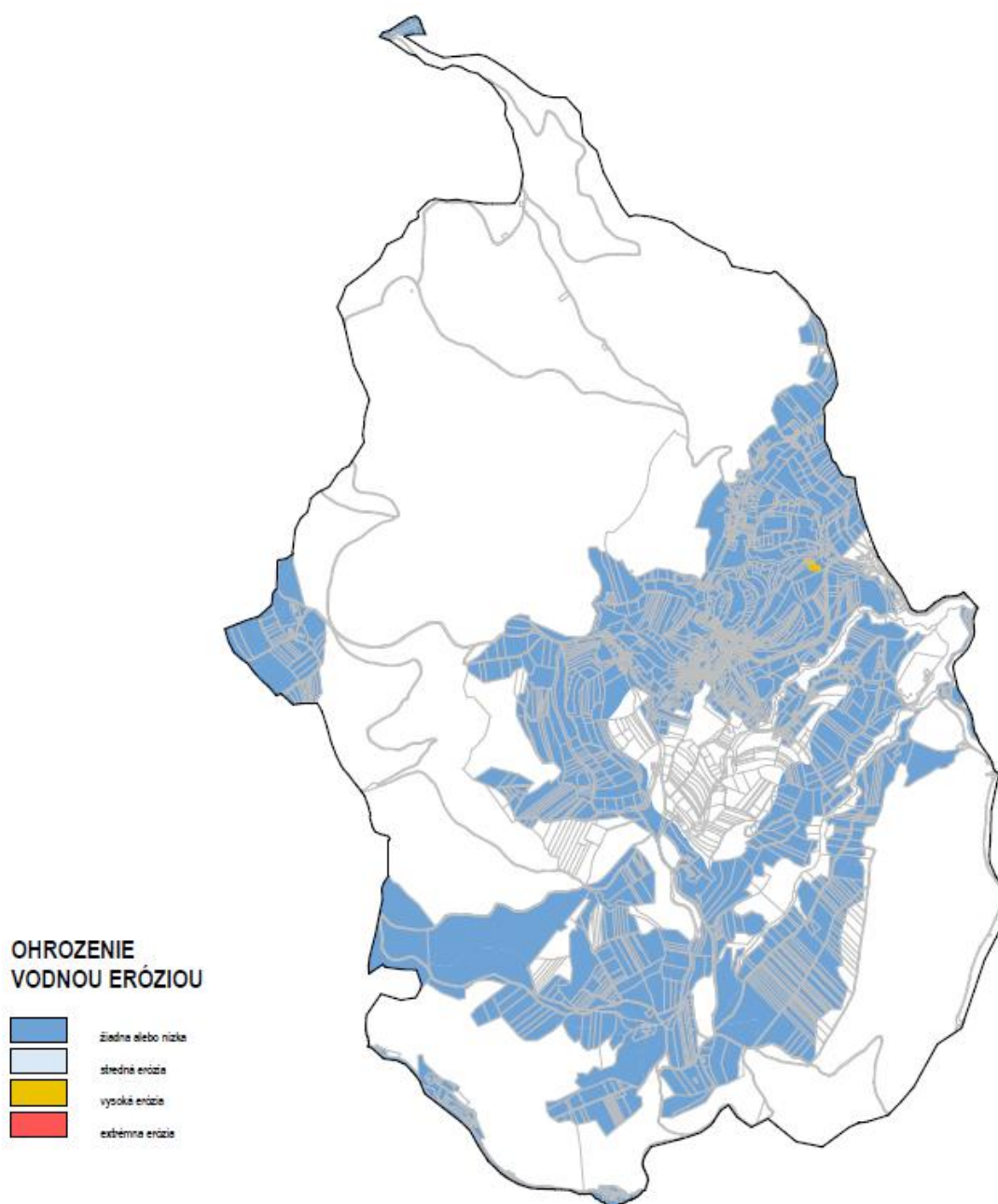
Tab.: Potenciálna erodovanosť poľnohospodárskej pôdy vodnou eróziou v okrese Žiar nad Hronom

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti								Výmera poľnohospodárskej pôdy v okrese
	žiadna až slabá erózia		stredná erózia		silná erózia		extrémna erózia		
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
Žiar nad Hronom	3.642	19,25	4.465	23,60	5.307	28,05	5.506	29,10	18.920

Zdroj : VÚPOP Bratislava

V okrese Žiar nad Hronom je v kategórii silno erodovateľných a extrémne erodovateľných pôd cca 57,15 % ornej pôdy, čo predstavuje celkovo 10.813 ha ornej pôdy. Tieto pôdy by mali byť využívané výlučne len v kategórii trvalé trávne porasty, alebo majú byť preradené medzi lesné pôdy.

Mapa : Potenciálna erodovanosť poľnohospodárskej pôdy vodnou eróziou v obci Repište

V samotnom území obce Repište poľnohospodárska pôda nie je ohrozená extrémnou vodnou eróziou a ani strednou vodnou eróziou. Vysokou vodnou eróziou je poľnohospodárska pôda ohrozená v minimálnom

rozsahu (0,2644 ha), čo predstavuje cca 0,01 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Územie obce teda charakterizuje žiadna alebo nízky erózný potenciál (kategória 1 – odnos 0 až 4 t/ha).

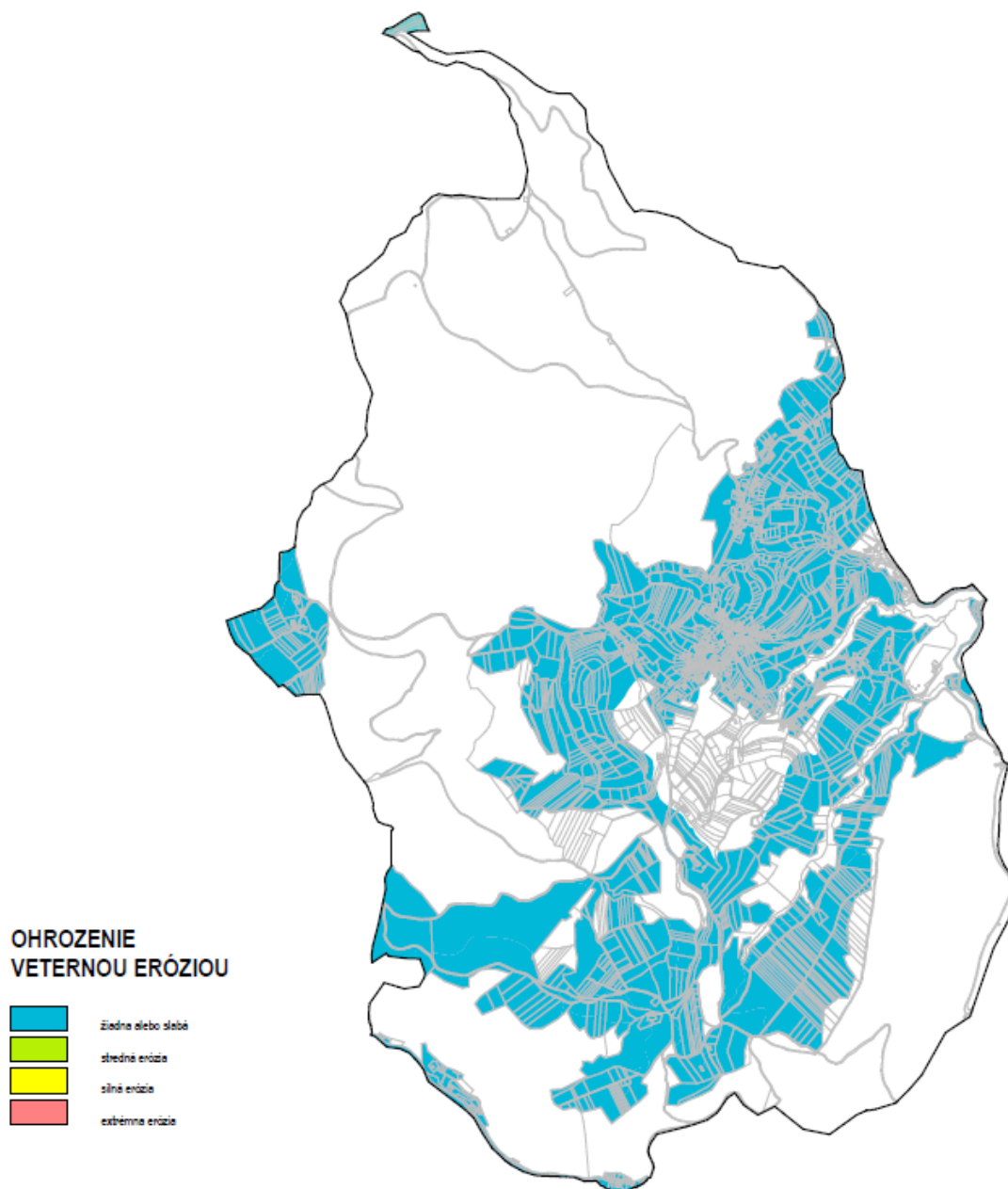
Tab.: Potenciálna erodovanosť poľnohospodárskej pôdy veternou eróziou v okrese Žiar nad Hronom

Okres	Kategória eróznej ohrozenosti								Výmera poľnohospodárskej pôdy v okrese
	žiadna až slabá erózia		stredná erózia		silná erózia		extrémna erózia		
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
Žiar nad Hronom	3.642	19,25	4.465	23,60	5.307	28,05	5.506	29,10	18.920

Zdroj : VÚPOP Bratislava

Z hľadiska ohrozenia poľnohospodárskych pôd veternou eróziou patrí celá časť územia okresu Žiar nad Hronom do kategórie so žiadnou až slabou intenzitou erózie (kategória 1 – odnos menej ako 0,7 t/ha). Ostatné stupne eróznej ohrozenosti (stredná, silná erózia a extrémna erózia) sa ako na území okresu, tak ani na území obce nenachádzajú.

Mapa : Potenciálna erodovanosť poľnohospodárskej pôdy veternou eróziou v obci Repište

SEIZMICITA

Podľa „Mapy seizmických oblastí na území SR“ (STN 73 0036) katastrálne územie obce Repište prináleží do oblasti, kde stupeň makroseizmickej intenzity môže dosiahnuť 6° až 7° seizmickej aktivity. Z hľadiska seizmického ohrozenia v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží patrí predmetné územie do oblasti so špičkovým zrýchlením 0,80 až 0,99 m/s.

1.6. Ložiská nerastných surovín

V katastrálnom území obce Repište sa nenachádzajú výhradné ložiská a dobývacie priestory, na ktorých ochranu a racionálne využívanie nerastného bohatstva sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

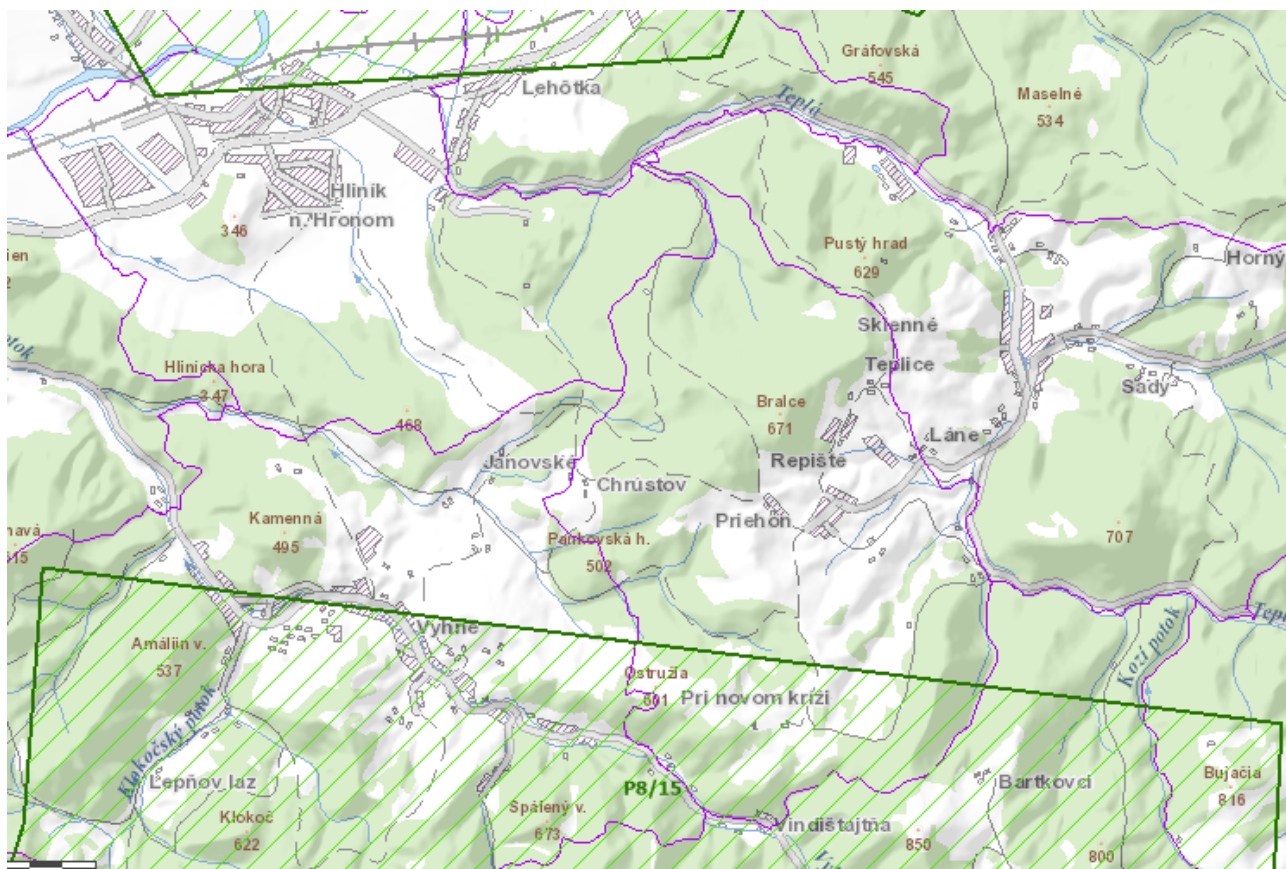
Do katastrálneho územia obce Repište zasahuje prieskumné územie (PÚ) Hodruša-Hámre – Banská Štiavnica (Au-Ag, Cu-Pb-Zn rudy, vzácne zeminy) o rozlohe 103,53 km². Držiteľom PÚ sú Slovenské kovy s.r.o. Banská Štiavnica s platnosťou do 15.05.2023.

Tab.: Prieskumné územia (PÚ) v katastrálnom území obce Repište

Ev.č.	Názov PÚ	Nerast	Organizácia	Platnosť
P8/15	Hodruša-Hámre – Banská Štiavnica	nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy (Au-Ag, Cu-Pb, Zn rudy) a nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať prvky vzácnych zemín	Slovenské kovy s.r.o. Banská Štiavnica	15.05.2025

Zdroj : ŠGÚ DŠ

Obrázok : Prieskumné územie (PÚ) v katastrálnom území obce Repište

Zdroj : MŽP SR

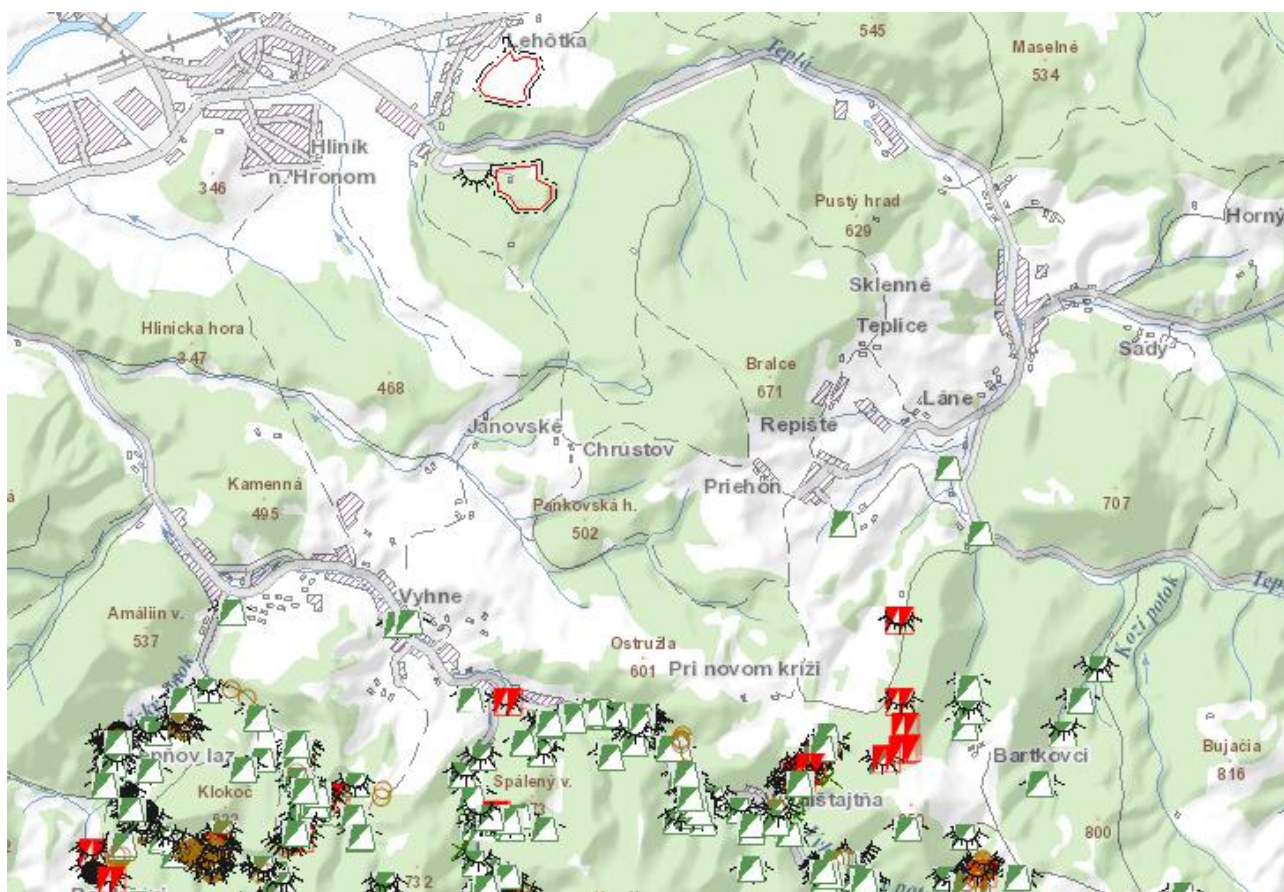
Okrem uvedených ložísk nerastných surovín sa na katastrálnom území obce Repište sa nenachádzajú ani žiadne iné prírodné zdroje vyžadujúce zvláštnu ochranu a podľa Registra ložísk nerastných surovín Geofondu a evidencie chránených ložiskových území Obvodného banského úradu ani žiadna nerastná surovinová základňa.

1.7. Stav znečistenia horninového prostredia

Kontaminácia horninového prostredia úzko súvisí so znečistením odpadových vôd. V hodnotenom území sú evidované lokálne zdroje znečistenia vôd a boli identifikované aj environmentálne záťaže. Environmentálna záťaž je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody. Ide o široké spektrum území kontaminovaných priemyselnou, vojenskou, banskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom.

V katastrálnom území obce Repište je evidovaných viacero starých banských diel, ktoré sú vymedzené ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Celkovo je na území obce evidovaných 48 starých banských diel, z toho je 6 šacht, 10 štôlní, 14 píng a pingových ťahov a 18 hald. Tieto diela sú situované prevažne v južnej časti katastrálneho územia obce.

Obrázok : Staré banské diela

Zdroj : MŽP SR

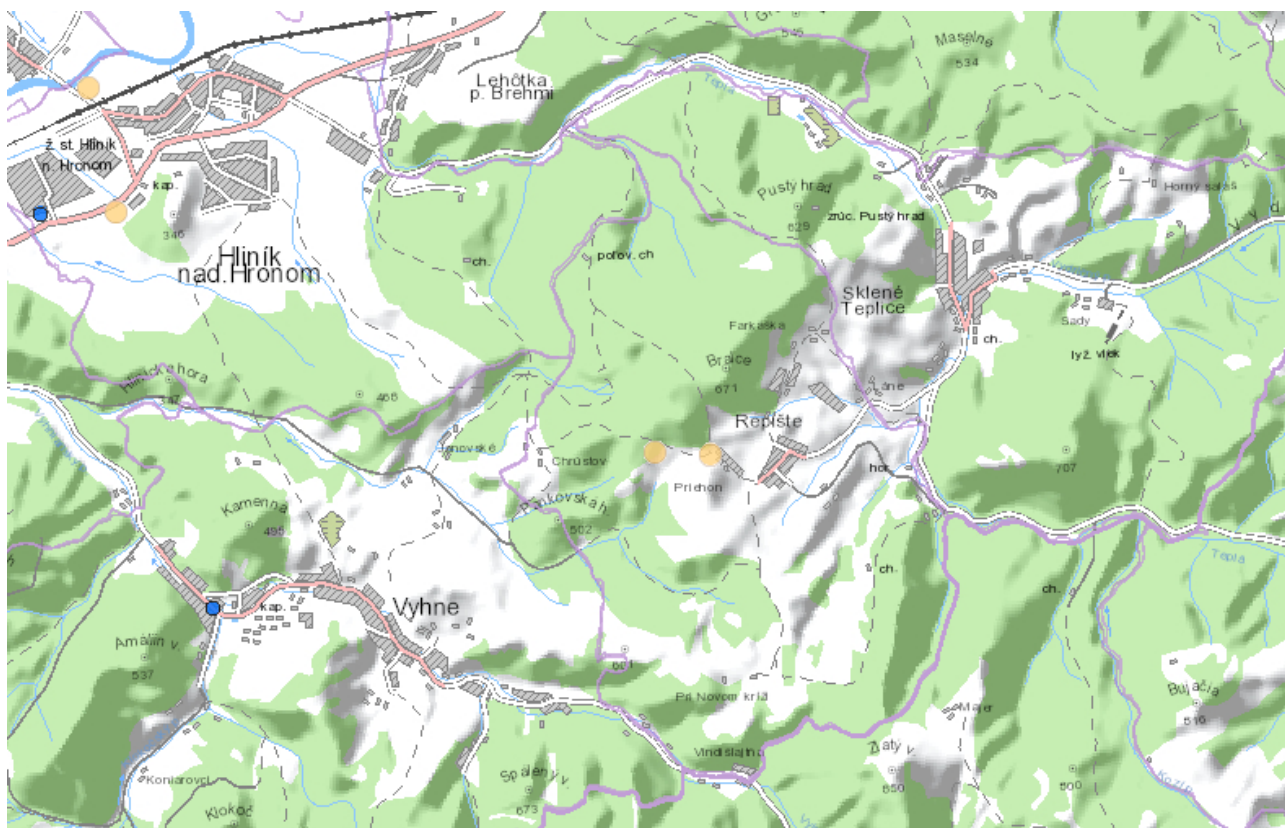
LEGENDA :

Staré banské diela ■ - šachta ▲ - štôlna ● - odkalisko ○ - pinga, pingový ťah 🐘 - halda ● - iný druh objektu

Skládky v poľnohospodárstve sú na poliach v minimálnom rozsahu, čo súvisí s poľnohospodárskou činnosťou v obci. Plochy znečistené jedovatými látkami sa v riešenom území nenachádzajú. Znečistenia ropnými látkami sa vyskytujú v malom rozsahu a to na betónových plochách, ktoré sú bez zachytávania ropných látok. Znečistenie inými nebezpečnými látkami nebolo zistené pri pochôdzke obcou v rámci vykonávaných prieskumov. Ak sa vyskytujú, sú lokálne, v malom rozsahu a treba ich riešiť opatreniami umožnenými legislatívou samosprávy obce.

V riešenom území obce Repište nie sú evidované žiadne environmentálne záťaže.

Obrázok : Staré environmentálne záťaž a skládky odpadov

Zdroj : MŽP SR

Na území obce sa nachádzajú dve skládky odpadov, ktoré sú registrované v Registri skládok ŠGÚDŠ :

Registračné číslo skládky :	4063
Rok vytvorenia skládky :	1965
Plocha skládky :	500 m ²
Stav skládky :	odvezená na legálnu skládku TKO Horné Opatovce
Zloženie odpadu :	stavebná suť a iný stavebný odpad neznečistené škodlivinami domový odpad z domácností
Registračné číslo skládky :	4077
Rok vytvorenia skládky :	1970
Plocha skládky :	100 m ²
Stav skládky :	odvezená na legálnu skládku TKO Horné Opatovce
Zloženie odpadu :	železný šrot vrátane dopr. prostriedkov a zariadení určených na využitie ako druhotná surovina stavebná suť a iný stavebný odpad neznečistené škodlivinami domový odpad z domácností

2. KLIMATICKÉ POMERY – zrážky (napr. priemerný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov)

patrí južná časť katastrálneho územia obce Repište do chladnej oblasti (C), s priemernou júlovou teplotou pod 16°C a do okrsku C1 (mierne chladný, s priemernými júlovými dennými teplotami 12 až 16°C).

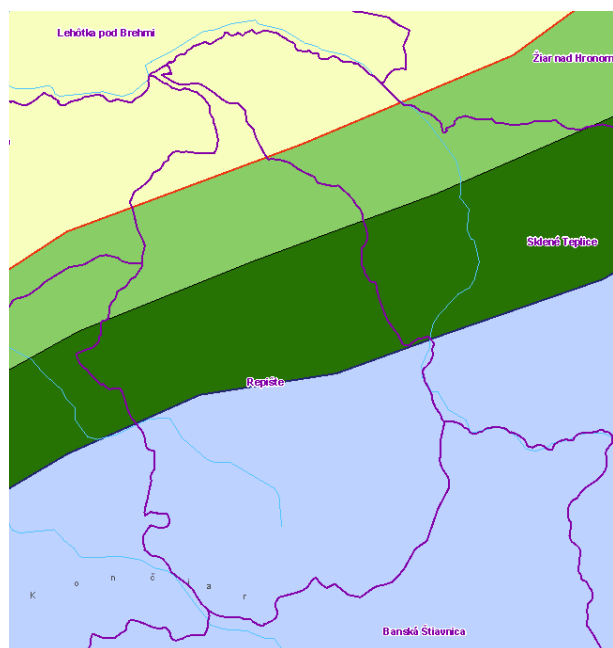
Stredná časť katastrálneho územia obce patrí do mierne teplej oblasti (M), ktorá sa vyznačuje priemerným počtom letných dní v hodnote menej ako 50 dní za rok s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$, s júlovým priemerom teploty vzduchu $\geq 16^{\circ}\text{C}$. Južnejšia časť mierne teplej oblasti patrí do okrsku M7 (mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový, s priemernými júlovými teplotami nad 16°C, priemerným počtom letných dní do 50, prevažne nad 500 m n.m.) a severnejšia časť do okrsku M3 (mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový, s priemernými júlovými teplotami nad 16°C, priemerným počtom letných dní do 50, okolo 500 m n.m.).

Pomerne malá časť katastrálneho územia na severe zasahuje do teplej klimatickej oblasti (T) s priemerným počtom 50 a viac letných dní za rok s denným maximom teploty vzduchu $> 25^{\circ}\text{C}$ a do okrsku T6 (teplý, mierne vlhký, s miernou zimou, s priemernou dennou teplotou v januári do -3°C a v júli nad 16°C , priemerným počtom letných dní do 50).

Priemerná ročná teplota vzduchu kolíše podľa okrskov od 4°C až 6°C na juhu v okrsku C1, 6°C až 7°C v okrsku M7, 7°C až 8°C v okrsku M3 do 8°C až 9°C na severe v okrsku T6. Na väčšine katastrálneho územia obce je najnižšia priemerná teplota vzduchu v januári -4°C až -5°C , v juhovýchodnej časti katastrálneho územia obce je najnižšia priemerná teplota vzduchu v januári -5°C až -6°C . Najvyššia priemerná teplota vzduchu v júli v južnej časti dosahuje 14°C až 16°C , v severnej časti dosahuje priemerná teplota vzduchu v júli 16°C až 18°C .

Priemerné úhrny zrážok v januári na väčšine územia dosahujú 40 – 50 mm, v malej časti na juhu katastrálneho územia priemerné úhrny zrážok v januári dosahujú 50 – 60 mm. Priemerné úhrny zrážok v júli na väčšine územia dosahujú 60 – 80 mm, v malej časti na juhu katastrálneho územia priemerné úhrny zrážok v júli dosahujú 80 – 100 mm. Priemerné ročné úhrny zrážok na väčšine územia predstavujú 700 – 800 mm, na malej časti v severozápadnej časti katastrálneho územia priemerné ročné úhrny zrážok predstavujú 600 – 700 mm.

Obrázok : Klimatické členenie územia obce Repište

LEGENDA :

- studený horský
- chladný horský
- mierne chladný
- mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový
- mierne teplý, vlhký, vrchovinový
- mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou
- mierne teplý, vlhký, s miernou zimou
- mierne teplý, mierne vlhký, pahor. až vrchovinový
- mierne teplý, mierne vlhký, so studenou zimou
- mierne teplý, mierne vlhký, s miernou zimou
- teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou
- teplý, mierne vlhký, s miernou zimou
- teplý, mierne suchý, s chladnou zimou
- teplý, mierne suchý, s miernou zimou
- teplý, suchý, s chladnou zimou
- teplý, suchý, s miernou zimou
- teplý, veľmi suchý, s miernou zimou

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002

Riešené územie spadá do oblasti zníženého výskytu hmiel – podhorské až horské svahové polohy, kde sa v priemere počas roka vyskytuje 20 až 50 dní s hmlou.

Prevažná časť územia obce patrí do oblasti, kde priemerná výška snehovej pokrývky sa vyskytuje v priemere 60 až 80 dní v roku, pomerne menšia časť územia na severe a severovýchode katastrálneho územia patrí do oblasti, kde priemerná výška snehovej pokrývky sa vyskytuje v priemere 40 až 60 dní v roku.

Z hľadiska počtu vykurovacích dní v roku patrí prevažná časť územia obce do oblasti s 240 až 280 vykurovacími dňami v roku, menšia časť na juhovýchode katastrálneho územia patrí do oblasti s 280 až 320 vykurovacími dňami v roku.

Pre potreby komplexnejšieho poznania klimatických podmienok katastrálneho územia obce Repište, uvádzame niektoré vybrané údaje z meteorologickej stanice v Žiari nad Hronom.

Tab. : Priemerná mesačná teplota (°C) v stanici Žiar nad Hronom za obdobie rokov 1979-2008

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
-2	0	4	10	15	18	19	19	14	9	4	-1	9

Zdroj : SHMÚ Bratislava

Ročný priemer teplôt v oblasti stanice Žiar nad Hronom za obdobie rokov 1979 až 2008 sa pohybuje okolo 9°C. Najchladnejším mesiacom v priemere bol január s priemernou mesačnou teplotou -2°C a najteplejším mesiacom bol júl a august s priemernou mesačnou teplotou 19°C. V katastrálnom území obce Repište je oproti stanici Žiar nad Hronom, ktorá spadá do teplej oblasti, priemerná teplota nižšia.

Tab. : Priemerné mesačné úhrny zrážok (mm) v stanici Žiar nad Hronom za obdobie rokov 1979-2008

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
41	37	41	47	68	71	68	63	54	48	55	51	645

Zdroj : SHMÚ Bratislava

Ročný priemerný úhrn zrážok v oblasti stanice Žiar nad Hronom za obdobie rokov 1979 až 2008 sa pohybuje okolo 645 mm. Najmenší úhrn zrážok bol zaznamenaný v mesiaci február s priemerným mesačným úhrnom zrážok 37 mm a najvyšší úhrn teplejším zrážok bol zaznamenaný v mesiaci jún s priemerným mesačným úhrnom zrážok 71 mm. V katastrálnom území obce Repište sa priemerný ročný úhrn zrážok na väčšine územia pohybuje v rozmedzí od 700 do 800 mm.

Tab. : Priemerná mesačná rýchlosť vetra (m/s) v stanici Žiar nad Hronom za obdobie rokov 1979-2008

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1,2	1,3	1,5	1,3	1,3	1,3	1,2	1,0	1,0	1,1	1,3	1,1	1,2

Zdroj : SHMÚ Bratislava

Tab. : Priemerná častosť smeru vetra v % v stanici Žiar nad Hronom

S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	bezvetrie
9,5	2,6	6,1	6,0	13,4	7,3	8,9	10,1	30,5

Zdroj : SHMÚ Bratislava

Analytické poznatky o klimatických podmienkach územia katastra tvoria v územnom pláne obce dôležitý limitujúci faktor, ktorý bude zohľadnený najmä v rozhodovacom procese.

3. OVZDUŠIE – stav znečistenia ovzdušia

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. Hodnotenie kvality ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle zákona č. NR SR č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Kritériá kvality ovzdušia (limitné a cieľové hodnoty, medze tolerancie, horné a dolné medze na hodnotenie a ďalšie) sú uvedené vo vyhláske MŽP SR č. 250/2023 Z.z. o kvalite ovzdušia. Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia v SR sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO).

V rámci zóny Banskobystrického kraja je osem meracích staníc Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (2 x Banská Bystrica, Jelšava, Hnúšťa, Zvolen, Žarnovica a Žiar nad Hronom). Z uvedených meracích staníc Národnej monitorovacej siete sa v blízkosti riešeného územia obce Repište nachádza automatizovaná monitorovacia stanica v Žarnovici (Monitorovacia stanica Žarnovica – Dolná ukončila meranie 11.10.2023 a 5.12.2023 ju nahradila AMS Žarnovica) a v Žiari nad Hronom s tromi lokálnymi automatizovanými monitorovacími stanicami : Žiar nad Hronom, Lovča a Lovčica na meranie TZL, SO₂, NO_x a O₃. AMS sú v správe SHMÚ Banská Bystrica a sú orientované na monitorovanie hlavného zdroja znečisťovania ovzdušia – komplexu ZSNP a.s. Žiar nad Hronom.

Tab.: Zoznam monitorovaných staníc na území Banskobystrického kraja v roku 2023

P.č.	Názov stanice	Merané hodnoty
1.	Banská Bystrica – Štefánikovo nábrežie	PM ₁₀ – PM _{2,5} – NO, NO ₂ – SO ₂ – CO – Benzén
2.	Banská Bystrica – Zelená	PM ₁₀ – PM _{2,5} – NO, NO ₂ – O ₃
3.	Jelšava – Jesenského	PM ₁₀ – PM _{2,5} – NO, NO ₂ – O ₃
4.	Hnúšťa – Hlavná	PM ₁₀ – PM _{2,5}
5.	Lučenec – Gemerská cesta	PM ₁₀ – PM _{2,5} – NO, NO ₂ – O ₃ , – CO – Benzén
6.	Zvolen – J. Alexyho	PM ₁₀ – PM _{2,5}
7.	Žarnovica	PM ₁₀ – PM _{2,5} – NO, NO ₂ – BaP
8.	Žiar nad Hronom – Jilemnického	PM ₁₀ – PM _{2,5}

Zdroj : SHMÚ

Emisná situácia : V rámci Slovenskej republiky emisie základných znečisťujúcich látok (TZL, SO₂, NO_x, CO) v ovzduší z hľadiska dlhodobého horizontu (1993-2021) zaznamenali pokles, avšak rýchlosť poklesu sa po roku 2000 výrazne spomalila. V roku 2021 oproti predchádzajúcemu roku došlo k miernemu nárastu emisií TZL, SO₂ a NO_x aj CO.

Katastrálne územie obce Repište leží v blízkosti okresného mesta Žiar nad Hronom, v ktorom boli v roku 2021 lokalizované štyri najvýznamnejšie zdroje znečistenia ovzdušia v Banskobystrickom kraji (Slovalco a.s. Žiar nad Hronom – tuhé znečisťujúce látky, SO₂, NO₂, CO, Veolia Utilities Žiar nad Hronom – tuhé znečisťujúce látky, NO₂, Nemak Slovakia s.r.o. Žiar nad Hronom – tuhé znečisťujúce látky a VUM a.s. Žiar nad Hronom – SO₂, CO).

Z hľadiska kvality ovzdušia bola obec Repište určená metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 zaradená medzi obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia s rizikovým stupňom 1. Dôvodom pre zaradenie obce do oblasti riadenia kvality sú lokálne kúreniská.

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok (t) zo stacionárnych zdrojov v okrese Žiar nad Hronom v rokoch 2000-2010

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
TZL	139,030	139,796	129,770	129,371	75,941	71,455	66,431	81,372	71,389	70,375	68,349
SO₂	167,626	190,191	189,476	191,309	183,675	140,599	137,077	277,905	274,633	264,511	260,279
NO_x	125,255	136,513	134,881	130,255	102,762	94,033	89,478	107,768	89,151	83,128	83,851
CO	386,323	361,131	356,980	400,913	303,342	252,756	142,979	113,833	80,959	78,786	109,278

Zdroj : ŠÚ SR

Tab.: Emisie základných znečisťujúcich látok (t) zo stacionárnych zdrojov v okrese Žiar nad Hronom v rokoch 2011-2021

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
TZL	72,597	52,181	52,857	74,387	77,514	29,968	30,263	20,796	25,904	27,307	54,588
SO₂	269,041	304,256	288,970	287,392	334,090	403,543	410,387	424,863	385,867	412,095	362,625
NO_x	92,152	79,673	83,983	178,178	196,216	223,375	219,579	198,351	225,937	209,983	225,717
CO	94,928	53,859	57,894	162,084	174,104	134,279	134,654	138,757	116,586	98,622	138,376

Zdroj : NEIS

Na základe údajov porovnávajúcich vývoj emisií na území okresu Žiar nad Hronom v rokoch 2000 až 2021 je možné pozorovať pokles i nárast množstva jednotlivých základných znečisťujúcich látok v ovzduší. Výrazný pokles možno pozorovať pri oxidu uhoľnatom od roku 2000 do roku 2009 a následne jeho kolísavý nárast a pokles až po súčasnosť. Najvýraznejším faktorom vplývajúcim na pokles oxidu uhoľnatého je najmä zmena zloženia palivovej základne, pokles výroby, ale aj procesy zavádzania nových a zlepšovania starých technológií.

K úrovni znečistenia ovzdušia v riešenom území prispieva aj automobilová doprava. Emisné limity pre dopravu sú určené vyhláškou MDaV SR č. 138/2018 Z.z. v znení neskorších predpisov a predstavujú $200 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ pre maximálnu 30 minútovú koncentráciu a $100 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ pre priemernú 24 hodinovú koncentráciu NO_x . V hodnotení emisnej situácie na ceste III/2499 Sklené Teplice – Repište a III/2578 Vyhne – Banská Štiavnica, ktoré prechádzajú cez zastavané územie obce, je možné konštatovať, že v súčasnosti z hľadiska intenzity dopravy nemusí dochádzať k prekračovaniu krátkodobých imisných limitov NO_x .

Lokálne znečistenie ovzdušia : zhodnotenie lokálneho znečistenia kvality ovzdušia je jedným z hlavných indikátorov kvality životného prostredia. V rámci meraní bola na území Banskobystrického kraja v roku 2022 prekročená 24-hodinová limitná hodnota PM_{10} a $\text{PM}_{2,5}$ na monitorovacej stanici Jelšava – Jesenského. Cieľová hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu benzo(a)pyrénu bola prekročená na stanici NMSKO v Jelšave, Žarnovici a na monitorovacej staniciach v Banskej Bystrici na Štefánikovom nábreží. Na základe výsledkov matematického modelovania môžeme predpokladať, že v zóne Banskobystrický kraj sa vysoké koncentrácie PM a benzo(a)pyrénu môžu vyskytovať najmä v zimných mesiacoch aj v ďalších oblastiach, ktoré boli vymedzené ako rizikové, najmä v horských údoliach s nepriaznivými rozptylovými podmienkami a vysokým podielom tuhých palív na vykurovaní domácností.

Tab.: Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia v zóne Banskobystrický kraj za rok 2023

	Ochrana zdravia									VP ²⁾	
Znečisťujúca látka	SO ₂		NO ₂		PM ₁₀		PM ₂₅	CO	Ben- zén	SO ₂	NO ₂
Doba spriemerovania	1 hod	24 hod	1 hod	1 rok	24 hod	1 rok	1 rok	8 hod ¹⁾	1 rok	3 hod po sebe	3 hod po sebe
Limitná hodnota [µg.m ⁻³]	350	125	200	40	50	40	25	10000	5	500	400
BB – Štefánikovo nábrežie	0	0	0	22	18	24	13	1.696	0,49	52	8
Banská Bystrica – Zelená			0	8	1	14	11			0	0
Jelšava – Jesenského			0	7	42	28	20			28	0
Hnúšťa – Hlavná					1	19	13			0	0
Lučenec – Gemerská cesta			0	14	9	21	15	1.267	0,34	0	0
Zvolen – J. Alexyho					4	17	13			0	0
Žarnovica – Dolná			0	11	15	21	19			0	0
Žiar n/Hr. – Jilemnického					0	14	10			0	0

Zdroj : SHMÚ

¹⁾ maximálna osemhodinová koncentrácia

²⁾ limitné hodnoty pre výstražné prahy

³⁾ stanice indikujú regionálnu požadovanú úroveň

Znečisťujúce látky, ktoré prekročili limitnú hodnotu sú zvýraznené červeným písmom

Označenie vyťaženia : ≥ 90 platných meraní

Prízemný ozón : Ročné priemery koncentrácie prízemného ozónu na Slovensku v znečistených mestských a priemyselných územiach sa v roku 2023 pohybovali v intervale $40 - 65 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Na ostatnom území boli hodnoty od 37 do $89 \mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, ktoré závisia hlavne od nadmorskej výšky. Rok 2023 možno podľa priemerných hodnôt za vegetačné obdobie zaradiť medzi fotochemicky menej aktívne roky. Priemerné ročné koncentrácie v roku 2023 (52) boli nižšie ako v rekordnom roku 2003 (65).

Tab.: Priemerné ročné koncentrácie prízemného ozónu [$\mu\text{g.m}^{-3}$] v rokoch 2003, 2010-2023

Stanica	2003	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Banská Bystrica – Zelená		56	60	66	66	58	48	45	57	56	47	48	54	57	52
Jelšava – Jesenského	55	44	-	-	41	36	45	48	49	49	45	39	41	38	45
Lučenec – Gemerská cesta														42	41

Zdroj : SHMÚ

Viac ako 90 požadovaných platných údajov

Cieľová hodnota koncentrácie prízemného ozónu pre ochranu ľudského zdravia $120 \mu\text{g.m}^{-3}$ (najväčšia denná 8-hodinová hodnota). Táto hodnota nesmie byť prekročená vo viac ako 25 dňoch v roku, a to v priemere za tri roky. Výstražný hraničný prah ($240 \mu\text{g.m}^{-3}$) pre varovanie verejnosti nebol v staniciach Banskobystrického kraja v sledovanom období rokov 2021 až 2023 prekročený, rovnako nebol prekročený ani informačný hraničný prah ($180 \mu\text{g.m}^{-3}$).

Tab.: Počet dní, v ktorých bola prekročená priemerná cieľová hodnota na ochranu zdravia ľudí (osem hodinová koncentrácia prízemného O_3 $120 \mu\text{g.m}^{-3}$) na monitorovacích staniciach Banskobystrického kraja v rokoch 2021, 2022, 2023, priemer 2021-2023

Stanica	2021	2022	2023	Priemer 2021-2023
Banská Bystrica – Zelená	3	9	0	4
Jelšava – Jesenského	2	*7	1	2
Lučenec – Gemerská cesta		6	0	3

Zdroj : SHMÚ

Tabuľka uvádza počet dní, v ktorých bola prekročená priemerná osemhodinová koncentrácia prízemného ozónu $120 \mu\text{g.m}^{-3}$ za roky 2021 až 2023. Povolený počet je 25 dní v priemere za 3 roky. Z tabuľky vidno, že v rokoch 2021 až 2023 nebola táto hodnota prekročená.

Cieľová hodnota expozičného indexu pre ochranu vegetácie AOT 40 je $18.000 \mu\text{g.m}^{-3}.\text{h}$ v priemere za 5 rokov. V priemere za roky 2019-2023 nebola táto hodnota v monitorovacích staniciach na území Banskobystrického kraja prekročená.

Tab.: Hodnoty AOT 40 na ochranu vegetácie (máj – júl) na monitorovacích staniciach Banskobystrického kraja v rokoch 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 a priemer 2019-2023 (Cieľová hodnota AOT je 18.000)

Stanica	2019	2020	2021	2022	2023	Priemer 2018-2022
Banská Bystrica – Zelená	8.298	7.723	15.869	*19.716	9.226	12.166
Jelšava – Jesenského	12.361	5.191	10.186	*17.622	10.530	11.178
Lučenec – Gemerská cesta				14.834	9.478	12.156

Zdroj : SHMÚ

* daný rok sa nezapočítal do priemeru z dôvodu nedostatku údajov v letnom období

Znečisťujúce látky v ovzduší majú za následok dlhodobé kumulatívne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Z vodohospodárskeho hľadiska sú zdrojom znečistenia povrchových a podzemných vôd. Znečisťujúce látky v ovzduší zároveň poškodzujú vegetáciu a to vo väčšej miere, ako živočíšne organizmy.

4. VODNÉ POMERY – povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita chemické zloženie), vodohospodársky chránené územie, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

4.1. Povrchové vody

Z hydrologického hľadiska patrí katastrálne územie obce Repište do povodia rieky Hron, ktorá preteká susediacim katastrálnym územím obce Hliník nad Hronom a Lehôtka pod Brehmi. Riečnu kostru katastrálneho územia tvorí potok Teplá a Vyhniansky potok so svojimi prítokmi. Stav kvality povrchových vôd v riešenom území nie je monitorovaný.

Kvalitu povrchových miestnych vodných tokov negatívne ovplyvňuje absencia čističiek odpadových vôd jednotlivých obcí, v dôsledku čoho sú splašky odvádzané priamo do recipientu.

4.2. Podzemné vody

Z hľadiska výskytu podzemných vôd sa obec Repište nachádza vo vodohospodársky významnej oblasti „Riečne náplavy Hrona od Žiaru nad Hronom po Želiezovce“. Najbližší monitorovací objekt – vrt základnej siete SHMÚ sa nachádza v katastrálnom území Rudno nad Hronom. V tejto oblasti sú vo všeobecnosti podzemné vody zaťažené zvýšenými obsahmi chloridov, síranov, dusičnanov, amónnych iónov ako dôsledok poľnohospodárskej činnosti v údolnej nive Hrona. Na kvalitu podzemných vôd však výrazne vplýva priemysel, čo sa prejavuje zvýšenými obsahmi všeobecných a špecifických organických látok a stopových prvkov.

Tab.: Hodnotenie kvality podzemných vôd podľa STN 75 7111 Pitná voda

Hodnotená oblasť	Zhodnotenie podzemných vôd
Pozorovacie objekty	podľa STN 75 7111 „Pitná voda“ (platnej od júla 2003)
Riečne náplavy Hrona od Žiaru nad Hronom po Želiezovce Vrty ZS SHMÚ :	Vzorky podzemných vôd nevyhovovali požiadavkám na kvalitu vôd, ktoré sú definované v STN 75 7111 kvôli zvýšeným koncentráciám HN_4^+ (2x), celkového Fe a Mn (6x). Zo skupiny aniónov došlo k prekročeniu limitných hodnôt v prípade Cl^- (1x), SO_4^{2-} (2x), NO_3^- (5x), NO_2^- (2x) a CHSKMn (2x).
- Hronský Beňadik	Bol zaznamenaný zvýšený obsah stopových prvkov v prípade Al (1x), As (4x), Hg (1x) a Ni (1x).
- Biňa	Namerali sa prekročenia aj v skupine všeobecných organických látok. Limitné hodnoty definované STN 75 7111 boli prekročené v prípade fenolov prchajúcich s vodnou parou (1x), humínnych látok (1x) a NELUV (4x).
- Šalov – Hron (Šalov)	Namerané boli nadlimitné koncentrácie 1,3 dichlórbenzénu a 1,1-dichlóreténu (1x).
- Želiezovce	Vo využívaných vodných zdrojoch v porovnaní s vrtmi základnej siete SHMÚ došlo iba k prekročeniu NO_3^- a NELUV (2x).
- Hronské Kosihy	Kvalita podzemných vôd aluviálnych náplavov Hrona v oblasti od Žiaru nad Hronom po Želiezovce sa v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zhoršila najmä čo sa týka stopových prvkov. Stále však pretrvávajú vysoký obsah chloridov, síranov, dusičnanov, amónnych iónov na čo výrazne vplýva poľnohospodárska činnosť v údolnej nive Hrona.
- Veľké Kozmálovce	Na kvalitu podzemných vôd vplýva najmä priemysel v Žiari nad Hronom, Hliníku nad Hronom, Leviciach a Tlmačoch. Oproti minulému roku sa výrazne zvýšil počet prekročených limitných hodnôt v skupine všeobecných organických látok a špecifických organických látok a taktiež v skupine stopových prvkov.
- Hliník nad Hronom	
- Rudno nad Hronom	
- Tekovská Breznica	
- Kozárovce	
- Lehôtka pod Brehmi	
- Šašovské Podhradie	
Využívaný vrt :	
- Rudno nad Hronom	
- Čajkov	
- Hronské Kľačany	
- Kalnica	

Na základe zisteného skutkového stavu kvality povrchových a podzemných vôd je možné konštatovať, že znečistenie povrchových vôd – rieky Hron a takisto aj znečistenie podzemných vôd, ktoré sú hlavným zdrojom pitnej vody, je dôsledkom silnej antropogénnej činnosti.

4.3. Ochrana povrchových a podzemných vôd

Hlavným opatrením na ochranu povrchových a podzemných vôd je dodržiavanie zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších

predpisov, ktorý v 5. časti pojednáva o ochrane vodných pomerov a vodárenských zdrojov. Ukladá všetkým užívateľom dbať o ich ochranu a účelné využívanie, vlastníkom alebo správcom poľnohospodárskych a lesných pozemkov napomáhať zlepšovaniu vodných pomerov, zabráňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov a splavovaniu pôdy, dbať o udržiavanie pôdnej vody, zlepšenie retenčnej schopnosti územia a zachovávať vhodné podmienky na výskyt vôd.

V rámci hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd podľa spôsobu užívania na určené účely (pitná voda, voda na kúpanie, voda pre závlahy a voda pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb) je potrebné dodržať ustanovenia zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, Nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd a Nariadenie vlády SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 309/2012 Z.z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie.

Ochranu vodného bohatstva členíme podľa stupňa a spôsobu ochrany :

- citlivé a zraniteľné oblasti
- chránené vodohospodárske oblasti
- vodárenské toky a ich povodia
- ochrana prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov
- ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi na poľnohospodársky využívaných územiach
- ochrana záujmových území navrhovaných vodohospodárskych diel

Citlivé a zraniteľné oblasti ustanovuje nariadenie vlády SR č. 174/2017 Z.z. podľa § 33 a 35 zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách. Podľa tohto nariadenia sú za citlivé oblasti vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiadúcemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, č. 1 Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, sú v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg/l alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Podľa prílohy poľnohospodárske pozemky využívané v katastrálnom území obce Repište nie sú ustanovené za zraniteľné oblasti.

Chránené vodohospodárske oblasti : Za chránené vodohospodárske oblasti (CHVO) sa považujú oblasti, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvoria významnú oblasť prirodzenej akumulácie vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Do katastrálneho územia nezasahuje žiadna chránená vodohospodárska oblasť.

Vodárenské toky a ich povodia sú dané Vyhláškou MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov.

Vodárenské vodné toky sú vodné toky, alebo úseky vodných tokov, ktoré sa využívajú alebo môžu využívať ako vodárenské zdroje na odber pre pitnú vodu. Začiatok vodárenského toku je určený prameňom vodného toku, koniec vodárenského toku tvorí priečny profil vodného toku v mieste odberu vody alebo profil hrádze alebo hate. Povodím vodárenského toku je územie, z ktorého celý povrchový odtok prirodzene vteká do vodného toku k profilu vymedzujúcemu skončenie vodárenského toku, ako aj územie, z ktorého sa povrchové vody do povodia vodárenského toku umelo privádzajú. V zmysle Prílohy č. 2 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodárenských vodných tokov, sa na území obce Repište nenachádzajú vodárenské vodné toky využívané ako vodárenské zdroje alebo ako vodárenské zdroje na odber pitnej vody.

Vodohospodársky významný vodný tok predstavujú vodné toky a ich ucelené úseky, ktoré sú využívané alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, alebo plnia inú funkciu (plavby, odber vody pre priemysel

a poľnohospodárstvo, rekreácia, hraničný tok a iné). V zmysle Prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov, sa na území obce Repište nachádza vodohospodársky významný vodný tok – potok Teplá (č. hydrologického poradia 4-23-04-955, číslo toku 270) a Vyhniansky potok (č. hydrologického poradia 4-23-04-853, číslo toku 234), pretekajúce okrajom katastrálneho územia obce Repište.

Ochrana prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov sa vykonáva zákonom č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Minerálna voda je podľa § 2 ods.1 zákona č. 538/2005 Z.z. podzemná voda s originálnym pôvodom akumulovaná v prírodnom prostredí, vyvierajúca na zemský povrch z jednej alebo viacerých prirodzených alebo umelých výstupných ciest, ktorá sa odlišuje od inej podzemnej vody najmä svojím pôvodom, obsahom stopových prvkov, obsahom a charakterom celkových rozpustených tuhých látok presahujúcich 1.000 mg.l alebo obsahom rozpustených plyných látok presahujúcich 1.000 mg.l oxidu uhličitého, alebo najmenej 1 mg.l sulfátu, alebo minimálnou teplotou vody v mieste výveru 20°C.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 538/2005 Z.z. sa na území obce Repište nenachádza prírodná minerálna voda, ktorá pre svoje zloženie vhodná na liečenie bola uznaná podľa tohto zákona. Zároveň sa na území obce nenachádza ani prírodná minerálna voda, ktorá podľa § 2 ods. 4 zákona č. 538/2005 Z.z. je mikrobiologicky bezchybná a spĺňa kvalitatívne požiadavky podľa osobitného predpisu (zákon č. 152/1995 Z.z., o potravinách v znení neskorších predpisov) na použitie ako potrava a na výrobu balených prírodných minerálnych vôd a bola uznaná podľa tohto zákona.

V katastrálnom území obce sa však nachádza ochranné pásmo II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach.

Ochrana záujmových území navrhovaných vodohospodárskych diel zabezpečuje ochranu najvhodnejších lokalít pre výstavbu nádrží a to nielen pre už známe potreby ale aj pre zabezpečenie účelnej rezervy kapacít povrchových zdrojov vody pre zatiaľ nešpecifikované potreby. V zmysle ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky č. 2004, 1/2007, 2009, 2014 a 2020 sa v katastrálnom území Repište neuvažuje s výstavbou takýchto vodohospodárskych diel.

5. PÔDNE POMERY – kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd

5.1. Charakteristika poľnohospodárskej pôdy

Katastrálne územie obce Repište má celkovú rozlohu 1.038,3385 ha (10,38 km²), z ktorej poľnohospodárska pôda má 32,42 % zastúpenie (336,6724 ha). Z hľadiska druhovej skladby najväčší podiel majú trvalé trávne porasty o celkovej výmere 316,0043 ha (93,86 %). Záhrady o celkovej výmere 11,9344 ha tvoria 3,55 % poľnohospodárskej pôdy, orná pôda o celkovej výmere 8,1624 ha tvorí 2,42 % poľnohospodárskej pôdy a ovocné sady s celkovou výmerou 0,5713 ha tvoria 0,17 % z celkovej plochy poľnohospodárskej pôdy.

Tab. : Štruktúra poľnohospodárskej pôdy v obci Repište

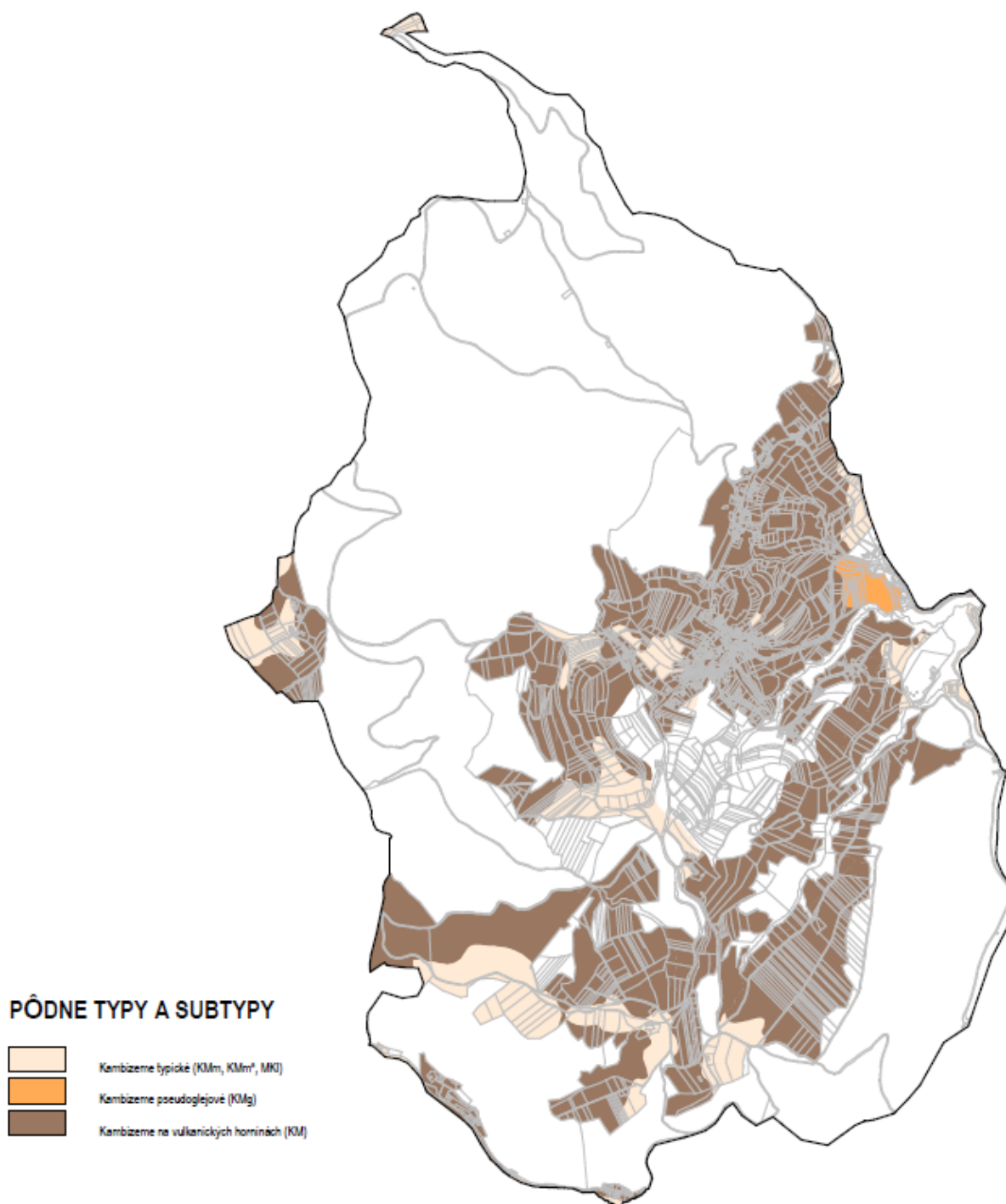
Orná pôda	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	TTP	Výmera PP spolu
8,1624 ha	-	11,9344 ha	0,5713 ha	316,0043	336,6742 ha
2,42 %	-	3,55%	0,17 %	93,86 %	100 %

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

5.2. Pôdne typy

Z hľadiska pôdnych typov v riešenom území jednoznačne dominujú kambizeme, najmä na vulkanických substrátoch, alebo na ich minerálne bohatých zvetralinách. Najčastejšie sa vyskytujú kambizeme typické a luvizemné. V úzkom pásme pozdĺž Vyhnianskeho potoka a úzkom juhovýchodnom pásme pozdĺž katastrálnej hranice obce sa vyskytujú rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodne litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín. Všeobecne prevládajú stredne ťažké pôdy (hlinité), zväčša stredne skeletnaté a stredne hlboké.

Obrázok : Zastúpenie pôdnych typov na území obce Repište

Tab. : Stručná charakteristika pôdných typov nachádzajúcich sa v riešenom území

Pôdny typ	Charakteristika
Kambizeme (KM)	kambizeme (hnedé pôdy) predstavujú pôdy s rôzne hrubým svetlým humusovým horizontom, pod ktorým je B horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznym, väčšinou však vyšším obsahom skeletu. Subtypy : typické (vyskytujúce sa vo varietách : nasýtené a kyslé), dystrické silne kyslé s veľmi nízkym nasýtením základnými kationmi, luvizemné s B horizontom s akumuláciou ílu, pseudoglejové s výrazným oglejením v B horizonte.
Rendziny (RA)	Rendziny predstavujú pôdy, pri ktorých je úrodnosť podmienená hĺbkou pôdneho profilu a obsahom skeletu. Rendziny na svahoch bývajú prevažne plytké a kamenité, hlbšie rendziny v akumulčných podsvahových polohách sú zas často textúrne ťažšie a preto sekundárne zamokrené. Hlavné kamenitosť (popri svahovitosti) je dôvodom prečo sa rendziny v našich podmienkach spravidla neorú a väčšina ich výmery je zatravnená. Rendziny bývajú ohrozené vodnou eróziou, ich odolnosť voči znečisteniu a acidifikácii je vďaka obsahu karbonátov veľmi vysoká.

5.3. Pôdne jednotky

Podrobnú charakteristiku o pôdno-ekologickom potenciály celého katastrálneho územia poskytujú bonitované pôdno-ekologické jednotky (BPEJ), ktoré vyplývajú zo zhodnotenia genetických vlastností pôd, pôdotvorného substrátu, zrnitosti, klímy, svahovitosti, štrkovitosti, hĺbky pôdy a expozície. Bonitovaná pôdno-ekologická jednotka (BPEJ) je klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti.

BPEJ sú na základe vyhodnotenia produkčných schopností poľnohospodárskych pôd zaradené do 9. obvodových skupín, pričom do prvých 4. skupín sú zaradené pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou a sú osobitne chránené podľa Zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Skupina pôd 1 – 4 predstavuje pôdy s vysokou produkčnou schopnosťou, 5 – 7 sú pôdy so strednou kvalitou a pôdy 8 – 9 majú nízku kvalitu.

Tab. : Kvalita poľnohospodárskej pôdy v obci Repište

Kód BPEJ	Kód HPJ	Označenie	Charakteristika HPJ	Stupeň kvality
0761212	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	6
0761242	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	6
0771412	71	KMG	kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)	7
0781882	81	KM	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké (hlinité), stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky	9
0861212	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	6
0861242	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	6
0861412	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	7
0861442	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	7
0877462	77	KM	kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké-fahké (piesočnatohlinité), stredne až silno skeletnaté, plytké	8
0881682	81	KM	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké (hlinité), stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky	9

0881683	81	KM	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké (hlinité), stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky	9
0881882	81	KM	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké (hlinité), stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky	9
0961212	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	7
0961215	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	7
0961242	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	7
0961442	61	KMm, KMm ^a , KMI	kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké-fahšie (piesočnatohlinité), slabo skeletnaté, stredne hlboké	7
0981682	81	KM	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké (hlinité), stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky	9
0981685	81	KM	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké (hlinité), stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky	9
0981882	81	KM	kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké (hlinité), stredne až silno skeletnaté, všetky hĺbky	9

Poznámka : Hrubo vyznačené BPEJ predstavujú najkvalitnejšie pôdy v zmysle Prílohy č. 2 k Nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z.z.

5.4. Kvalita pôdy – bonita

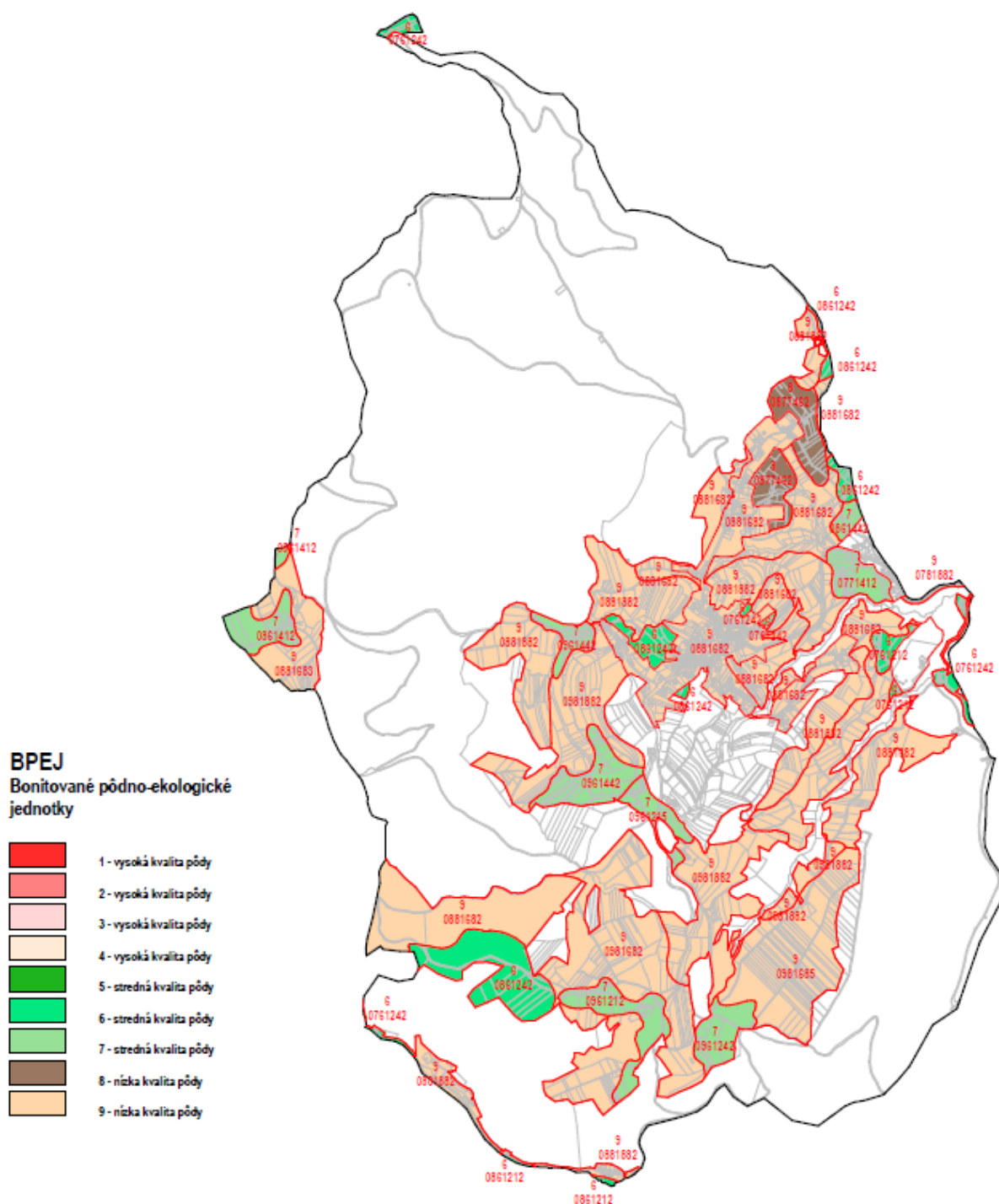
Z hľadiska kvality pôdy je prevažná časť poľnohospodárskej pôdy zaradená medzi bonitované pôdno-ekologické jednotky 9. triedy (nízka kvalita pôdy), ktorá tvorí 79,04 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Menšie zastúpenie má poľnohospodárska pôda 7. triedy (stredná kvalita pôdy), ktorá tvorí 11,07 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy a poľnohospodárska pôda 6. triedy (stredná kvalita pôdy), ktorá tvorí 6,98 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Minimálne zastúpenie má poľnohospodárska pôda 8. triedy, ktorá sa nachádza v severozápadnej okrajovej časti katastrálneho územia a tvorí 2,91 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy.

V zmysle Prílohy č. 2 k Nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa v riešenom území nachádzajú najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy :

- BPEJ – 0761212 (6. stupeň kvality)	- BPEJ – 0761242 (6. stupeň kvality)
- BPEJ – 0771412 (7. stupeň kvality)	- BPEJ – 0861212 (6. stupeň kvality)
- BPEJ – 0861242 (6. stupeň kvality)	- BPEJ – 0861412 (7. stupeň kvality)
- BPEJ – 0861442 (7. stupeň kvality)	- BPEJ – 0877462 (8. stupeň kvality)
- BPEJ – 0881682 (9. stupeň kvality)	- BPEJ – 0961212 (7. stupeň kvality)
- BPEJ – 0961215 (7. stupeň kvality)	- BPEJ – 0961242 (7. stupeň kvality)
- BPEJ – 0961442 (7. stupeň kvality)	

V riešenom území obce Repište sa nenachádza poľnohospodárska pôda, na ktorú sa vzťahuje zvýšená ochrana v zmysle zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov z dôvodu zrealizovaných hydromeliorácií, ktorými sa upravujú vzdušné pomery v pôde a zvyšuje sa jej úrodnosť.

Mapa : Zastúpenie BPEJ v katastrálnom území obce Repište

5.5. Náchylnosť pôdy na zhutnenie

Zhutnenie pôdy je významným procesom degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny (erózia pôdy, záplavy). Primárne zhutnenie je podmienené genetickými vlastnosťami pôdy (výskyt u všetkých ťažkých pôd), sekundárne zhutnenie je spôsobené činnosťou človeka – priamo pri využívaní poľnohospodárskych strojov alebo nepriamo znižovaním odolnosti pôd voči zhutneniu nesprávnym hospodárením (nesprávne alebo nedostatočné hnojenie, nesprávne oševné postupy a podobne). Dôležité je dodržiavanie preventívnych pôdoochranných opatrení.

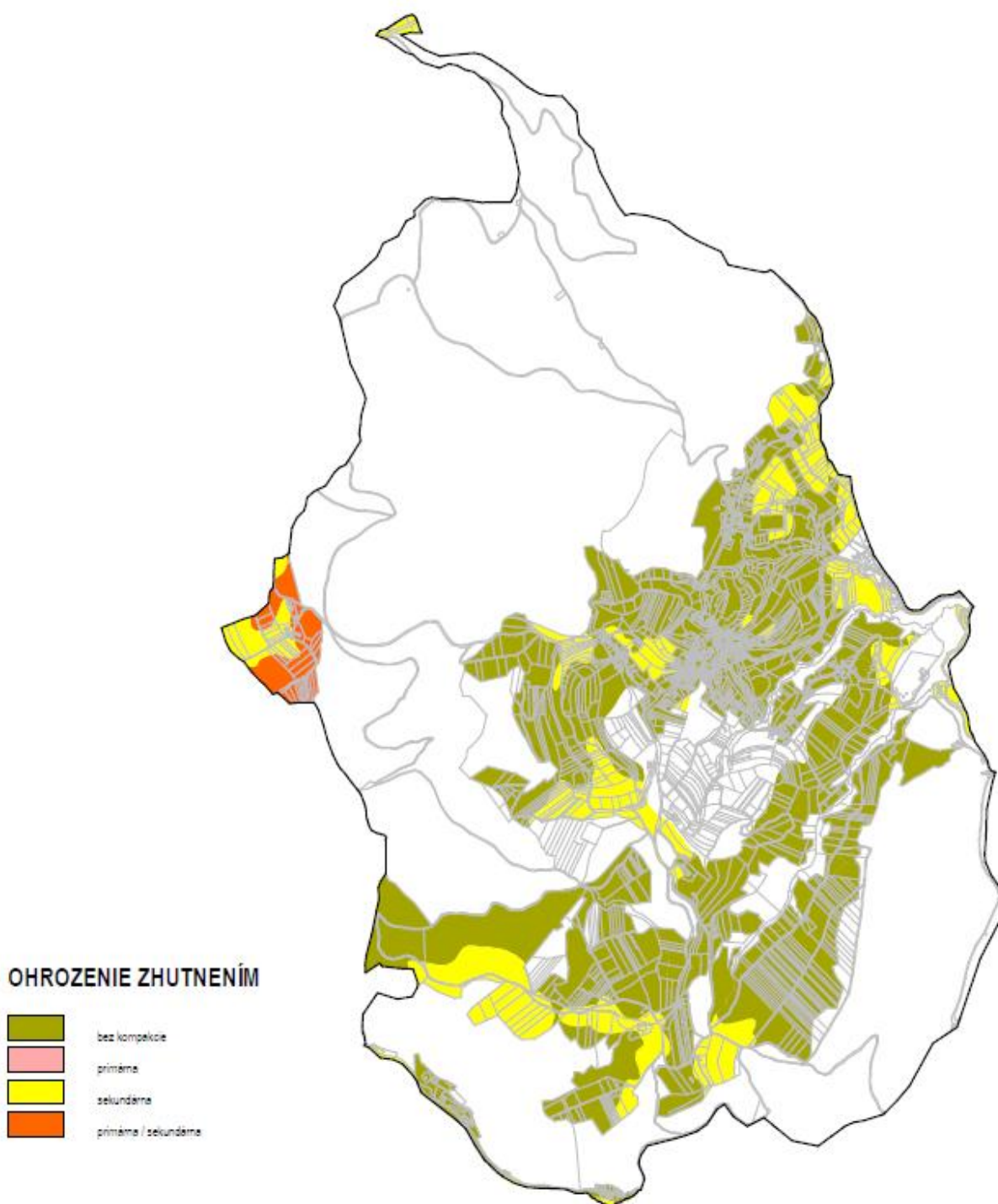
Tab.: Náchylnosť poľnohospodárskej pôdy na zhutnenie v okrese Žiar nad Hronom

Okres	Náchylnosť pôd na zhutnenie						Ostatná PP bez zhutnenia		Výmera poľnohospodárskej pôdy v okrese
	primárna		zmiešaná		sekundárna				
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
Žiar nad Hronom	978	5,17	4.361	23,05	598	3,16	12.983	68,62	18.920

Zdroj : VÚPOP Bratislava

Až na 88,75 % územia okresu Žarnovica sa vyskytujú poľnohospodárske pôdy bez zhutnenia. Z hľadiska náchylnosti pôd na zhutnenie majú najväčšie zastúpenie pôdy náchylné na sekundárne zhutnenie (6,91 %). Ostatné kategórie ohrozenia pôdy zhutnením sú zastúpené v minimálnej miere.

Obrázok : Ohrozenie pôdy zhutnením na území obce Repište

5.6. Kontaminácia pôd

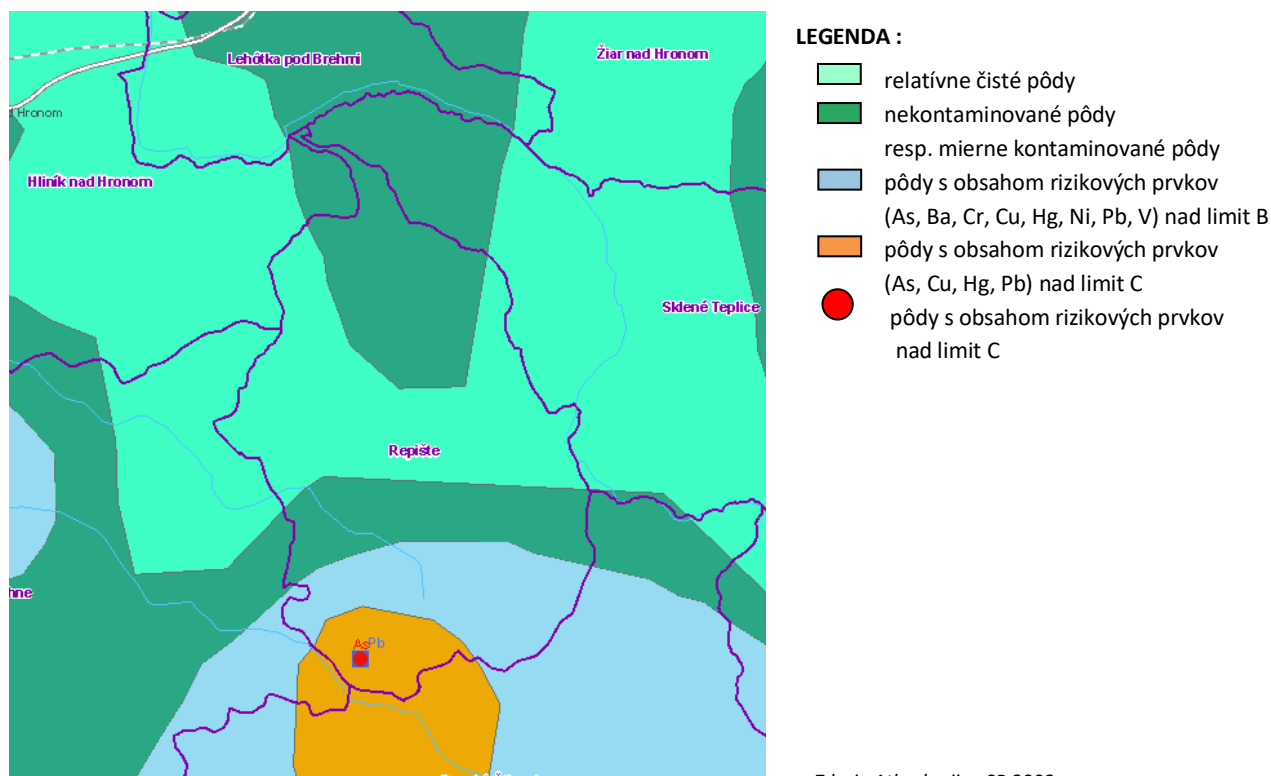
Najväčším zdrojom kontaminácie pôdy, či už poľnohospodárskej, alebo lesnej pôdy, sú emisie z rôznych antropogénnych aktivít (priemysel, energetika, kúrenie, doprava, poľnohospodárstvo), ktoré sa dostávajú do prírodného prostredia z lokálnych, regionálnych i globálnych zdrojov znečistenia ovzdušia v pevnej, kvapalnej a plynnej forme, resp. vo forme aerosolov. Chemická degradácia pôd sa tak najvýraznejšie prejavuje v okolí priemyselných a ťažobných, tepelných elektrární a dopravných komunikácií s veľkou intenzitou dopravy. Podiel na kontaminácii má aj priame používanie hnojív a pesticídov.

Pre zhodnotenie stavu kontaminácie pôd sa používajú nasledovné kategórie :

- pod A, A1 Nekontaminované pôdy: obsah všetkých hodnotených rizikových látok je pod limitom A (pre celkový obsah prvku), resp. A1 (pre obsah prvku 2M HNO₃, resp. 2M HCl).
- A – B Rizikové pôdy : obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A1 A, až po limit B. Obsah týchto látok je nad hranicami prirodzeného pozadia a môže sa prejavovať zvýšením ich obsahu v rastlinách (na kyslých pôdach, alebo u rastlín, resp. ich častí, ktoré v zvýšenej miere prijímajú rizikové stopové prvky).
- B – C Kontaminované pôdy : obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit B, až po limit C uvedeného legislatívneho predpisu. Vo väčšine prípadov sa už prejavuje zvýšeným obsahom v rastlinách, a to nad hygienickými limitmi pre potraviny, alebo krmoviny.
- Nad D Silne kontaminované pôdy : obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit C a prejavuje sa takým vysokým obsahom v rastlinách, že legislatívna norma určuje sanáciu takýchto pôd a prísnu kontrolu ich vstupu do potravinového reťazca.

Kontamináciu poľnohospodárskej pôdy monitoruje Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy Bratislava. Na území obce Repište sa nachádzajú pôdy s obsahom rizikových prvkov : južná časť (As, Ba, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, V) nad limit B, z toho juhozápadná časť (As, Cu, Hg, Pb) nad limit C.

Obrázok : Plošná kontaminácia pôd na území obce Repište

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002

Chemická degradácia pôd je spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplyvajú na vodu, atmosféru, ako aj zdravie zvierat a ľudí.

Biologická degradácia pôd : Deficit organických a minerálnych hnojív, nesprávne striedanie plodín, zlé spracovanie pôdy, to všetko spolu s eróziou, zhutňovaním, acidifikáciou i alkalizáciou a znečistením pôd zhoršuje život v pôde, ktorý je rozhodujúcou funkčnou jednotkou pôdy (bez nej pôda nie je pôdou). Zúrodňovanie pôd hnojením historicky podliehalo veľkým zmenám. V minulosti sa hnojením citeľne zvýšila úroda poľných plodín a poľnohospodárska produkcia vôbec, no zároveň ich nadmerným použitím sa zhoršila kvalita pôda. Po roku 1990 nastal prudký pokles spotreby hnojív a pesticídov, čo sa prejavilo aj v poklese dosahovaných úrod a v bilancii hnojenia pôd organickými hnojivami sa z hľadiska potreby organických látok dosiahol najmenej 30 %-ný deficit. V súčasnosti sa situácia podstatne zlepšila a zlepšuje, vplyvom racionalizácie a presného dávkovania chemikálií.

Z hľadiska náchylnosti pôdy na acidifikáciu prevládajú v obci Repište pôdy na minerálne bohatších substrátov náchylné na acidifikáciu a len nepatrná časť v južnej časti katastrálneho územia pôdy s vyššou pufračnou schopnosťou, ktoré sú stredne náchylné na acidifikáciu.

6. FAUNA, FLÓRA – kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov

6.1. Fytogeografické členenie

Podľa fytogeografického členenia podľa Futáka (1980) patrí celé katastrálne územie obce do oblasti západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresu Slovenské stredohorie, podokresu Štiavnické vrchy.

Fytogeografická oblasť	Fytogeografický obvod	Fytogeografický okres	Fytogeografický podokres
Oblasť západokarpatskej flóry (Carpathicum occidentale)	Obvod predkarpatskej flóry (Praecarpaticum)	Slovenské stredohorie	Štiavnické vrchy

Zdroj : Atlas krajiny SR 1980 – Futák

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia podľa Plesníka (2002) patrí riešené územie do bukovej zóny, sopečnej oblasti a štiavnického okresu.

Zóna	Podzóna	Oblasť	Okres	Podokres	Obvod
buková	-	sopečná	štiavnický	-	-

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002 – Plesník

Buková zóna : Bukové lesy a zmiešané bukové lesy patria na Slovensku medzi najrozšírenejšie biotopy (400 – 1.100 m n. m.). Podľa množstva vlhkosti a rozdelenia zrážok počas roka je ich výskyt značne premenlivý a mení sa s nadmorskou výškou. Oblasť Štiavnických vrchov leží na rozhraní dvoch klimatických oblastí, čoho odrazom je okrem iného aj horizontálne a vertikálne prelínanie teplomilných panónskych a horských karpatských prvkov.

6.2. Potencionálna prirodzená vegetácia

Vegetácia v riešenom území sa najmä v minulosti vyznačovala zastúpením rôznych typov spoločenstiev s vysokou biodiverzitou, ktorá bola podmienená geografickou polohou, rozdielnou

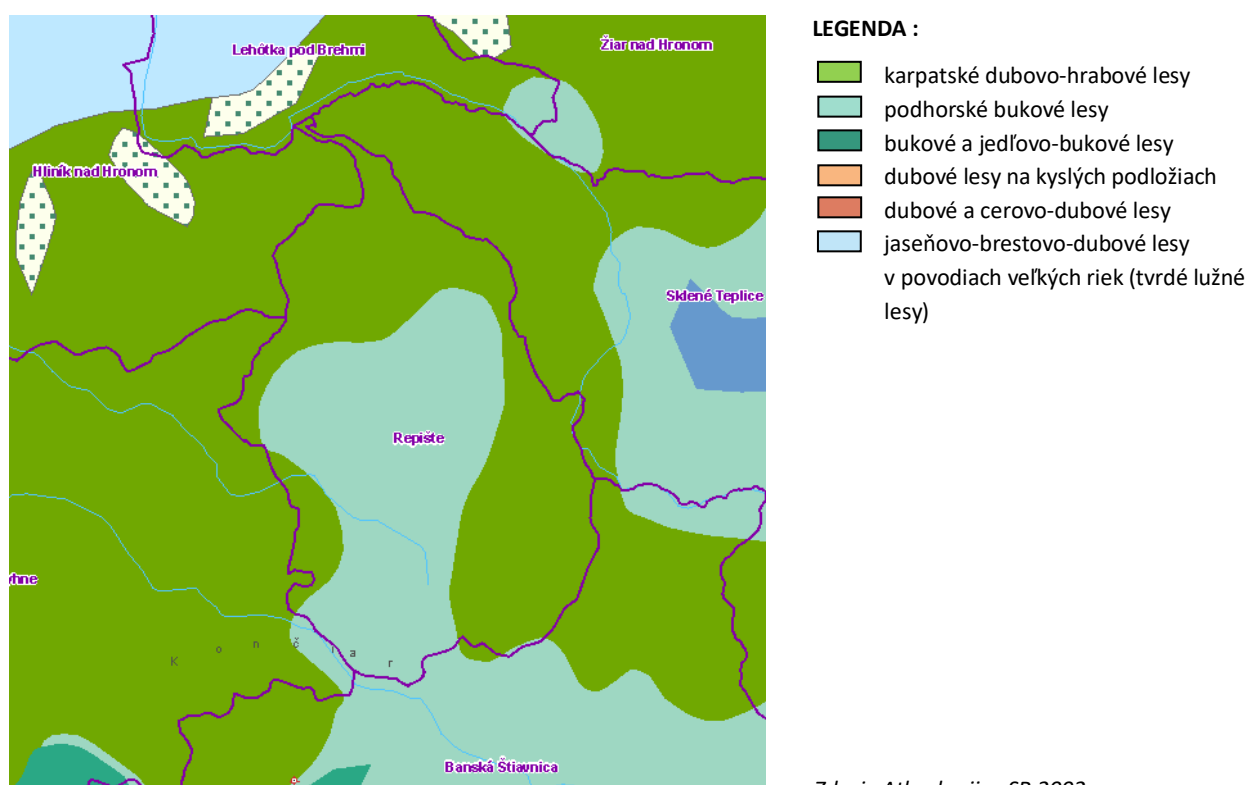
geologickou stavbou (neogénne sedimenty, kvartérne spraše, náplavy) a hydrologickými podmienkami (záplavy, meandrujúce toky, terénne depresie).

Súčasná rekonštruovaná prirodzená vegetácia je predpokladanou vegetáciou, ktorá by pokrývala určité miesto bez vplyvu ľudskej činnosti počas historického obdobia. Geobotanické členenie územia je podkladom pre hodnotenie územia z hľadiska existencie siete ekologicky významných biotopov resp. geoekosystémov, ktoré tejto reprezentatívnosti vyhovujú a to postupne vo všetkých geomorfologických celkoch a geoekologických typoch. Geobotanická mapa predstavuje mapové zobrazenie rekonštrukčnej vegetácie – rozmiestnenie klimaxových rastlinných spoločenstiev a vyjadruje potenciálnu štruktúru krajiny.

Na základe geobotanickej mapy sú v katastrálnom území obce Repište vyčlenené :

- Dubovo-hrabové lesy karpatské (*Carpinion betuli*) tvoriace súvislý pás tiahnući sa východným, severným a západným okrajom katastrálneho územia obce
- Bukové kvetnaté lesy podhorské (*Fagenion p.p. min*), nachádzajúci sa v strednej a južnej časti riešeného územia

Obrázok : Potencionálne prirodzená vegetácia na území obce Repište

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002

Karpatské dubovo-hrabové lesy tvoria spoločenstvá listnatých lesov (*Carpinion betuli*), ktoré vytvára najmä dub zimný (*Quercus petraea*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*A. platanoides*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), brest väzový (*U. laevis*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*T. platyphyllos*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a iné. Z krovín sa tu vyskytuje zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), bršlen bradavičnatý (*Euonymus europaea*), kalina siripútka (*Viburnum lantana*) a iné. Pre bylinnú vrstvu sú charakteristické ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), ostrica plstnatá (*Carex digitata*), ostrica Micheliho (*Carex michelii*), zvonček žihľavolistý (*Campanula trachelium*), reznáčka mnohosnubná (*Dactylis polygama*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), zimozeleň menšia (*Vinca minor*), chochlačka dutá (*Corydalis cava*), fialka voňavá (*Viola odorata*), blyskáč záružľolistý (*Ficaria calthaeifolia*), plúcnik Murínov (*Pulmonaria murinii*), hrachor jarný (*Lathyrus vernus*), jastrabník lesný (*Hieracium sylvaticum*), chlpaňa hájna (*Luzula luzuloides*), králik chocholatý (*Tanacetum corymbosum*) a iné.

Zaberajú úrodné oblasti nížin, pahorkatín, v stredohoriach vystupujú súvisle do výšky 600 m n.m. a končia sa až v pásme bučín. Z klimatickej stránky osadzujú teplé až mierne teplé oblasti so zrážkami 600 – 700 mm. Dubovo-hrabové lesy zaberali kedysi veľké plochy a boli v dubovom vegetačnom stupni najrozšírenejším klimazonálnym vegetačným typom. Dnešné zvyšky sú ešte početné a zaberajú dosť veľké plochy, no na miestach, kde sa v minulosti tieto lesy vyskytovali sú dnes polia a aj iné kultúry. Náhradnými spoločenstvami na miestach dubovo-hrabových lesov sú pasienky a lúky (zväz *Cynosurion*, menej iné). Stanovišťa po týchto lesoch sú pôdne a klimaticky výborné polohy pre ovocinárstvo. Dnešné dubovo-hrabové lesy sú u nás nízke, výmladkové a dosť jednotvárne s prevládajúcimi trávnatými druhmi. Zachovali sa však aj dosť pekné typy, blízke prirodzeným.

Bukové kvetnaté lesy podhorské. Mezotrofné lesné spoločenstvá s prevahou buka lesného (*Fagus sylvatica*) v nižších polohách, prevažne na nevápencovom podloží. V stromovom poschodí sú primiešané hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Charakteristické je chýbajúce alebo slabo vyvinuté krovinné poschodie. V bylinnom poschodí sa v týchto porastoch vyskytujú lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), zubačka cibuľkonosná (*Dentaria bulbifera*) a i.

Územie výskytu tohto spoločenstva nesie čiastočne odraz aj v súčasnej vegetácii, keď viac ako 54 % pôvodného územia dnes zaberajú spoločenstvá s dominantným postavením buka lesného. Takmer 20 % celkovej plochy tohto spoločenstva bolo odlesnených a zvyšná časť plochy spoločenstva bola nahradených dubinami (3,37 %), hrabinami (3,71 %), smrečinami (4,40 %), jedlinami (3,20 %) a zmiešanými lesmi (8,68 %).

6.3. Reálna vegetácia

Pri analyzovaní reálnej vegetácie možno rozdeliť územie podľa fytogeografických okresov (Plesník, Atlas krajiny SR, 2002). Takto definované oblasti sa opierajú o geomorfologicko-klimatické pomery, pričom je zohľadnená aj potenciálna vegetácia. Tento princíp je charakterizovaný tiež ako princíp priestorovej štruktúry lesnej vegetácie.

Najväčšiu pozornosť floristov pútajú Štiavnické vrchy pre svoje bohaté druhové zloženie a najsevernejšie rozšírenie od juhu prenikajúcich teplomilných druhov. Kombinácia viacerých faktorov, ako pestré geomorfologické zloženie, exponovanosť lesostepného a stepného charakteru v tejto oblasti, či celková neporušenosť lesných komplexov umožnila vývoj rozmanitého rastlinného krytu. Lesy boli pôvodnými rastlinnými spoločenstvami územia. Do veľkej miery boli ovplyvnené činnosťou človeka, predovšetkým baníctvom. Prevládajú tu lesy zmiešané, ktoré charakterizuje dub, buk, smrek, jedľa a cenné listnáče. V listnatých lesoch prevláda buk, dub, hrab a javor. V ihličnatých porastoch dominuje jedľa, smrek, smrekovec, borovica a dúglaska. Odlesnením sa v území vyvinuli lúky a pasienky. Najrozšírenejšie sú podhorské kosné lúky ovsíkové, zväz (*Arrhenatherion elatioris*) a chudobné podhorské lúky podzväzu (*Polygalo-Cynosurenion*). Veľmi rozšírenými sú tiež subxerofilné travinno-bylinné spoločenstvá, zväz *Cirsio-Brachypodium pinnati*. Ďalej sa v území nachádzajú pasienky s prevahou psice tuhej, zväz *Nardo-Agrostion tenuis*. Zastúpené sú aj vlhké lúky podhorských a horských oblastí, zväz *Calthion*. Na extenzívnych chudobných pasienkoch, na nízkych psicových porastoch (*Nardo-Agrostion tenuis*) sú rozšírené sukcesné štádiá s borievkou obyčajnou. Dominuje v nich borievka obyčajná (*Juniperus communis*) a pristupujú porasty hlohov (*Crataegus* sp.), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), ruža (*Rosa* sp.), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), vo vyšších polohách smrekovec opadavý (*Larix decidua*), smrek obyčajný (*Picea abies*). V trnkových a lieskových krovinách prevládajú dreviny čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), hloch (*Crataegus* sp.), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), ruža (*Rosa* sp.) (Stanová, Valachovič 2002). Reprezentantom rozmanitého krytu je napr. lipa veľkolistá sitniarska (*Tilia platyphyllos* subsp. *sitnensis*), či valdštajnea trojpočetná Magicova (*Waldsteinia ternata* subsp. *magicii*). K pozoruhodným patria druhy skalných a skeletnatých travinných spoločenstiev. K nim možno počítať slezinník čierny (*Asplenium adianthum* – *nigrum*), kurička chlpatá kríčkovitá (*Minuartia hirsuta* subsp. *frutenscens*), skalnica matranská (*Sempervivum matricum*), tavoločník prostredný (*Spirea media*), vudsia skalná (*Woodsia ilvensis*). Od juhu prenikli do oblasti teplomilné prvky, ako sú javor tatársky (*Acer tataricum*), lúčovka veľkokvetá (*Orlaya*

grandiflora), iskerník ilýrsky (*Ranunculus illyricus*), pri južných úpätiach pohoria tiež zanoväť rakúska (*Chamaecytisus austriacus*), hadinec červený (*Echium russicum*), ľan chlpatý (*Linum hirsutum*), suchokvietok smradľavý (*Xeroloma cylindracea*), suchokvet ročný (*Xeranthemum annuum*), čerkáč bodkovaný (*Lysimachia punctata*), cesnak guľovitý (*Allium rotundum*), jazýčkovec jadranský (*Himantoglossum adriaticum*). Rastie tu pôvodná borovica lesná (*Pinus sylvestris*), breza biela (*Betula pubescens*), smrekovec opadavý (*Larix decidua*), jelša sivá (*Alnus incana*), vzácny chránený druh chvojník jedľovitý (*Huperzia selego*), plavúň obyčajný (*Lycopodium clavatum*), smrečovec plazivý (*Goodyera repens*), brusnica čučoriedková (*Vaccinium myrtillus*), brusnica obyčajná (*Vaccinium vitis-idaea*), sleziník severný (*Asplenium septentrionale*), lomikameň metlinatý (*Saxifraga paniculata*), ruža ovisnutá (*Rosa pendulina*).

Z hľadiska reálnej vegetácie celé katastrálne územie obce Repište spadá do :

- areálu prirodzeného rozšírenia buka lesného.

LESNÁ VEGETÁCIA

Lesy ako základná zložka životného prostredia majú polyfunkčný účinok. Ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú vhodné prostredie pre mnohé druhy rastlín a živočíchov, uchovávajú prírodné krásy, sú zdrojom zdravia a osvieženia obyvateľstva. Plnia funkcie : produkčné, ekologické, environmentálne. Percentuálne zastúpenie lesov poukazuje na lesohospodárske podmienky v území, ale aj ekologické a environmentálne danosti územia.

Základná funkcia lesov podľa zákona č. 61/1977 Zb. o lesoch v znení neskorších predpisov, je daná nasledovnými kategóriami lesov :

- **ochranné lesy** : ich hlavná funkcia je ochrana stanovišť a všetky mimoprodukčné funkcie lesov. Patria sem lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, vysokohorské lesy pod hornou hranicou stromovej vegetácie, lesy v pásmach kosodreviny a lesy potrebné na zabezpečenie ochrany pôdy.
- **lesy osobitného určenia** : plnia hlavne verejnoprospešné funkcie a súbežne plnia aj funkciu produkčnú. Patria sem lesy v ochranných pásmach prírodných zdrojov, lesy v ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov, kúpeľné lesy a lesy v okolí zariadení liečebno-preventívnej starostlivosti, lesné porasty národných parkov a chránených krajinných oblastí, lesy postihnuté exhalátmi, lesy určené na lesnícky výskum, lesné parky a prímestské lesy, ostatné záujmy spoločnosti.
- **hospodárske lesy** : ich hlavná funkcia je produkčná, plnia však aj mimoprodukčné, verejnoprospešné funkcie – pôdoochranné, vodohospodárske, limatické, rekreačné a podobne. Sú tvorené ostatnými lesmi, ktoré neboli zaradené do predchádzajúcich kategórií.

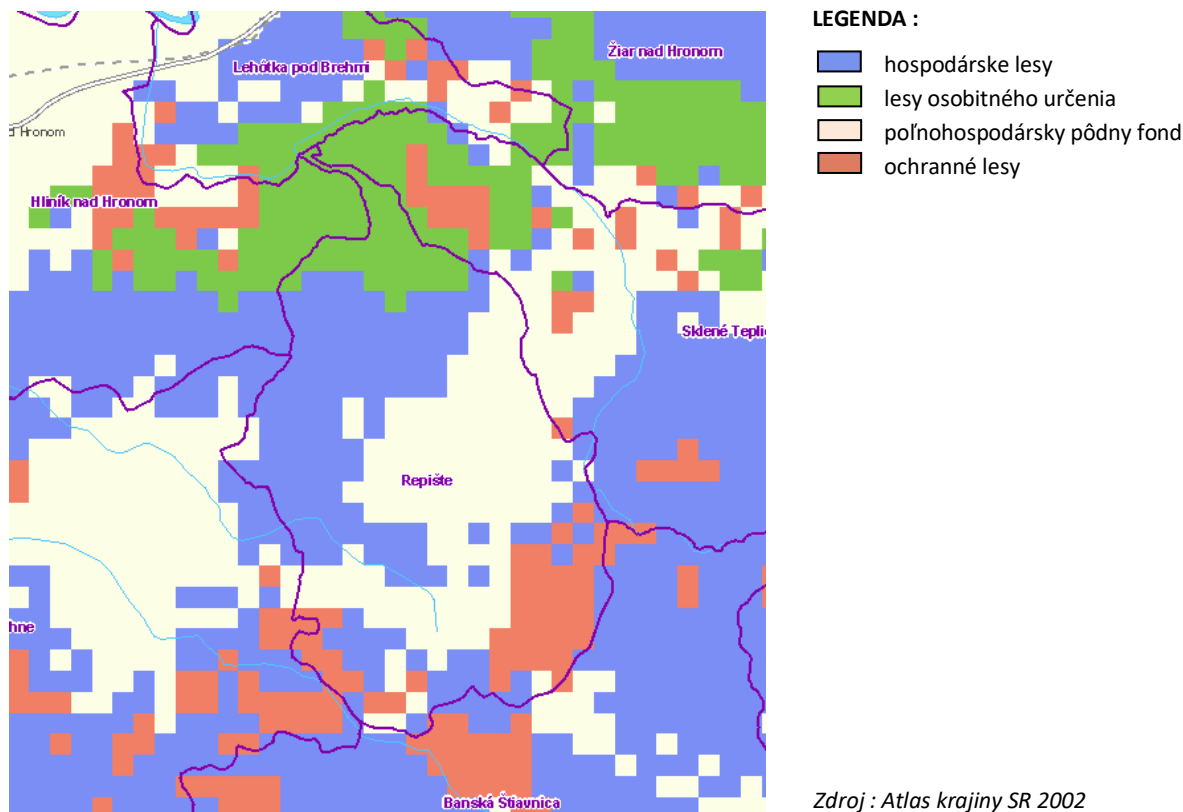
V katastrálnom území obce Repište predstavujú lesné pozemky pomerne veľkú časť. Celková lesnatosť územia je 61,90 %, čo predstavuje 642,7825 ha. Lesy tu tvoria spravidla súvislé lesné porasty, ktoré sú prerušované malými roztrúsenými odlesnenými plochami. Z hľadiska základnej funkcie je prevažná časť lesných pozemkov zaradená medzi hospodárske lesy s prevládajúcou produkciou dreva. Menšie zastúpenie majú ochranné lesy (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, ostatné lesy s prevažujúcou ochranou pôdy) a lesy osobitného určenia (lesy v chránených územiach a lesy v zriadených génových základniach lesných drevín) nemajú na území obce svoje zastúpenie.

Drevinové zloženie sa vyznačuje prevahou listnatých drevín nad ihličnatými drevinami. V katastrálnom území obce Repište je drevinou s najväčším výskytom buk lesný, za ktorým nasleduje hrab obyčajný, jedľa biela, dub zimný, smrek obyčajný, javor horský, javor mliečny, lipa malolistá, jelša lepkavá, jaseň štíhly, topoľ osikový, borovica čierna, borovica obyčajná a podobne.

Lesné pozemky v riešenom území obce Repište patria do Lesného hospodárskeho celku Hliník nad Hronom. Časť je vo vlastníctve štátu a časť vo vlastníctve miestneho urbárskeho spolku.

Lesné hospodárstvo vyplýva z využívania a reprodukcie obnoviteľných zdrojov drevnej hmoty. Všetky lesy bez ohľadu na veľkosť a vlastníctvo sa musia plánovito obhospodarovať tak, aby zabezpečovali a zlepšovali všetky jeho funkcie. Na tieto účely slúžia lesné hospodárske plány. Lesohospodárska činnosť na území katastrálneho územia obce Repište sa riadi Lesným hospodárskym plánom (LHP) z roku 2018.

Obrázok : Kategórie lesov podľa funkcií na území obce Repište

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002

6.4. Živočíšstvo

Podľa Čepeláka (Atlas SSR, 1980) územie obce Repište patrí do Západných Karpát, vnútorného obvodu a južného okrsku.

Zoogeografické členenie v limnickom biocykle, podľa Hensela a Krnu (Atlas krajiny SR, 2002) zaraďuje celé územie obce do euromediteránnej podoblasti, pontokaspickej provincie, severopontického úseku, podunajského okresu, stredoslovenskej časti.

Podoblasť	Provincia	Úsek	Okres	Časť
euromediteránna	pontokaspická	severopontický	poddunajský	stredoslovenská

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002 – Hensel, Krna

Zoogeografické členenie v terestrickom biocykle, podľa Jedličku a Kalivodovej (Atlas krajiny SR, 2002) zaraďuje celé katastrálne územie obce Repište do provincie listnatých lesov a podkarpatského úseku.

Ríša	Oblasť	Podoblasť	Provincia	Subprovincia	Úsek
Holarktis (arktogeia)	Palearktická	Eurosibírska	listnatých lesov	Západokarpatská	podkarpatský

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002 – Jedlička, Kalivodová

Živočíšstvo Štiavnických vrchov, do ktorých spadá celé katastrálne územie obce Repište, je viazané na biotopy, ktoré tvoria : dubové a bukové lesy, ihličnaté lesy, zmiešané lesy, trávne porasty a oráčiny, brehové porasty, vodné toky a nádrže a ľudské sídla.

V dubových a bukových lesoch z vtákov hniezdi muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*), muchárik čiernohlavý (*Ficedula hypoleuca*), stehlík zelený (*Carduelis chloris*), žlna zelená (*Picus viridis*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), ďateľ malý (*Dendrocopos minor*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), pinka lesná (*Fringilla coelebs*), sojka škrekľavá (*Garrulus glandarius*), stehlík pestrý (*Carduelis carduelis*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), vzácnejšie holub plúžik (*Columba oenas*). Z cicavcov tu žije piskor lesný (*Sorex araneus*), krt obyčajný (*Talpa talpa*), veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), plch lesný (*Dryomys nitedula*), kuna hôrna (*Martes martes*), sviňa divá (*Sus scrofa*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*), daniel škvrnitý (*Dama dama*). Vzácnejšie tu žije muflón hôrny (*Ovis musimon*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), mačka lesná (*Felis silvestris*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*). Z obojživelníkov sa objavuje ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*). Z plazov tu žije užovka obojková (*Natrix natrix*), zriedkavejší je výskyt užovky stromovej (*Elaphe longissima*) a slepúcha lámavého (*Anguis fragilis*). Ďalej sú to jašterica zelená (*Lacerta viridis*) a jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*). Ihličnaté lesy sú na živočíšne druhy chudobnejšie. Zo vzácných druhov vtákov žije orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), krivonos smrekový (*Loxia curvirostra*), stehlík čížavý (*Carduelis spinus*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*). Z cicavcov hraboš podzemný (*Pitymys subterraneus*), bielozubka bielobruchá (*Crocidura leucodon*), piskor lesný (*Sorex araneus*). Druhovo najbohatšie sú zmiešané lesy. Spoločne tu žijú druhy typické pre listnaté aj ihličnaté lesné spoločenstvá.

Trávne porasty a oráčiny tvoria vhodné biotopy pre škovránky poľné (*Alauda arvensis*), strnádku žltú (*Emberiza citrinella*), strnádku lúčnu (*Emberiza calandra*), vranu túlavú (*Corvus corone*), trasochvosta horského (*Motacila cinerea*), vzácnejšie cíbika chocholatého (*Vanellus vanellus*), bociana bieleho (*Ciconia ciconia*), jarabicu poľnú (*Perdix perdix*), prepelicu poľnú (*Coturnix coturnix*), chriašteľa poľného (*Crex crex*). Žije tu aj myšiak lesný (*Buteo buteo*), jariabok hôrny (*Tetrastes banasia*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*) a zo vzácných druhov orol krikľavý (*Aquila pomarina*). K ľudským sídlam inklinujú beloritka domová (*Delichon urbica*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), vrabec domový (*Paser domesticus*). Z cicavcov tu žije zajac poľný (*Lepus europaeus*), králik divý (*Oryctolagus cuniculus*), hraboš podzemný (*Pitymys subterraneus*), krt obyčajný (*Talpa talpa*), kuna skalná (*Martes martes*).

Brehové porasty vodných tokov sú domovom vodnára potočného (*Cinclus cinclus*), trasochvosta bieleho (*Motacila alba*) a trasochvosta horského (*Motacila cinerea*). Vzácnejší je rybárik riečny (*Alcedo atthis*), kalužiak riečny (*Actitis hypoleucos*) a v zalesnených oblastiach aj bocian čierny (*Ciconia nigra*). Vo vodných nádržiach žije kapor obyčajný (*Cyprinus carpio*), ostriež zelenkastý (*Perca fluviatilis*), karas zlatistý (*Carassius carassius*), štika severná (*Esox lucius*), zubáč veľkoústý (*Stizostedion lucioperca*). Miestami sa vyskytujú aj úhor európsky (*Anguilla anguilla*) a iné nasadené druhy. V tečúcich vodách je najrozšírenejší pstruh potočný (*Salmo trutta morpha fario*), jalec hlavatý (*Leuciscus cephalus*), hrúz škvrnitý (*Gobio gobio*) a plž severný (*Cobitis taenia*).

Medzi typických neprijemných obyvateľov intravilánu obce a jej blízkeho okolia patrí myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), z mäsožravcov kuna skalná (*Martes foina*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), hranostaj (*Mustela erminea*). V záhradách a kopách listia zimuje jež východoeurópsky (*Erinaceus roumanicus*). Z vtákov hniezdia na budovách beloritky obyčajné (*Delichon urbicum*), žltochvosty domové (*Phoenicurus ochrurus*) a vzácné mucháre sivé (*Muscicapa striata*). Lastovičky obyčajné (*Hirundo rustica*) si stavajú hniezda v maštaliach. Búdky osídľujú škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), žltochvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), sýkorka veľká (*Parus major*) a sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), zriedkavo netopiere. V záhradách na stromoch s obľubou hniezdia zelienky obyčajné (*Chloris chloris*), stehlíky konôpkáre (*Carduelis cannabina*), drozdy čierne (*Turdus merula*) a hrdličky záhradné (*Streptopelia decaocto*).

6.5. Biotopy národného a európskeho významu

Obraz prirodzenej flóry prezentuje aj prehľad biotopov národného i európskeho významu. Tento prehľad zároveň poukazuje na kvalitatívnu stránku viacerých ekosystémov, nevynímajúc ani lesné ekosystémy. V posudzovanom území sa v závislosti od charakteru krajiny a prírodných daností krajinných segmentov vyskytuje najmenej 21 biotopov európskeho a národného významu.

Piesky a pionierske porasty (Pi)

- Pi 4 - Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd (8230) – biotop európskeho významu, ktorého centrum jeho rozšírenia leží vo vulkanických pohoriach Štiavnických vrchov.

Teplo a suchomilné travinno-bylinné biotopy (Tr)

- Tr 1 - Suchomilné travinno-bylinné porasty a krovinové porasty na vápnitom substráte (6210) – biotop európskeho významu sa vyskytuje na plytkých pôdach, kde neboli vhodné podmienky pre vývoj lesa a sekundárne na plochách po vyrúbaní, resp. vypálení lesov. Využívali sa ako extenzívne pasienky. Vyskytuje sa na vápencovom a dolomitovom podloží a na kryštaliniku v kolínnom a nižšom horskom vegetačnom stupni, nížiny a kotliny – úpätia priľahlých pohorí.
- Tr 2 - Subpanónske travinnobylinné porasty (6240) – biotop európskeho významu sa viaže na pahorkatinový a nižší horský stupeň v Slovenskom krase a v celom páse mladotreťohorných pohorí (Cerova vrchovina, Krupinská vrchovina). Biotop sa v minulosti často využíval ako extenzívne pasienky.
- Tr 8 - Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (*6230) – biotop európskeho významu tvoria primárne spoločenstvá psice tuhej v subalpínskom až alpínskom vegetačnom stupni. Druhotne prenikajú na odlesnené stanovištia vo vyššom horskom stupni. Druhý typ porastov predstavujú sekundárne spoločenstvá pasienkov, prípadne lúk v podhorskom a horskom stupni na hlbokých, vlhkých, kyslých pôdach chudobných na živiny. Tretí typ tvoria druhotné, zvyčajne maloplošné psicové porasty, ktoré osídľujú podmäčkané stanovištia s kyslými pôdami v oblastiach so suboceánskou klímou. Na ich floristickom zložení sa významnou mierou podieľajú rašelinníky.

Biotopy lúk a pasienkov (Lk)

- Lk 1 - Nížinné a podhorské kosené lúky (6510) – biotop európskeho významu sa vyskytuje v alúviách veľkých riek, na svahoch, násypoch, na miestach bývalých polí, na zatravnených úhoroch a v ovocných sadoch na slabo kyslých až neutrálnych, stredne hlbokých až hlbokých, mierne vlhkých až mierne suchých pôdach s dobrou zásobou živín.

Skalné a sutinové biotopy (Sk)

- Sk 2 - Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou (8220) – biotop európskeho významu vyskytujúci sa v neovulkanických pohoriach stredného a východného Slovenska. Okrem andezitov sa podobné cenózy vyskytujú na žule, kremencových skalách a kvarcitoch v niektorých jadrových pohoriach Západných Karpát. V posudzovanom území sa vyskytuje sporadicky na skalách po bývalej sopečnej činnosti.
- Sk 5 - Nespevnené silikátové sutiny v kolínnom stupni (8150) – biotop európskeho významu vyskytujúci sa v kolínnom stupni. V posudzovanom území je zaznamenaný v Štiavnických vrchoch. Vyskytuje sa aj na starých banských haldách.
- Sk 8 - Nesprístupnené jaskynné útvary (8310) – biotop európskeho významu, nachádzajúci sa vo všetkých vápencových oblastiach v rámci celého karpatského oblúka. V riešenom území sa v posudzovanom území nachádza obrovské množstvo banských štôlni, ktoré slúžia ako zimovisko netopierov, refúgium chrobákov a obojživelníkov.

Lesné biotopy (Ls)

- Ls 1.1 - Vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy (*91EO) – biotop európskeho významu, vyskytujúci sa bezprostredne v záplavových územiach väčších riek v nížinnom a pahorkatinnom stupni do 250-300 m n.m., v orografických celkoch Hronska pahorkatina a Ipeľská pahorkatina. Pre biotop sú charakteristické pravidelné záplavy povrchovou vodou alebo zamokrenie podzemnou vodou.

- Ls 1.3 - Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (*91EO) – biotop európskeho významu, lemujúci brehy riek a potokov v podhorských polohách, kde výškovo nadväzujú na vrbovo-topoľové lužné lesy nížin a pahorkatín (Cerova vrchovina, Horehronské Podolie, Kremnické vrchy, Krupinská planina, Muránska planina, Poľana, Revúcka vrchovina, Slovenský kras, Starohorské vrchy, Štiavnické vrchy, Tribeč, Vtáčnik, Zvolenská a Žiarska kotlina).
- Ls 1.4 - Horské jelšové lužné lesy (*91EO) – biotop európskeho významu vyskytujúci sa v horských oblastiach na horných tokoch. Biotop je zastúpený v horskom stupni až do výšky 1.200 m n.m.
- Ls 2.1 - Dubovo-hrabové lesy karpatské – biotop národného významu vyskytujúci sa na nížinách, pahorkatinách, nižších vrchovinách a kotlinách až do výšky 600 m n.m. V posudzovanom území sa biotop viaže Štiavnické vrchy.
- Ls 2.2 - Dubovo-hrabové lesy panónske (91G0*) – biotop európskeho významu 91G0. Dominantná drevina je dub letný. Biotop sa vyskytuje na terasách pokrytých sprašovými hlinami v prvom vegetačnom stupni. Pre nenarušené porasty je typické dobré vyvinuté krovinové poschodie s teplomilnými druhmi. V bylinnom poschodí sú výrazne zastúpené teplomilné dubinové prvky. V posudzovanom území sa nachádza v Štiavnických vrchoch.
- Ls 3.1 - Teplomilné submediteránne dubové lesy (*91H0) – biotop európskeho významu, ktorý tvoria najsuchšie dubové lesy vyskytujúce sa na výslnných stanovištiach v teplých a suchých oblastiach, najčastejšie na vápencoch a sopečných horninách. Vyskytuje sa fragmentárne v Štiavnických vrchoch.
- Ls 3.2 - Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku (*91I0) – biotop európskeho významu, ktorý sa pôvodne vyskytuje v orografických celkoch Hronská pahorkatina a Ipeľská pahorkatina. Mnohé stanovištia boli premenené na poľnohospodársku pôdu.
- Ls 3.3 - Dubové nátržníkové lesy (*91I0) – biotop európskeho významu vyskytujúci sa v teplých a suchých oblastiach, pre ktoré sú charakteristické ťažšie pôdy s ílom, na jar vlhšie a v lete presychajúce. Skupina dubových nátržníkových lesov sa vyskytuje v kolínnom až nižšom horskom stupni v nadmorských výškach 150 - 700 m n.m., najčastejšie vo vnútrokarpatských kotlinách a nížinách, akými sú aj Štiavnické vrchy.
- Ls 3.5.1 - Sucho a kyslomilné dubové lesy – biotop národného významu vyskytujúci sa mozaikovito, na malých plochách, na vhodných stanovištiach v nadmorských výškach 250 - 500 (700) m n.m., aj v orografickom celku Štiavnické vrchy.
- Ls 4 - Lipovo-javorové sutinové lesy (*9180) – biotop európskeho významu, ktorý sa vyskytuje roztrúsene od pahorkatín až po vysokohorské polohy (150 - 1.200 m n.m.) na svahových, úžľabinových a roklinových sutinách so strmším sklonom svahu. V posudzovanom území sa nachádza v celku Štiavnické vrchy.
- LS 5.1 - Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130) – biotop európskeho významu, ktorý je najrozšírenejším biotopom na území Slovenska pokrývajúci rozsiahle plochy od Malých Karpát až po Východné Karpaty. Veľkoplošne a hojne sú rozšírené v podhorskom a horskom stupni, v nadmorskej výške 300-1.200 m n.m., vrátane celku Štiavnické vrchy.
- LS 5.2 - Kyslomilné bukové lesy (9110) – biotop európskeho významu, ktorý sa nachádza na minerálne chudobných horninách (žuly, ruly, kremence, fylity, kryštálické bridlice, kyslé vulkanity, flyšové pieskovce a iné). Kyslomilné bukové lesy rastú v podhorskom a horskom stupni v nadmorskej výške 350 - 1.200 (1. 400) m n.m., niekde ostrovčekovito, inde na veľkých plochách. V posudzovanom území jednotka zasahuje do celku Štiavnické vrchy.
- Ls 5.4 - Vápnomilné bukové lesy (9150) – biotop európskeho významu zahŕňa porasty bučín na strmých skalnatých svahoch, kde geologické podložie tvoria výlučne karbonátové horniny. Vyskytuje sa v pohoriach tvorených karbonátovými horninami, v podhorskom až nižšom horskom stupni, v nadmorskej výške (300) 600 - 1.000 (1.400) m n.m.

7. KRAJINA – štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana

Súčasná krajinná štruktúra predstavuje aktuálny stav využívania územia. Predstavuje základný analytický podklad pre hodnotenie environmentálnej kvality sídelného prostredia, keďže na jej základe možno identifikovať plochy hospodárskych aktivít, ktoré negatívne ovplyvňujú dané územie. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajinnnej štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie krajiny, či ide o územie prirodzené s vysokou ekologickou hodnotou alebo o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

Katastrálne územie obce vo výmere 1.038,3385 ha (10,3815 km²) tvorí poľnohospodárska pôda, lesné pozemky a ostatné plochy. Podľa údajov z Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky uvedenú výmeru katastrálneho územia obce tvoria 642,7825 ha lesné pozemky (61,90 %), 336,6724 ha poľnohospodárska pôda (32,42 %) a 58,8836 ha ostatná plocha : vodné plochy, zastavané plochy a ostatné plochy (5,68 %).

Tab.: Výmera katastrálneho územia obce podľa druhu a plošných výmer

PP ha	LP ha	Vodné plochy ha	Zastavané plochy ha	Ostatné plochy ha	Celkom výmera ha
336,6724	642,7825	1,6323	21,6687	35,5826	1.038,3385

Zdroj : Úrad geodézie, kartografie a katastra SR

Súčasná štruktúra krajiny v rámci riešeného územia i širšieho okolia je výsledkom viacerých faktorov – geologickej stavby, morfológie a reliéfu, pôsobenia hydrologickej siete, odnosu a kumulácie, prispôsobivosti a adaptácie rastlín, živočíchov a biotopov, pôsobenia antropogénnych činiteľov a socioekonomických procesov prebiehajúcich v riešenom území. Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Územie obce Repište leží v severozápadnej časti Štiavnických vrchoch. Rozprestiera sa v nadmorskej výške 521 m nad morom. Najvyššia nadmorská výška je 671 m n.m. – kopec Bralce, situovaný severozápadne od zastavaného územia obce a najnižšia nadmorská výška je 378 m n.m. – potok Teplá, východne od zastavaného územia obce. Východným okrajom katastrálneho územia obce preteká potok Teplá v dĺžke cca 0,900 km. Pramení v Štiavnických vrchoch na severozápadnom svahu vrchu Brezový hrad v nadmorskej výške okolo 700 m n.m. a pri obci Lehôtka pod Brehmi v nadmorskej výške cca 232,50 m n.m. ústí do rieky Hron. Vo svojej dĺžke postupne obojstranne príberá väčšie či menšie prítoky. Juhozápadným okrajom katastrálneho územia obce preteká Vyhniansky potok v dĺžke cca 1,100 km. Vyteká z tajchu Štiavnického jazera (Rozgrund) v Štiavnických vrchoch v nadmorskej výške okolo 702 m n.m. a pri obci Bzenica v nadmorskej výške okolo 221 m n.m. ústí do rieky Hron. Vo svojej dĺžke postupne obojstranne príberá väčšie či menšie prítoky.

V scenérii krajiny dominujú masívne kopce Štiavnických vrchov pokryté lesnými porastmi s rôznorodou drevinou skladbou. V úpäťnej časti je komplex lesných porastov v dotyku s plochami trvalo trávnatých porastov, ktorú dotvárajú prirodzené brehovité porasty, sprievodná vegetácia vodných tokov, umelé výsadby ovocných drevín okolo komunikácií (stromoradia), ovocné dreviny v sadoch rodinných domov a dreviny na plochách verejnej zelene v zastavanom území obce.

Funkčné členenie a organizácia riešeného územia vychádza z jeho prírodných, historických a geomorfologických daností. Obec Repište, ktorá pozostáva z jedného katastrálneho územia, ako ucelený funkčný celok plní základnú funkciu bývania, základnej vybavenosti, služieb a rekreácie.

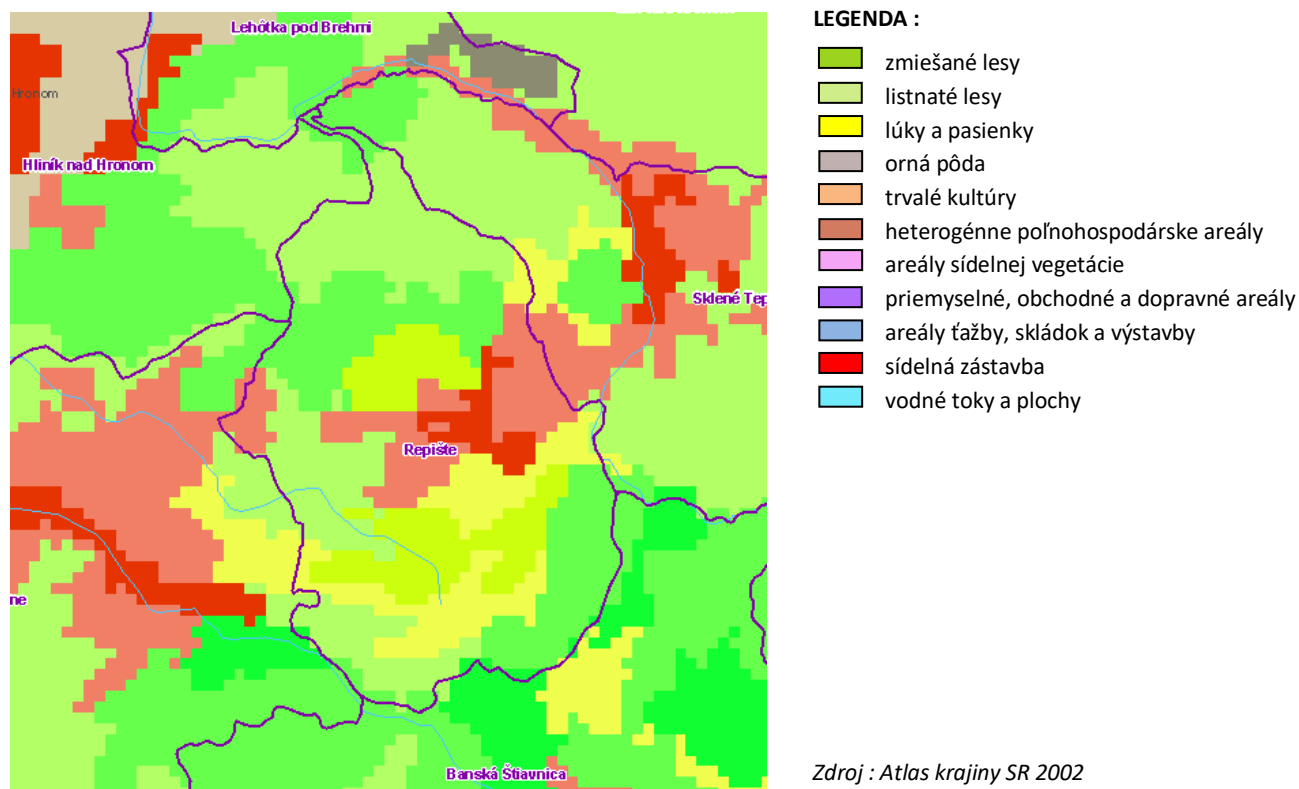
Základnou výtvarnou hodnotou prostredia je celkový urbanistický výraz vidieckeho sídla v prírodnom prostredí s prijateľnou mierkou objektov pri začlenení solitérnych, nie len duchovných budov (kostol, dom smútku) a budovy polyfunkčného objektu do celkovej priestorovej urbanistickej kompozície obce. Bývanie

je v obci reprezentované len objektmi rodinných domov. Viacpodlažný polyfunkčný objekt (kultúrny dom, pohostinstvo, predajňa potravín), kostol a obecný úrad sa nachádzajú v centre obce. Územie s prevahou individuálnej rekreácie je situované vo východnej časti katastrálneho územia, pri vstupe do obce zo Sklených Teplíc, v lokalite Doliny. Rekreačné územie s prevahou zariadení pre rekreáciu a cestovný ruch sa nachádza južnejšie od územia individuálnej rekreácie v lokalite Breziny.

V návrhu územného plánu obce sa navrhuje výstavba a dostavba jestvujúceho zastavaného územia obce, vrátane rekonštrukcie a modernizácie zastaralého bytového fondu. Z hľadiska ďalšieho rozvoja obytnej funkcie sa navrhuje výstavba nových rodinných domov v nadrozmerných záhradách existujúcej obytnej zástavby, ako aj dobudovanie voľných stavebných pozemkov v nadväznosti na zastavané územie obce (rozvojové lokality B1 až B11), vrátane zabezpečenia potrebnej dopravnej a technickej infraštruktúry. Posilňuje sa rozvoj občianskej vybavenosti – reštauračné, ubytovacie a stravovacie zariadenie v lokalite Doliny (rozvojová lokalita OV1) a rozvoj rekreácie v oblasti cestovného ruchu v lokalite Breziny (lokalita R1). V lokalite Doliny sa navrhuje zriadenie agrofarmy (rozvojová lokalita F1) s pásom izolačnej zelene (rozvojová lokalita Z3) a rozšírenie ovocného sadu (rozvojová lokalita Z2). Súčasťou navrhovaného rozvoja obce je aj rozšírenie cintorína, pre zriadenie urnového hája (rozvojová lokalita Z1).

Nové rozvojové plochy pre bývanie formou rodinných domov, nové rozvojové plochy pre občiansku vybavenosť, rekreáciu a poľnohospodársku výrobu sú navrhnuté s ohľadom na prírodné danosti posudzovaného územia. Pri rozvoji jednotlivých funkcií sa prihliadalo na ich optimálne väzby, územno-technické podmienky, geomorfologické podmienky s rešpektovaním požiadaviek na ochranu prírody a zachovania kultúrnych hodnôt.

Obrázok : Krajinná pokrývka obce Repište

7.2. Hodnotenie ekologickej stability

Súčasťou hodnotenia územia je priestorová klasifikácia ekologickej stability územia. Základom klasifikácie územia je stanovenie vnútornej ekologickej stability prvkov SKŠ (reálnej vegetácie) a ich ekostabilizačného účinku podľa fyziognomicko-ekologickej charakteristiky prvkov SKŠ.

Základom pre návrh ekologických opatrení v rámci funkčného usporiadania územia je predovšetkým vymedzenie plôch vhodných pre pozitívne ekologické, protierózne a krajinotvorné prvky podľa výpočtu ekologickej stability územia.

Na hodnotenie ekologickej stability v katastrálnom území obce Repište bol použitý výpočet koeficientu ekologickej stability podľa Miklós a kol. (1985) a Izakovičová, Kartúsek a kol. (1991) :

$$KES = \sum_{i=1}^n \frac{p_i \cdot k_p}{p}$$

kde : KES = koeficient ekologickej stability
 P_i = výmery jednotlivých prvkov
 k_{pi} = koeficient ekologickej významnosti prvkov
 p = výmera územnotvornej jednotky
 n = počet prvkov

Vypočítaný koeficient vyjadruje stupeň antropogénnej premeny krajiny a odráža plošný pomer jednotlivých krajinotvorných prvkov a ich krajinnoekologickú významnosť. Výsledná hodnota koeficientu stanovuje ekologickú kvalitu priestorovej štruktúry krajiny, pričom platí, že územie menej antropogénne pozmenené má z krajinnoekologického hľadiska kvalitnejšiu priestorovú štruktúru, a tým aj vyššiu ekologickú stabilitu.

Tab.: Hodnotenie podľa ES (koeficientov významnosti jednotlivých kultúr) v k.ú. Repište

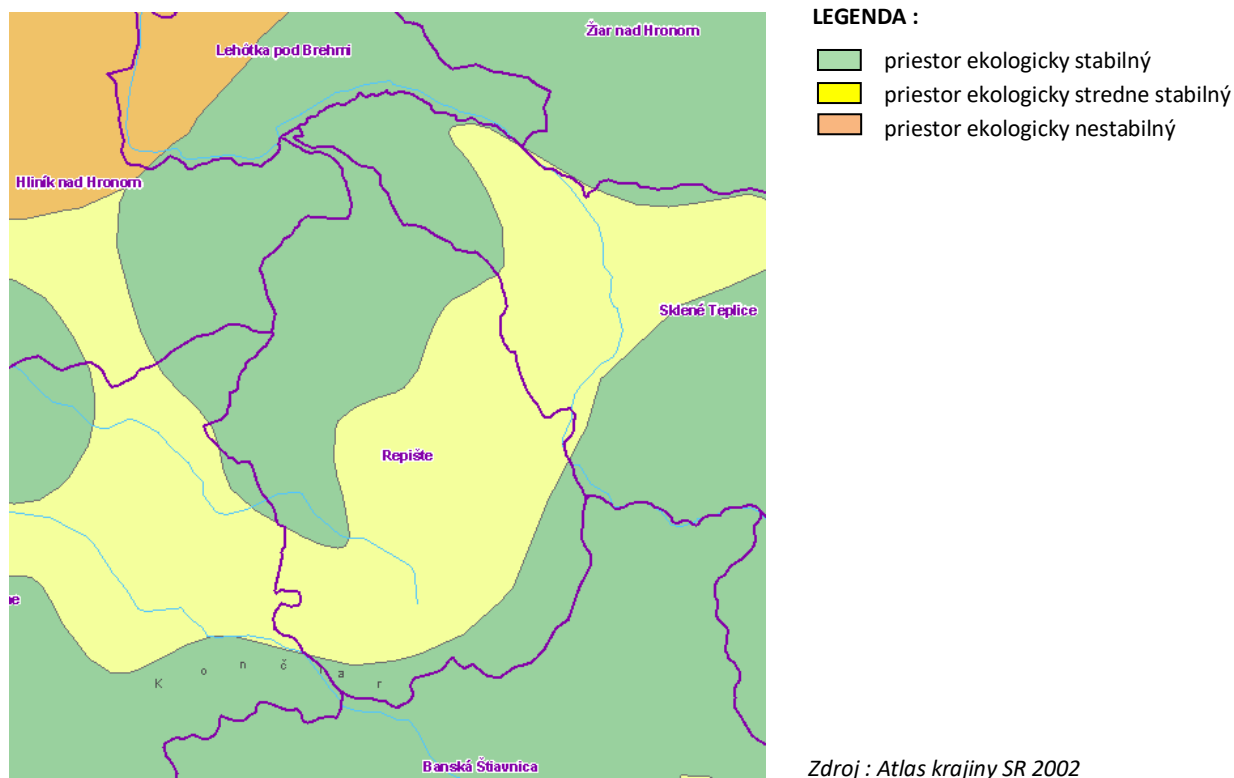
Kultúra	Výmera (ha)	Koeficient	Hodnota
Orná pôda	8,1624	0,14	1,1427
Záhrady	11,9344	0,50	5,9672
Ovocné sady	0,5713	0,43	0,2457
Lúky a pasienky	316,0043	0,65	205,4028
Lesné pozemky	642,7825	1,00	642,7825
Vodné plochy	1,6323	0,79	1,2895
Zastavané plochy	21,6687	0,00	0,00
Ostatné plochy	35,5826	0,10	3,5583
S p o l u	1.038,3385		860,3887

$$KES = 860,3887 / 1.038,3385 = 0,83$$

Z hľadiska celkového hodnotenia ekologickej kvality priestorovej štruktúry patrí celé katastrálne územie Repište do štvrtej (najvyššej) kategórie – najviac kvalitné.

Z hľadiska klasifikácie územia podľa ekologickej stability krajiny v katastrálnom území obce Repište prevládajú areály s veľmi nízkym negatívnym vplyvom na ekologickú stabilitu krajiny a areály s nízkym negatívnym vplyvom na ekologickú stabilitu krajiny. V plošnom hodnotení územia prevláda krajina s veľmi vysokou ekologickou stabilitou (61,90 %), ktorá sa nachádza v zalesnenej severnej, severozápadnej, južnej a juhovýchodnej časti územia. V pahorkatinnom území strednej časti katastrálneho územia je krajina hodnotená ako územie so strednou ekologickou stabilitou (36,01 %). Krajina s veľmi nízkou ekologickou stabilitou zaberá cca 2,09 %. Patrí sem celá zastavaná časť územia.

Obrázok : Klasifikácia ekologickej stability územia obce Repište

Zdroj : Atlas krajiny SR 2002

8. CHRÁNENÉ ÚZEMIA, CHRÁNENÉ STROMY A OCHRANNÉ PÁSMA PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV (napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území – NATURA 2000, chránené vodohospodárske oblasti), územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny)

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a dosiahnutie ekologickej stability. Vymedzuje územnú ochranu, druhovú ochranu a ochranu drevín.

8.1. Územná ochrana

Pre územnú ochranu ustanovuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom zväčšuje, pričom územná ochrana sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území platí 1. stupeň ochrany.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ustanovuje tieto kategórie chránených území :

- chránená krajinná oblasť (CHKO)
- národný park (NP)
- chránený areál (CHA)
- národná prírodná rezervácia a prírodná rezervácia (NPR, PR)
- národná prírodná pamiatka a prírodná pamiatka (NPP, PP)
- chránený krajinný prvok (CHKP)
- chránené vtáčie územie (CHVÚ)
- obecné chránené územie

V zmysle § 25a zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov obecné chránené územie môže vyhlásiť obec všeobecne záväzným nariadením. Obecné chránené územie predstavuje lokalitu s kultúrnym, vedeckým, ekologickým, estetickým alebo krajinotvorným významom s výmerou spravidla do 100 ha. Vymedzenie hraníc obecného chráneného územia a podmienky jeho ochrany, najmä určenie opatrení na zabezpečenie starostlivosti o predmet ochrany územia a určenie zásad a regulatív využívania územia vrátane určenia zákazov činností alebo obmedzenia činností, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany územia, ustanovuje obec všeobecne záväzným nariadením, ktorým sa obecné chránené územie vyhlasuje.

Na území obce Repište sa nachádza veľkoplošné chránené územie CHKO Štiavnické vrchy a maloplošné chránené územie – prírodná rezervácia (PR) Kamenný jarok.

- **Chránená krajinná oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy**, ktorá zaberá celú časť riešeného územia, je súčasne Jadrovým územím ekologickej siete európskeho významu. CHKO Štiavnické vrchy bola vyhlásená v roku 1979 za účelom ochrany neživej prírody, rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a tiež osobitného rázu krajiny. Štiavnické vrchy sú najväčšie sopečné pohorie Západných Karpát. Ležia na rozhraní dvoch rozdielnych klimatických typov, čoho odrazom je horizontálne a vertikálne prelínanie teplomilných prvkov flóry a fauny s karpatskými horskými prvkami. Atraktivnosť územia zvyšujú vodné nádrže – tajchy. Ich budovanie si vynútil rozvoj baníctva v minulých storočiach a slúžili ako zdroj energie i úžitkovej vody. Spolu s napájacími a náhonovými jarkami a ďalšími vodohospodárskymi zariadeniami tvoria unikátny technický systém.

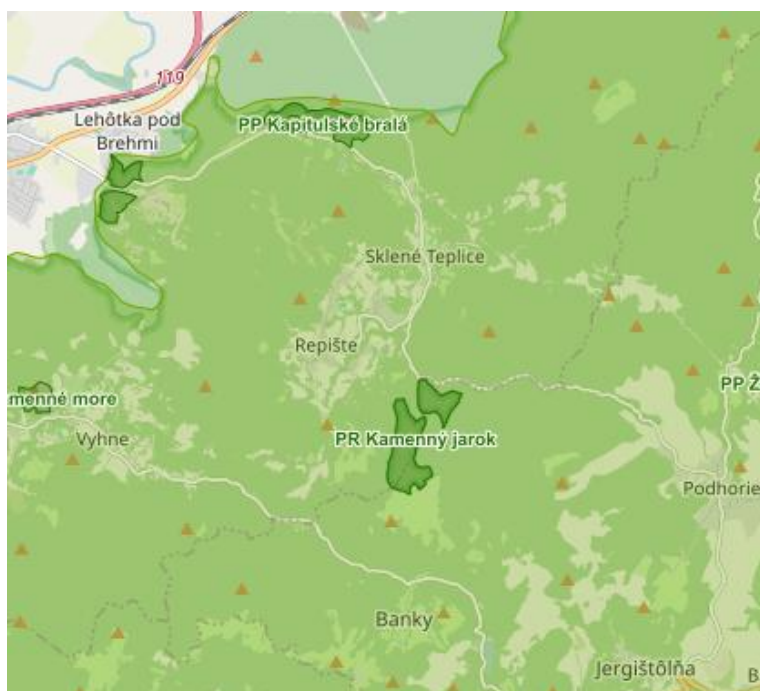
V exploatovaných rudných žilách a odžilkoch bolo popísaných viacero vzácnych a jedinečných minerálov Slovenska. V tunajších lesoch sa vyskytuje veľké množstvo cudzokrajných drevín. Súvisí to so založením lesníckej katedry v roku 1807, ktorá sa stala súčasťou Baníckej a lesníckej akadémie z roku 1764. V rámci nej neskôr vznikla botanická záhrada, v ktorej na ploche 3, 5 ha boli vysadené dreviny z rozličných častí sveta. Ešte väčší podiel cudzokrajných drevín má lesnícke arborétum Kysihýbel (1.900 taxónov), v ktorom sa na ploche 7, 70 ha dodnes pestujú cudzokrajné dreviny pre lesné hospodárstvo. Niektoré teplomilné druhy, šíriace sa dolinami otvorenými na juh, tu dosahujú severnú hranicu rozšírenia dub cerový (*Quercus cerris*), javor tatársky (*Acer tataricum*). Na teplých výslnných andezitových skalách s plytkou skeletovitou pôdou sa nachádzajú prvky xerothermnej flóry : kavyl' vláskatý (*Stipa capillata*), kukučka vencová (*Lychnis coronaria*), rozchodník prudký (*Sedum acre*) a iné. Na niektorých stanovištiach nájdeme poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*) a šafrán rôznofarebný (*Crocus discolor*). Severnejšie rastie aj brusnica obyčajná (*Vaccinium vitis-idaea*), brusnica čučoriedková (*Vaccinium myrtillus*) a valdštajinka trojlistá Magicova (*Waldsteinia ternata*). Zo živočíšstva sú hojne zastúpené vtáky, ako orol krikľavý (*Clanga pomarina*), myšiak hôrny *Buteo buteo*), sova obyčajná (*Strix aluco*) a mnoho druhov spevavcov. Vyskytujú sa tu i vzácne mäsožravé cicavce : rys ostrovid (*Lynx lynx*) a mačka divá (*Felis silvestris*). K najnápadnejším druhom hmyzu patria motýle : vidlochvost feniklový (*Papilio machaon*) a vidlochvost ovocný (*Iphiclide podalirius*), žije tu tiež vzácna modlička zelená (*Mantis religiosa*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*) a fúzač alpský (*Rosalia alpina*). V opustených banských dielach našlo skrýše niekoľko druhov netopierov, napríklad podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*) a iné.

Celková výmera CHKO Štiavnické vrchy je 77.630,00 ha, z toho celé katastrálne územie obce Repište o výmere 1.038 ha spadá do celkovej výmery chráneného územia. Na území CHKO Štiavnické vrchy platí druhý stupeň ochrany. Hranica CHKO Štiavnické vrchy je vymedzená Vyhláškou MK SSR č. 124/1979 Zb. zo dňa 22.09.1979 v znení Zákona NR SR č. 287/1994 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránená krajinná oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy.

- **Prírodná rezervácia (PR) Kamenný jarok** (e.č. 832) bola vyhlásená v roku 1993. Nachádza sa v juhovýchodnej časti katastrálneho územia Repište a v katastrálnom území Banky (časť mesta Banská Štiavnica). Územie je významným geologickým a geomorfologickým fenoménom sopečných pohorí s výskytom hornín takmer všetkých geologických období na malom území, dokumentuje geologické stavby neovulkanitov stredného Slovenska, pestrosť foriem reliéfu a vegetácie. Na území je jediný výskyt tisu v Štiavnických vrchoch a množstva orchideí. Na území rastie aj päťprstnica obyčajná, ľalia zlatohlav, vemeník dvojlistý a iné. Z fauny je zaznamenaný výskyt jasoňa chochlačkového, niekoľkých druhov bystrušiek,

jazveca obyčajného, z vtákov sa vyskytuje sova, kuvik a viacero druhov d'atlov. Celková výmera rezervácie je 65,10 ha. Na území platí 5. stupeň ochrany. Prírodná rezervácia je súčasťou územia európskeho významu SKUEV 0265 Suť, ktoré je súčasťou sústavy NATURA 2000.

Obrázok : Veľkoplošné a maloplošné chránené územia nachádzajúce sa na území obce Repište

LEGENDA :

- CHKO Štiavnické vrchy
- PR Kamenný jarok

Zdroj : ŠOP SR

8.2. Sústava NATURA 2000

V súvislosti so vstupom Slovenska do Európskej únie v roku 2004 a s aproximáciou národnej legislatívy k legislatíve Európskej únie došlo v zákone NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k implementácii Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (ďalej len smernica o vtákoch) a Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ďalej len smernica o biotopoch). Tieto dve právne normy sú základom pre vytvorenie sústavy NATURA 2000, ktorá má zabezpečiť ochranu najzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Chránené vtáčie územia : Národný zoznam chránených vtáčích území bol schválený vládou SR dňa 9.7.2003 a spolu s národným zoznamom navrhovaných ÚEV bol dňa 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sa pri posudzovaní vplyvov akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa zákona č.127/1994 Z.z., pri povoľovaní tejto činnosti, ako aj pri inej činnosti podľa tohto zákona navrhované vtáčie územie zaradené do schváleného zoznamu vtáčích území považuje za chránené územie.

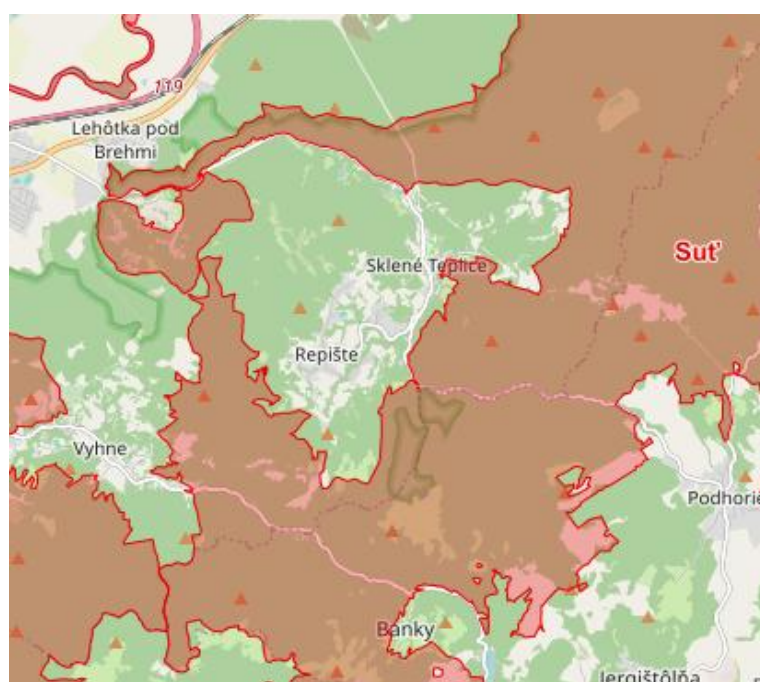
Navrhované chránené vtáčie územia sa v katastrálnom území obce Repište nenachádzajú.

Územia európskeho významu : Národný zoznam území európskeho významu bol schválený vládou SR dňa 17.3.2004 a spolu s národným zoznamom navrhovaných CHVÚ bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Následne vydalo MŽP SR 14.7.2004 Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa zoznam navrhovaných ÚEV vydal s účinnosťou od 1.8.2004 (č. 450/2004 Z.z.). Týmto sa považujú podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny navrhované územia európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným MŽP SR za chránené so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname.

V zmysle vyššie uvedeného výnosu katastrálne územie obce zasahuje do sústavy chránených území európskeho významu NATURA 2000 :

- Územie európskeho významu SKUEV 0265 Suť** o celkovej výmere 9.041,33 ha zasahuje do katastrálneho územia časti obce Banská Hodruša. Predmetom ochrany sú biotopy : 91I0 Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 6240 Subpanónske travinnobylinné porasty, 91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy, 91H0 Teplomilné panónske dubové lesy, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 6230 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, 8150 Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae), 8230 Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd. Predmetom ochrany sú : fuzáč alpský (*Rosalia alpina*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kováčik fialový (*Limoniscus violaceus*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier ostrouchý (*Myotis blythii*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteinii*), netopier veľký (*Myotis myotis*) alebo netopier blythov (*Myotis blythii*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a vydra riečna (*Lutra lutra*). Cieľom ochrany je zachovať alebo obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov. Na území platí druhý stupeň ochrany.

Obrázok : Územia európskeho významu (SKUEV) nachádzajúce sa na území obce Repište

LEGENDA :

SKUEV 0265 Suť

Zdroj : ŠOP SR

8.3. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko dôležitých zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie zachovanie svetového dedičstva na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu súčasne patriť aj do národnej sústavy chránených území alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000. Jedná

sa napr. o Dohovor UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (World Heritage), Medzinárodnú dohodu UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (MaB), Dohovor o ochrane mokradí majúcich medzinárodný význam (Ramsarský dohovor) a podobne. Na území obce Repište sa územia chránené podľa medzinárodných dohovorov nenachádzajú.

8.4. Druhovú ochranu

Druhovú ochranu sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Z hľadiska druhej ochrany nie sú na území obce Repište evidované žiadne chránené rastliny, živočích, nerasty a ani skameneliny.

8.5. Ochrana drevín

Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa, ale aj stromov na lesných pozemkoch a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajnotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií.

Na území obce Repište sa nachádzajú nasledovné chránené stromy, vyhlásené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov :

- **Wilckensové pamätné stromy** v katastrálnom území Repište (ev. č. S292) sa nachádzajú pri odbočke z cesty na Banskú Štiavnicu k Chate u Daniela. Jeho vyhlásením bola doplnená sieť významných a pamätných stromov v okrese. Ide o dva javory mliečne (*Acer platanoides* L.) a dva smrekovce opadavé (*Larix decidua* Mill.). Dodnes sa z aleje dochovali tieto štyri exempláre. Miesto je vyhlásené za "významné lesnícke miesto". Pamätník obnovili v roku 2009 LESY SR š.p. v spolupráci s obcou Repište.

8.6. Ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov

Pri ochrane prirodzeného druhového zloženia ekosystémov pred inváznymi druhmi rastlín je potrebné dodržiavať § 7 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a povinnosť vlastníka pozemku odstraňovať invázne druhy rastlín uvedených v prílohe č. 2a vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

8.7. Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný ako celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny, alebo miestny význam.

Biocentrum predstavuje ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Interakčný prvok tvorí určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

8.7.1. Nadregionálny územný systém ekologickej stability (GNÚSES)

Základným a východiskovým dokumentom pre zabezpečenie ekologickej stability a ochrany biodiverzity v Slovenskej republike je Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES), ktorý schválila Vláda SR uznesením č. 319/1992 zo dňa 27.4.1992. V roku 2000 bol aktualizovaný a zapracovaný do KURS 2001, ktorej záväznosť bola schválená Nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. Generel vyjadruje základný rámec priestorovej ekostability územia Slovenska a je záväzným podkladom pre spracovanie nižších stupňov ÚSES. Jeho cieľom bolo vymedziť priestory, ktorých prvoradým poslaním v území bude zaistiť vývoj ekologicky stabilných spoločenstiev v zodpovedajúcej miere rozmanitosti ekologických podmienok územia Slovenska. Biocentrá vymedzené GNÚSES-om zaberajú 11,9 % z rozlohy Slovenska (5 biosférického významu, 13 provincionálneho a 120 nadregionálneho významu).

Podľa GNÚSES Slovenska okrajom posudzovaného územia prechádza biokoridor nadregionálneho významu Štiavnické vrchy (terestrický biokoridor, ktorý prepája Podunajskú nížinu, Žiarsku kotlinu, Zvolenskú kotlinu až po Brezniansku kotlinu).

NECONET – Národná ekologická sieť : V nadväznosti na GNÚSES z roku 1992 bol ako súčasť európskej siete EECNET v roku 1996 vypracovaný návrh národnej ekologickej siete NECONET, ktorý je ďalším územno-technickým podkladom pre územnoplánovaciú dokumentáciu. Predstavuje sieť významných, najmä chránených území, ktoré majú význam pre záchranu genofondu a biodiverzity. Vyčleňuje najvýznamnejšie ekosystémy ako jadrové územia, ekologické koridory umožňujúce migráciu a rozptyl jednotlivých druhov organizmov a územia rozvoja prírodných prvkov európskeho a národného významu s cieľom zabezpečenia jednotného systému chránených území a potencionálnych hodnotných území v jednotlivých európskych krajinách. Oproti Generelu dochádza k prehodnoteniu niektorých ekosystémov. V NECONET-e sa navrhlo 35 jadrových území ekologickej siete európskeho významu a 35 jadrových území ekologickej siete národného významu.

Medzi jadrové územia ekologickej siete európskeho významu sú zaradené Štiavnické vrchy – Sitnianska vrchovina (E19) o veľkosti jadrového územia 179,8 km², ktoré sú z hľadiska legislatívnej ochrany chránenou krajinou oblasťou. Uvedené jadrové územie CHKO Štiavnické vrchy – Sitnianska vrchovina však nezasahuje do posudzovaného katastrálneho územia obce Repište, nakoľko sa jedná o centrálnu časť Štiavnických vrchov situovaných v okolí Banskej Štiavnice.

Medzi ekologické koridory európskeho významu v rámci európskej a národnej siete Slovenska je zaradená Pohronská trasa (E), ktorá prepája Podunajskú nížinu, Žiarsku kotlinu, Zvolenskú kotlinu až po Brezniansku kotlinu, ktorá je u nás najchladnejšou kotlinou. Pohronská trasa má dve paralelné trasy, jedna vedie nivou Hrona a druhá chrbtami pohorí (vodná, suchozemská – hrebeňová, úpätná). V dotyku s katastrálnym územím obce Repište prechádza trasa vedúca chrbtami pohorí.

8.7.2. Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES)

Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) rozpracováva a upresňuje Generel NÚSES v administratívnych hraniciach okresov v mierke 1 : 50 000 a vymedzuje regionálne významné prírodné prvky a navrhuje ekostabilizačné opatrenia v štruktúre krajiny. V rokoch 1993 – 1995 boli podľa jednotnej metodiky vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska (38 okresov podľa bývalého územnosprávneho členenia). Pre okres Žiar nad Hronom v roku 2013 vypracovala Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) nový Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Žiar nad Hronom.

Podľa RÚSES okresu Žiar nad Hronom sa na území obce Repište nachádzajú nasledovné prvky :

- Biokoridor nadregionálneho významu :

NRBk2 Štiavnické vrchy – Kremnické vrchy (terestrický nadregionálny biokoridor)

Terestrický biokoridor nadregionálneho významu, ktorý prepája Podunajskú nížinu, Žiarsku kotlinu, Zvolenskú kotlinu až po Brezniansku kotlinu. Cez riešené územie prechádza suchozemská –

hrebeňová trasa, ktorá začína v najjužnejšej časti okresu Banská Štiavnica – RBc Sokol, postupuje cez NBc Sitno, kde sa vetví na dve časti. Jedna vetva pokračuje severným smerom cez RBc Končiar – RBc Bukovec – Studený vrch a RBc Močiar a následne zostupuje do doliny Hrona. Druhá vetva ide smerom východným cez RBc Rázdelie do Krupinskej planiny. Jeho trasa do okresu Žiar nad Hronom vstupuje v jeho južnej časti, nad obcou Vyhne.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: územie v CHKO Štiavnické vrchy, ÚEV 0264 Klokoč, ÚEV 0265 Suť, NBc Boky, NBc Laurín, RBc 5 Močiar, RBc 6 Bukovec – Kamenný jarok, RBc 7 Končiar, RBc 10 Javorník – Hladká, RBc 11 Chlm, GL 46, 48, 62, 83, 84, 85, 86, 94, 96, 98.

Ohrozenia : úplná nepriechodnosť nadregionálneho biokoridoru v kritickom uzle Štiavnické vrchy – Kremnické vrchy a tok Hrona, dvojkoľajová železničná trať a rýchlostná komunikácia, ďalej zmena drevinového zloženia porastov v hospodárskych lesoch, odstraňovanie starých – klimaxových porastov, zásahy v ochranných porastoch, budovanie a rozširovanie siete lesných ciest v nefragmentovaných častiach lesov, vznik erózných rýh pri nevhodnom spôsobe približovania dreva, oplocovanie pozemkov, vznik súkromných poľovných revírov, používanie skútrov a motoriek, nadmerná návštevnosť citlivých lokalít, využívanie opustených samôt na rekreačné účely, nevhodný termín kosby nespásaných častí lúk, odstraňovanie NDV, šírenie invázných druhov.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia : v kritickom uzle je nutné vybudovať ekodukt na umožnenie migrácie živočíchov, uplatniť sprísnený režim ochrany a využívania lesov v biocentrách s najvýznamnejšími a najzachovalejšími lesnými porastmi, prehodnotiť možnosti zaradenia najvýznamnejších lesných porastov v navrhovaných biocentrách do ochranných lesov, zachovať pôvodné drevinové zloženie lesov, v ochranných lesoch ponechať abiotické disturbancie na prirodzený vývoj, v hospodárskych lesoch ponechávanie väčšieho množstva mŕtveho dreva, vylúčiť holorubný spôsob hospodárenia, pri približovaní dreva zabrániť vzniku erózie, podporovať laznícke obhospodarovanie krajiny, zabrániť oplocovaniu pozemkov a vzniku súkromných poľovných revírov, usmerňovanie a regulovanie hromadných turistických akcií, neumožniť akékoľvek komerčné aktivity spojené s pohybom motorových vozidiel v lesnom prostredí, zamedziť rozširovaniu športových areálov, nepoužívať zariadenia spôsobujúce hlukové a svetelné efekty, nezaťažovať krajinu nad rámec jej únosnosti, dôsledne dodržiavať zákaz vjazdu do lesov, zabrániť vynášaniu odpadu do lesov.

- Biokoridory regionálneho významu :

RBkh 7 Teplá (hydrický regionálny biokoridor)

Hydrický biokoridor regionálneho významu prechádza katastrálnym územím obce Lehôtka pod Brehmi, Hliník nad Hronom, Sklené Teplice a Repište. Je ľavostranným prítokom Hrona s celkovou dĺžkou 16,50 km. Pramení západne od Žakýlskeho plesa v nadmorskej výške 700 m n.m. V obci Podhorie sa tok stáča a tečie severozápadným smerom popri štátnej ceste zalesnenou oblasťou. Aj napriek strmým okolitým svahom a tesnej blízkosti lesných biotopov má vytvorené pravé brehové porasty skladajúce sa predovšetkým z jelši lepkavej, viacerých druhov vrb, jaseňov a v nižších partiách pristupuje aj topol osikový. Na viacerých miestach sú v toku vytvorené enklávy podhorských lužných lesov, ktoré využívajú obojživelníky ako rozmnožovacie lokality, ale aj drobné cicavce a vtáky ako svoje loviská. Až po obec Sklené Teplice je tok málo narušený, s množstvom prirodzených prekážok ktoré vytvárajú vhodné loviace alebo rozmnožovacie stanovištia pre mnohé druhy vodných organizmov. Tok má v tejto časti charakter horskej bystriny. V obci Sklené Teplice je potok regulovaný a z pravej strany priberá vody Vydryčného potoka. Pod Sklenými Teplicami sa tok potoka zvolňuje, spomaľuje sa rýchlosť prúdenia vody a pod Saboovou skalou opúšťa zalesnenú krajinu a naberať charakter nížinného toku s meandrami. Pod obcou Lehôtka pod Brehmi križuje potok štátnu cestu, železničnú trať a novo vybudovanú rýchlostnú komunikáciu. V tomto úseku je tok regulovaný bez brehových porastov. Absencia akýchkoľvek brehových porastov znemožňuje v týchto miestach migráciu vodných živočíchov. Brehové porasty je tu nutné doplniť aspoň o krovinovú etáž a potok viac neregulovať.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality : územie v CHKO Štiavnické vrchy, ÚEV 0265 Suť, potok preteká regionálnym biocentrom, v tesnej blízkosti toku sú GL 86, 57, 59 a 58.

Ohrozenia : nadmerná ťažba dreva v pramennej oblasti, nevhodné spôsoby približovania drevnej hmoty, križovanie migračných trás obojživelníkov štátnou cestou, odstraňovanie brehových porastov, tvorba skládok, znižovanie kvality vody splaškami, regulácia toku, šírenie inváznych rastlín, poľnohospodárstvo, bariéry líniových prvkov.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia : vybudovanie ekoduktov pre obojživelníky, napomáhanie obojživelníkom v čase migrácie, šetrné približovanie dreva, zabrániť zániku fragmentov lužných lesov, spriechodniť spodnú časť toku pre potreby migrácie vodných živočíchov, zabrániť regulácii toku, odstraňovanie inváznych druhov rastlín.

RBkh 8 Vyhniansky potok (hydrický regionálny biokoridor)

Hydrický biokoridor regionálneho významu prechádza katastrálnym územím obce Bzenica, Vyhne a Repište. Je ľavostranným prítokom Hrona s celkovou dĺžkou toku 13,90 km. Pramení v oblasti CHKO Štiavnické vrchy v nadmorskej výške 750 m n.m. Tesne pod pramennou oblasťou je v závere Vyhnianskej doliny vybudovaná vodárenská nádrž Rozgrund. Od tejto nádrže smeruje tok Vyhnianskeho potoka severozápadným smerom až po sútok s Hronom. V pramennej oblasti sa nachádza málo narušený horský lužný les. Aj počas najsuchších letných mesiacov zadržiava dostatok vlhky a tak je hojne využívaný mnohými organizmami ako refúgium. Od vodárenskej nádrže Rozgrund má Vyhniansky potok pravé brehovú porasty tvorené predovšetkým jelšou lepkavou, vrbami a prístupujúcimi drevinami z okolitých lesných ekosystémov. Vo vyšších partiách je to jedľa, smrek, javor, brest a buk, v nižších úsekoch jaseň, lipa a dub. Súbežne s tokom smeruje aj štátna cesta spájajúca obce Bzenica a Vyhne s Banskou Štiavnicou. Cesta je na niekoľkých miestach križovaná migračnými trasami obojživelníkov. Po obec Vyhne je koryto potoka málo narušené a spĺňa funkcie hydrického biokoridoru. Vo Vyhniach je potok regulovaný a kvalita vody je zhoršená termálnou vodou z aquacentra a blízkych výrobných areálov strojární a pivovaru. Medzi obcami Vyhne a Bzenica má tok miernu rýchlosť prúdenia vody a preteká zalesnenou krajinou. Brehové porasty má zachovalé. V obci Bzenica je tok regulovaný, takmer bez brehových porastov až po sútok s Hronom. Jeho funkcia hydrického biokoridoru je narušená.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality : územie v CHKO Štiavnické vrchy, ÚEV 0265 Suť, ÚEV 0264 Klokoč, potok preteká regionálnym biocentrom, v blízkosti je GL 73.

Ohrozenia : výrub brehových porastov, regulácia a narúšanie brehov, znečisťovanie brehov a toku odpadmi, využívanie toku výrobnými areálmi vo Vyhniach ako recipient, nevhodné spôsoby približovania drevnej hmoty, narúšanie koryta, budovanie ďalších priemyselných a rekreačných areálov, šírenie inváznych druhov rastlín, výrub lesov v pramennej oblasti, blízkosť ciest v pramennej oblasti.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia : napomáhanie obojživelníkom v čase migrácie, revitalizovať regulované a poškodené úseky toku a brehových porastov, nerozširovať existujúce priemyselné a rekreačné zariadenia v blízkosti toku, pri ťažbe dreva minimalizovať zásahy do brehových porastov, v pramennej oblasti prekategORIZOVAŤ lesy do ochranných lesov, odstraňovanie a monitoring inváznych druhov rastlín, šetrné približovanie drevnej hmoty, zamedziť tvorbe skládok a znečisťovaniu toku.

- Biocentrá regionálneho významu :

RBc 6 Bukovec – Kamenný jarok

Regionálne biocentrum o celkovej výmere 973,55 ha sa nachádza v katastrálnom území Repište a Sklené Teplice. Centrum biocentra tvorí maloplošne chránené územie Kamenný jarok. V tejto časti vulkanického pohoria Štiavnických vrchov vychádza na povrch vrstva vápencov, ktorá umožnila vznik geomorfologického fenoménu. Pestré zloženie podložia sa odráža v pestrosti reliéfu ako aj vo výraznej zmene rastlinného krytu. Dokumentuje to výskyt druhov : *Cephalanthera damasonium*, *Convallaria majalis*, *Lilium martagon*, *Lilium bulbiferum*, *Neottia nidus-avis*, *Dactylorhiza fuchsii* – *sooana*, *Gymnadenia conopsea*, *Orchis mascula subsp.signifera*, *Traunsteinera globosa*, *Anemone sylvestris*, *Taxus baccata*, *Aquilegia vulgaris*, *Clematis recta*, *Platanthera bifolia subsp.latiflora*,

Epipactis helleborine, *Jovibarba hirsuta*, *Gagealutea*. V tomto území je vzhľadom na veľké prevýšenie množstvo ochranných lesov. Vrcholové partie hrebeňa sú prakticky nedostupné s množstvom súvislých skál, skalných výbežkov a otvorov. Prevládajúci biotop Sk2 – Silikátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou (8220), spolu s Sk5 – Nespevnené silikátové sutiny v kolínnom stupni (8150) a Ls4 – Lipovo-javorové sutinové lesy (9180*), vytvárajú vhodné životné podmienky pre rysa ostrovida (*Lynx lynx*). Oproti Kamennému jarku v okolí kót Bukovec 707,00 m n.m., v juhozápadne orientovaných svahoch prevláda lesný biotop Ls5.1 – Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), na menších plochách Ls5.4 – Vápnomilné bukové lesy (9150). V biocentre sa nachádza množstvo európsky významných druhov ako napríklad : roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), ale aj medveď hnedý (*Ursus arctos*) a množstvo vysokej, srnčej a diviačej zvery.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality : územie v CHKO Štiavnické vrchy, ÚEV 0265 Suť, GL 62, 85, 86, územím prechádza nadnárodný biokoridor.

Ohrozenia : oplocovanie pozemkov, rozširovanie sieti už existujúcich komunikácií, možnosť vytvárania súkromných poľovních revírov, používanie terénnych vozidiel, štvorkoliek a skútrov, použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých stavieb, rušenie zvery, budovanie cyklotrás, sukcesia, zarastanie pasienkov, nedodržiavanie správnej poľnohospodárskej praxe, praktizovanie nevhodných lesohospodárskych postupov, nadmerná ťažba dreva, zásahy do ochranných porastov, výrub drevín brehových porastov, šírenie invázných druhov.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia : šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone), ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a dostatočné množstvo mŕtveho dreva), dodržiavanie správnej poľnohospodárskej praxe – kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, monitoring invázných druhov.

RBc 7 Končiar

Regionálne biocentrum o celkovej výmere 316,99 ha sa nachádza v katastrálnom území Repište a Vyhne. Územie je prevažne zalesnené, s malými enklávami lúk. Lesné biotopy tu tvoria hustú mozaiku biotopov, ale na pomerne malých plochách, ktoré sú zaradené medzi ochranné lesy. Nachádzajú sa tu biotopy : Sk2 – Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Ls5.2 – Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls5.1 – Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls4 – Lipovo-javorové sutinové lesy (9180*), Ls2.2 – Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0*), Ls 3.5.1 – Sucho a kyslomilné dubové lesy. Z druhov európskeho významu : fúzač alpský (*Rosalia alpina*), fúzač veľký (*Cerambyx cerdo*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), ulitník *Vestia Turgida*, a množstvo vysokej, srnčej a diviačej zvery.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality : CHKO Štiavnické vrchy, SKUEV 0265 Suť, GL 93.

Ohrozenia : oplocovanie pozemkov, rozširovanie sieti už existujúcich komunikácií, v možnosti vytvárania súkromných poľovních revírov, používanie terénnych vozidiel, štvorkoliek a skútrov, diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, budovanie cyklotrás, použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých stavieb, praktizovanie nevhodných lesohospodárskych postupov, nadmerná ťažba dreva.

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia: šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone), ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a dostatočné množstvo mŕtveho dreva), ochrana údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, abiotické disturbancie ponechať na samovývoj.

Medzi genofondové lokality patrí :

- PR Kamenný jarok (ZH 62) : Významná geologická a geomorfologická lokalita. Jedná sa o fenomén sopečných pohorí s výskytom hornín takmer všetkých geologických období na malom území. Je dokumentom geologickej stavby stredoslovenských neovulkanitov. Predstavuje pestrosť foriem reliéfu a vegetácie. Je miestom jediného výskytu tisu v Štiavnických vrchoch a množstva orchideí (UEV 0265 Suť)
- Okolie Repište (ZH 70) : reprezentuje krajinu s lazníckym spôsobom hospodárenia, so zachovalými travinnobylinnými porastmi rôzneho zloženia a stupňa využívania. Výhrevné trávnaté biotopy a celkový ráz krajiny dotvárajú skupiny stromov, krov a líniové prvky nelesnej vegetácie. Základný genofond územia predstavuje typická flóra a fauna (Solár).

8.7.3. Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES)

Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES) je spracovaný pre potreby ÚPN-O na miestnej úrovni (v rozsahu katastrálneho územia) prevažne na mapách v mierke 1 : 10 000 (tiež 1 : 25 000 a 1 : 5 000) a zabezpečuje reálne fungovanie ÚSES. MÚSES sú aj súčasťou spracovaných pozemkových úprav. Obec Repište nemá spracovaný MÚSES – Miestny územný systém ekologickej stability v zmysle Metodických pokynov na vypracovanie územných systémov ekologickej stability (Ministerstvo ŽP SR, 1993). Vzhľadom na rozsah spracovania tohto dokumentu je potrebné vypracovať MÚSES v zmysle vyššie uvedených metodických pokynov, ktorý bude vychádzať z výsledkov detailného terénneho prieskumu územia a celoplošného zhodnotenia biotickej kvality územia, ekologických a environmentálnych vzťahov.

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., sú dokumenty územného systému ekologickej stability súčasťou dokumentácie ochrany prírody a krajiny (§ 54 ods. 2 zákona) a dokumenty regionálneho územného systému ekologickej stability okresov v územnom obvode kraja tvoria dokument regionálneho územného systému ekologickej stability tohto kraja (§ 22 ods. 6 vyhlášky).

Ako základ kostry MÚSES na území obce Repište majú potenciál nasledovné prvky :

Ako základ kostry MÚSES v katastrálnom území obce Repište majú potenciál jestvujúce a navrhované prvky RÚSES okresu Žiar nad Hronom, ochranný les, najstaršie lesné porasty, existujúce plochy a línie nelesnej drevitej vegetácie (NDV), príležitostné prítoky do Vyhnianskeho potoka a potoka Teplá a plochy trvalých trávnych porastov (TTP).

- Interakčné prvky :
 - drobné vodné toky, ktoré nie sú klasifikované ako biokoridory miestneho významu,
 - lesné porasty, najmä ochranné lesy a lesy osobitného určenia, okrem plôch biocentier,
 - trvalé trávne porasty, lúky a pasienky na rozhraní zastavaného územia a lesných porastov,
 - mozaikové štruktúry trvalých trávnych porastov s rozptýlenou nelesnou drevinou vegetáciou,
 - remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde,
 - sprievodná zeleň okolo vodných tokoch a vodných plochách,
 - zeleň ihrísk a areálov vyhradenej verejnej zelene v rámci zastavanej plochy obce,
 - zeleň v súkromných záhradách.

9. OBYVATEĽSTVO – demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)

9.1. OBYVATEĽSTVO

Obec Repište je v štruktúre osídlenia podľa celkového počtu 276 obyvateľov zaradená medzi tzv. malé obce Slovenska (obce do 500 obyvateľov). Z hľadiska hustoty osídlenia (26,6 obyvateľov na km²) patrí k pomerne málo osídlením obciam (priemerná hustota osídlenia Slovenskej republiky je 110,98 obyvateľov na km², Banskobystrického samosprávneho kraja 65,93 obyvateľov na km² a okresu Žiar nad Hronom 86,22 obyvateľov na km²).

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov vykonanom v roku 2021 mala obec Repište 276 trvalo žijúcich obyvateľov, z toho 142 mužov (51,45 %) a 134 žien (48,55 %). Od ostatného sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 možno pozorovať pokles počtu obyvateľstva o 26 osôb, z 302 obyvateľov v roku 2011 na 276 obyvateľov v roku 2021. Obec aj v posledných rokoch zaznamenáva mierny pokles počtu obyvateľov, čoho príčinou je nepriaznivá veková štruktúra obyvateľstva v obci, nižšia pôrodnosť a vyššia úmrtnosť, ale aj záporné migračné saldo.

Tab. : Základné údaje o obyvateľstve

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	muži		ženy	
	počet	%	počet	%
276	142	51,45	134	48,55

Zdroj : SOBD 2021

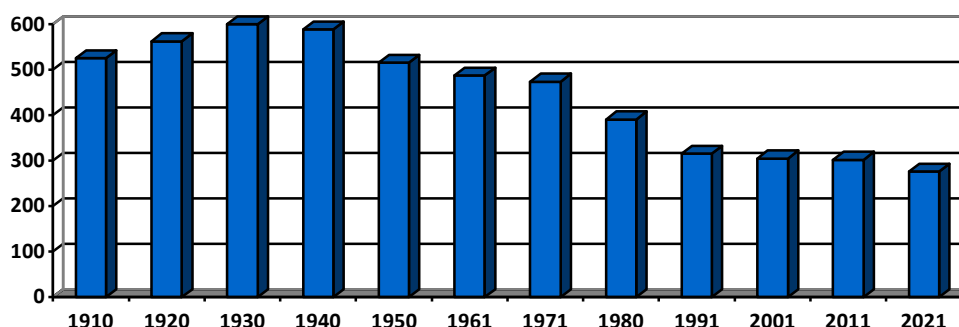
Historický demografický vývoj obyvateľstva je sprehľadnený od roku 1910, kedy mala obec 526 obyvateľov, cez jednotlivé roky sčítania osôb, bytov a domov až k 31.12.2020, kedy mala obec 276 obyvateľov. Retrospektívny pohľad na vývoj obyvateľstva v intercentrálnych obdobiach poukazuje na vzniknuté rozdiely v prírastkoch obyvateľstva.

Tab.: Historický vývoj počtu obyvateľov

Rok	Počet obyvateľov	Rok	Počet obyvateľov
1910	526	1971	474
1920	563	1980	391
1930	600	1991	315
1940	589	2001	305
1950	516	2011	302
1961	487	2021	276

Zdroj : ŠÚ SR

Graf : Historický vývoj počtu obyvateľov

Veková štruktúra obyvateľstva zodpovedá celoslovenskému trendu. V percentuálnom pomere prevláda obyvateľstvo v poproduktívnom (dôchodkovom) veku nad obyvateľstvom v predproduktívnom. Vysoký je podiel obyvateľov v produktívnom veku, ekonomicky aktívnom.

Tab. : Veková štruktúra obyvateľstva

Vekové zloženie obyvateľstva						
Muži 0-14 rokov	Ženy 0-14 rokov	Muži 15-64 rokov	Ženy 15-64 rokov	Muži 65+ rokov	Ženy 65+ rokov	S P O L U
16	14	104	87	22	33	276

Zdroj : SODB 2021

Index starnutia predstavuje pomer poproduktívneho veku obyvateľstva na 100 obyvateľov predproduktívneho veku. V roku 2011 bol index starnutia 158,06 % a v roku 2021 sa zvýšil na 183,33 % (index starnutia u mužov 137,50 % a u žien 235,71 %). V roku 2021 dosahoval priemerný vek 44,29 rokov (muži 42,54 rokov a ženy 46,15 rokov).

Národnostná štruktúra : Z hľadiska národnostnej skladby je obyvateľstvo obce homogénne. Podľa údajov z roku 2021 najväčšiu časť tvoria obyvatelia slovenskej národnosti (98,19 % všetkých obyvateľov v obci). Ostatné národnosti žijúce v obci Repište nedosahujú ani 1 % zastúpenie : maďarská národnosť 0,36 % (1 obyvateľ), česká národnosť 0,36 % (1 obyvateľ). Ostatné národnosti (rómska, rusínska, ukrajinská, nemecká, moravská, poľská, ruská, vietnamská, bulharská, chorvátska, srbská, židovská, rumunská, albánska, rakúska, grécka, sliezka, čínska, talianska, kórejská, anglická, francúzska, turecká, iránska, írsky, kanadská a iné) nemajú žiadne zastúpenie. Medzi nezistené národnosti sa počítajú 3 obyvatelia, čo je cca 1,09 %.

Náboženská štruktúra : Obyvateľstvo je z hľadiska náboženského vyznania homogénne. Podľa údajov z roku 2021 výrazne prevládajú obyvatelia s rímsko-katolíckym vyznaním (86,59 % obyvateľov). Druhé najväčšie zastúpenie tvoria obyvatelia evanjelickej cirkvi augsburského vyznania 1,09 % (3 obyvatelia). Cirkev československá husitská (0,36 %) a pohanstvo a prírodné duchovno (0,36 %) nedosahujú ani 1 % podiel. Ostatné cirkvi : gréckokatolícka cirkev, pravoslávna cirkev, reformovaná cirkev kresťanská, náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia, evanjelická cirkev metodistická, kresťanské zbory, apoštolská cirkev, bratské jednota baptistov, cirkev bratská, cirkev adventistov siedmeho dňa, židovská obec, starokatolícka cirkev, bahájske spoločenstvo, cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní (mormónske), novoapoštolská cirkev, budhizmus, islam, hinduizmus a iné nemajú žiadne zastúpenie. Bez vyznania žije v obci Repište 10,51 % obyvateľov (29 obyvateľov). Zvyšný 3 obyvatelia (1,09 %) sa radí do kategórie nezistené.

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva : Pri pohľade na údaje o vzdelanostnej úrovni obyvateľstva z roku 2021 vidíme, že najviac obyvateľov dosiahlo učňovské a stredné odborné vzdelanie bez maturity (31,88 %) a úplné stredné odborné a učňovské vzdelanie ukončené maturitou (29,71 %). Vyššie odborné vzdelanie dosiahlo 16 obyvateľov (5,80 %). Vysokoškolské vzdelanie dosiahlo 33 obyvateľov, čo je približne 11,96 %. V porovnaní s predošlým obdobím roku 2011 vidieť vo všeobecnosti nárast vzdelanostnej úrovne obyvateľstva, hlavne však v oblasti vysokoškolského vzdelania.

Ekonomická aktivita obyvateľstva : Pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 mala obec Repište 145 ekonomicky aktívnych obyvateľov, z toho 83 mužov (57,24 %) a 62 žien (42,76 %). Podiel ekonomicky aktívnych z trvale bývajúcего obyvateľstva je 52,54 %.

Tab. : Ekonomická aktivita obyvateľstva

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	počet	%
muži	83	57,24
ženy	62	42,76
S p o l u	145	100

Zdroj : SODB 2021

Podľa údajov zo sčítania SOBD z roku 2021 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore – sektore služieb (70 obyvateľov), menej v sekundárnom sektore – v priemysle a stavebníctve (58 obyvateľov) a len minimálny počet zamestnancov pracoval v primárnom sektore – poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, ťažba (4 obyvatelia). Z hľadiska odchádzky za prácou z celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva odchádzalo za prácou 122 obyvateľov, čo predstavuje až 84,14 % podiel z celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva.

Nezamestnanosť : Skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria aj nezamestnaní, ktorí prišli na scénu po roku 1990 v dôsledku transformácie ekonomiky, kedy došlo k zásadným zmenám u ekonomicky aktívneho obyvateľstva. Vznikom trhu práce sa na jednej strane vytvorila skupina podnikateľov a na strane druhej skupina nezamestnaných.

Tab. : Stav nezamestnaných

Nezamestnaný	počet	%
Muži	3	42,85
Ženy	4	57,15
S p o l u	7	4,83

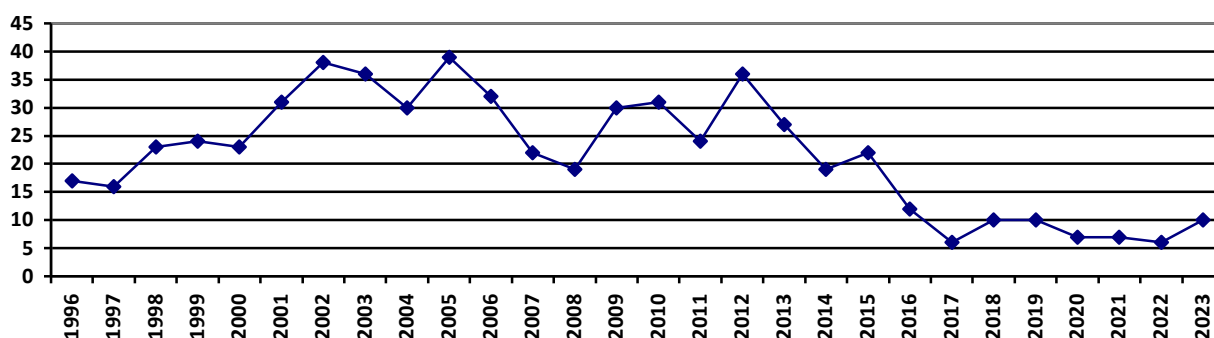
Zdroj : SODB 2021

K 31.12.2023 je v obci Repište celkovo evidovaných 10 nezamestnaných osôb (uchádzačov o zamestnanie). V predošlom roku 2022 bol najnižší počet nezamestnaných spolu s rokom 2017. Najvyšší počet nezamestnaných bol v roku 2005, keď bolo celkovo evidovaných 39 osôb. Od roku 1991 možno pozorovať prevažne nárast počtu obyvateľov až do roku 2012, kedy bolo zaznamenaných celkovo 36 osôb. Od roku 2012 až do roku 2022 postupne počet nezamestnaných klesol o 30 obyvateľov, z 36 až na 6 obyvateľov. Výnimkou je rok 2017, kedy bol zaznamenaný súčasný stav nezamestnaných osôb. Za posledné obdobie roku 2023 je zaznamenaný nárast počtu evidovaných nezamestnaných o 4 osoby (z pôvodných 6 obyvateľov v roku 2022 na súčasných 10 obyvateľov v roku 2023). Z hľadiska dĺžky doby nezamestnania, medzi nezamestnanými prevláda krátkodobá a strednodobá nezamestnanosť. Kým krátkodobá nezamestnanosť poukazuje na možnosť uplatnenia sa na trhu práce, dlhodobá nezamestnanosť môže viesť k strate záujmu pracovať.

Tab. : Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v období rokov 1996 až 2023

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Počet uchádzačov	17	16	23	24	23	31	38
Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet uchádzačov	36	30	39	32	22	19	30
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Počet uchádzačov	31	24	36	27	19	22	12
Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet uchádzačov	6	10	10	9	7	6	10

Graf : Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v období rokov 1996 až 2023

Demografická prognóza : Predpokladaný demografický vývoj počtu obyvateľov v obci Repište je spracovaný v dvoch variantoch – optimistický a reálny, ktoré sa od seba líšia vzhľadom na očakávaný vývoj reprodukčných ukazovateľov (plodnosť, úmrtnosť) a migrácie. Východiskovými údajmi pre výpočet prognózy sú údaje o počte obyvateľstva z SOBD 2021, „Prognóza vývoja obyvateľov v okresoch SR do roku 2035“, ktorú vypracoval Prognostický ústav SAV, INFOSTAT – Výskumné demografické centrum v októbri 2013 a „Prognóza vývoja obyvateľstva SR do roku 2050“, ktorú vypracoval INFOSTAT – INŠTITÚT INFORMATIKY A ŠTATISTIKY, Výskumné demografické centrum Bratislava v novembri 2002.

Tab. : Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov

Demografický vývoj	2025	2030	2035	2040	2045
optimistický variant	284	292	301	310	319
reálny variant	274	271	267	263	260

V územnom pláne obce je potrebné aj napriek predpokladanému trendu celkového znižovania počtu obyvateľov v Banskobystrickom samosprávnom kraji riešiť územný rozvoj obce do roku 2035 formou rozvojových plôch obytného územia pre 2.530 obyvateľov a navrhovanú výhľadovú veľkosť obce zohľadniť pri návrhu verejnej občianskej vybavenosti a technickej vybavenosti obce.

9.2. AKTIVITY

9.2.1. Ťažba nerastných surovín

Na území obce Repište sa nenachádzajú žiadne chránené ložiskové územia a ani dobývacie priestory, na ktorých ochranu a využívaniu nerastného bohatstva sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej správe v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

Do katastrálneho územia obce z južnej strany zasahuje prieskumné územie (PÚ) Hodruša-Hámre – Banská Štiavnica P8/15 – nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy (Au-Ag, Cu-Pb-Zn rudy) a nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať prvky vzácnych zemín. Držiteľom PÚ sú Slovenské Kovy s.r.o. Banská Štiavnica s platnosťou do 15.05.2025.

9.2.2. Priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a priemyselné parky

Priemyselná výroba nie je v obci zastúpená.

Remeselná výroba v obci Repište má staré tradície remeselnej výroby a to hlavne vo výrobe kovov a kovových výrobkov, spracúvaní dreva a výroby drevených výrobkov a predaji výrobkov z dreva a kovu. Remeselníci v obci sa venovali remeslu : kováč, čižmár, krajčír, stolár, kolár, tesár. Bolo ich len niekoľko, aby pokryli potreby obce. Okrem remeselníkov boli v obci i živnostníci – obchodníci, krčmári, mlynári, mäsiari a ďalší nemenovaní remeselníci.

V súčasnosti sa na území obce niekoľkí živnostníci zaoberajúci výrobou jednoduchých výrobkov z kovov, zámočníctvom a kováčstvom, stolárstvom, spracúvaním dreva a výrobou výrobkov z dreva, korku a šúpolia. K tejto skupine môžeme zaradiť aj živnostníkov poskytujúcich svoje služby v oblasti dopravy, finančníctva, informačných technológií, reklamy, marketingu a podobne.

Pre ďalšiu obnovu remesiel treba vychádzať z toho času potrebnej výroby. Atraktivnosť obce je možné zvýšiť obnovou tradičných remesiel, ktorými sa obyvatelia v minulosti živili. Pre tieto účely je doporučená prestavba objektov v zastavanom území obce, s tým, že remeselníci zaoberajúci sa touto činnosťou, budú podnikáť v prízemných priestoroch a bývať na poschodí, respektíve v podkrovi.

Stavebníctvo na území obce je reprezentované viacerými drobnými živnostníkmi miestneho a lokálneho významu, ktorí sa orientujú na údržbu, opravy, rekonštrukcie a prestavbu existujúceho stavebného fondu. Len v menšej miere sa realizujú nové investičné akcie. Veľké stavebné organizácie, ktorých väčšina sa po

transformácii ekonomiky postupne rozpadla a ani menšie privátne stavebné firmy alebo firmy obecného charakteru nemajú na území obce svoje zastúpenie.

Skladové hospodárstvo, ktoré tvoria zastrašené sklady a otvorené skladovacie plochy, sa na území obce nenachádzajú.

Priemyselný park navrhuje a zriaďuje obec po súhlase vyšších orgánov, v súlade s koncepciou okresu a kraja a v súlade so zákonom. Na základe požiadavky obce formou dotazníkov pre výber lokalít priemyselných parkov MŽP SR dáva súhlas na zabezpečenie ďalších požiadaviek a prípravy územia pre realizáciu. Priemyselný park podľa návrhu zákona a o podpore na zriadenie, obec určuje územie územným plánom obce alebo regiónu, na ktorom sa sústreďuje priemyselná výroba, skladovanie alebo služby. So zriadením priemyselného parku sa na území obce Repište neuvažuje.

V územnom pláne obce je možné v rámci obytného územia umiestňovať iba drobné remeselné prevádzky a výrobné zariadenia, ktoré nebudú svojou činnosťou ohrozovať životné prostredie a ani nadmerným hlukom, prachom, pachom, dopravnými nárokmi či inak obťažovať obyvateľov okolitých domov.

9.2.3 Poľnohospodárstvo

Na poľnohospodárskej pôde, ktorá zaberá 32,42 % celkovej výmery katastrálneho územia obce, hospodária iba súkromní vlastníci, nakoľko roľnícke a ani poľnohospodárske družstvo sa na území obce nenachádza. Živočíšna výroba sa na území obce nerealizuje a preto nie sú stanovené ani ochranné hygienické pásma. Miestni obyvatelia sa zaoberajú iba chovom hospodárskych zvierat pre svoju vlastnú potrebu.

V územnom pláne obce je v lokalite Doliny navrhnutá rozvojová plocha pre zriadenie agrofarmy (F1) a rozvojová plocha pre rozšírenie ovocného sadu (Z3).

9.2.4 Lesné hospodárstvo

V katastrálnom území obce Repište predstavujú lesné pozemky pomerne veľkú časť (61,90 %). Lesy tu tvoria spravidla súvislé lesné porasty, ktoré sú prerušované malými roztrúsenými odlesnenými plochami, čím vytvárajú osobitý krajinársky hodnotný charakter územia. Z hľadiska základnej funkcie je prevažná časť lesných pozemkov zaradená medzi hospodárske lesy s prevládajúcou produkciou dreva. V katastrálnom území Repište patrí medzi hospodárske lesy 82,74 % plochy lesných pozemkov (531,8325 ha) a zvyšných 17,26 % výmery lesných pozemkov tvoria ochranné lesy s ochrannou funkciou pôdy (110,9500 ha).

Drevinové zloženie sa vyznačuje prevahou listnatých drevín nad ihličnatými drevinami. V katastrálnom území obce Repište je drevinou s najväčším výskytom buk lesný, za ktorým nasleduje hrab obyčajný, jedľa biela, dub zimný, smrek obyčajný, javor horský, javor mliečny, lipa malolistá, jelša lepkavá, jaseň štíhly, topoľ osikový, borovica čierna, borovica obyčajná a podobne.

Lesné pozemky v riešenom území obce Repište patria do Lesného hospodárskeho celku Hliník nad Hronom. Časť je vo vlastníctve štátu a časť vo vlastníctve miestneho urbárskeho spolku.

Lesné hospodárstvo vyplýva z využívania a reprodukcie obnoviteľných zdrojov drevnej hmoty. Všetky lesy bez ohľadu na veľkosť a vlastníctvo sa musia plánovito obhospodarováť tak, aby zabezpečovali a zlepšovali všetky jeho funkcie. Na tieto účely slúžia lesné hospodárske plány. Lesohospodárska činnosť na území katastrálneho územia obce Repište sa riadi Lesným hospodárskym plánom (LHP) z roku 2018.

9.2.5 Cestovný ruch

Obec Repište má na svojom území v lokalite Breziny vybudované dve rekreačné zariadenia cestovného ruchu : Chata u Daniela s kapacitou 82 lôžok a Chatová osada Repište s kapacitou 80 + 25 lôžok. Obidve rekreačné zariadenia poskytujú možnosti stravovania a ubytovania v letnej aj zimnej sezóne.

Kompaktné územie objektov individuálnej rekreácie je situované po ľavej strane cesty III/2499 v smere Sklené Teplice – Repište, hneď pri vstupe do obce. Množstvo chát a chalúp vzniklo prestavbou pôvodného domového fondu. V súčasnosti predstavujú cca ¼ z celkového počtu objektov.

V územnom pláne je pre ďalší rozvoj rekreácie v lokalite Breziny určená rozvojová plocha (R1).

9.3. INFRAŠTRUKTÚRA

9.3.1. Dopravná infraštruktúra

CESTNÁ DOPRAVA : Napojenie obce Repište na nadradený dopravný systém je zabezpečené rýchlostnou cestou R1 Nitra – Žarnovica – Žiar nad Hronom (Šašovské Podhradie) celoštátneho významu, ktorá je zároveň hlavnou dopravnou tepnou Banskobystrického kraja a súbežnou cestou I/65 Nitra – Žarnovica – Žiar nad Hronom, ktoré prechádzajú v blízkosti katastrálneho územia obce Repište (vo vzdialenosti cca 11 km). V obci Hliník nad Hronom je na cestu I/65 napojená cesta III/2498 Hliník nad Hronom – Sklené Teplice (cca 9 km) a následne cesta III/2499 Sklené Teplice – Repište (cca 2 km), ktoré zabezpečujú dopravné napojenie obcí v rámci regiónu. Juhozápadným okrajom katastrálneho územia vedie cesta III/2493 Vyhne – Banská Štiavnica a severným okrajom katastrálneho územia obce vedie cesta III/2498 Sklené Teplice – Banská Štiavnica. Na hlavnú zbernú komunikáciu III/2499, prechádzajúcu zastavaným územím obce, sa napájajú miestne komunikácie rôznej hierarchie, ktoré zabezpečujú dopravnú obsluhu v rámci katastrálneho územia obce. Účelové spevnené miestne komunikácie sú doplnené množstvom spevnených a nespevnených poľných a lesných ciest, ktoré sprístupňujú jednotlivé časti katastrálneho územia, vrátane roztrúseného osídlenia reprezentovaného lazničnými a sedliackymi usadlosťami a bývalými majermi.

ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA : Katastrálnym územím obce Repište neprechádza žiadna železničná trať. Najbližšia železničná zastávka je v obci Hliník nad Hronom, ktorou prechádza železničná trať č. 390 Hronská Dúbrava – Nové Zámky celoštátneho významu, ktorá je súčasťou tzv. „južného ťahu“ : Nové Zámky / Palárikovo – Šurany – Levice – Kozárovce – Lučenec – Lenartovce – Rožňava – Košice.

9.3.2. Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Repište je elektrickou energiou zásobovaná z 22 kV vedenia č. 372 s prierezom 3 x 95 mm² AlFe, vychádzajúceho zo 110/22 kV transformovne v Žiari nad Hronom z jednej strany a ústiaceho do 110/22 kV transformovne v Banskej Štiavnici zo strany druhej. Z hľadiska nadradenej technickej infraštruktúry neprechádza územím obce Repište žiadne 110 kV a ani 400 kV VVN vedenie (vedenie veľmi vysokého napätia).

Elektrické rozvody VN 22 kV sú v riešenom území uskutočnené vodičmi AlFe na oceľových, resp. betónových stĺpoch. Všetky rozvody sú ukončené trafostanicou. Celkovo je obec napojená z troch 22/0,4 kV trafostaníc s výkonom 400 kVA.

9.3.3. Zásobovanie plynom

Obec nie je plynofikovaná a s plynifikáciou sa neuvažuje.

9.3.4. Zásobovanie vodou a odkanalizovanie

ZÁSOBOVANE PITNOU VODOU : Územie obce Repište nemá vybudovaný verejný vodovod. Pred polyfunkčným objektom v centre obce je umiestnený vlastný obecný vodojem o objeme 100 m³, z ktorého je vybudovaná rozvodná sieť do objektu obecného úradu a do areálu cintorína. Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou z vlastných zdrojov – studní. V katastrálnom území obce sa nachádzajú aj iné vodné zdroje, ktoré by po odbornom zachytení mohli byť vhodné na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

ODKANALIZOVANIE : Obec Repište nie je odkanalizovaná. Splaškové vody sú zachytávané v žumpách a niekde i v septikoch. Na základe týchto skutočností je potrebné vybudovať novú kanalizačnú sieť, ktorá bude odvádzať splaškové vody do navrhovanej čistiarnie odpadových vôd. Po prečistení budú odpadové vody vyúšťané do recipientu. Odvážanie a čistenie odpadových vôd v obci je náročné a musí vychádzať z konfigurácie terénu riešeného územia.

9.3.5. Telekomunikácie

Z hľadiska telekomunikačných služieb prislúcha obec Repište podľa nové digitálneho členenia do sekundárne oblasti SO Banská Bystrica a do primárnej oblasti PO Zvolen.

Rozvody miestnej telefónnej siete sú vedené vzdušnou trasou na stĺpoch NN rozvodov pozdĺž hlavnej zbernej komunikácie a pozdĺž miestnych komunikácií. Telefónne prípojky sú riešené v najkratších úsekoch vzdušnou trasou od telekomunikačných zariadení, ktoré sú inštalované priamo na telefónnych stĺpoch. Napojenie jednotlivých rodinných domov jestvujúcim vzdušným vedením závesných káblov po stĺpoch je nevyhovujúce a neestetické a preto je nevyhnutné pri najbližšej rekonštrukcii telekomunikačných rozvodov uvažovať s celkovou kabelážou rozvodov miestnych telefónnych sietí.

9.3.6. Odpadové hospodárstvo

V súčasnosti má obec Repište v zmysle platnej legislatívy schválené Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavenými odpadmi na území obce Repište s účinnosťou od 01.07.2016, podľa ktorého je zabezpečovaný zber a likvidácia komunálneho a drobného stavebného odpadu.

10. KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY A POZORUHODNOSTI, ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

10.1. Pamiatkovo chránené územia

V katastrálnom území obce Repište sa nenachádzajú žiadne pamiatkovo chránené územia, na ktoré sa vzťahuje ochrana v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov, ale pripravuje sa vyhlásenie krajinnej pamiatkovej zóny.

Katastrálne územie Repište sa nachádza v ochrannom pásme lokality svetového kultúrneho dedičstva UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí“ a južná časť katastrálneho územia obce patrí priamo do lokality svetového kultúrneho dedičstva.

- Územie svetového kultúrneho dedičstva UNESCO

Katastrálne územie obce Repište z hľadiska pamiatkovo chránených území patrí do Územia svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, alebo do jeho ochranného pásma, ktoré je chránené na základe medzinárodného Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (Paríž 1972, ratifikované 1991). V zmysle zákona NR SR č 100 z 30.01.2001 o ochrane rozvoji územia Banskej Štiavnice a okolia je účelom tohto zákona utvoriť podmienky na plnenie Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO, najmä na zachovanie urbanizovaného priestoru historického jadra Banskej Štiavnice a okolia, zachovanie existujúcich architektonických, umelecko-historických a technických pamiatok v ich pôvodnom prírodnom prostredí, na zabezpečenie obnovy a oživenia stredovekého historického mesta Banská Štiavnica pri súčasnom zachovaní jeho pôvodnosti a celistvosti; s vymedzeným územím na katastrálne územie mesta Banská Štiavnica a na katastrálne územia 11-tich okolitých obcí – teda i obce Repište.

10.2. Pamiatkovo chránené objekty (národné kultúrne pamiatky)

Na území obce Repište nie sú za národné kultúrne pamiatky vyhlásené žiadne sakrálné stavby a pamiatky, obytné objekty ľudovej architektúry a ani žiadne technické pamiatky.

10.3. Architektonické a kultúrno-historické pamiatky

V katastrálnom území obce Repište sa nachádzajú pamiatky, ktoré majú nesporné urbanistické, architektonické a kultúrno-historické hodnoty :

- Pôvodná špecifická historická urbanistická štruktúra :
 - historické jadro obce okolo tzv. námestia / návšia, tvorené domami po stranách a v strede s historickou dvojradovou alejou líp
 - vstupná – roztrúsená zástavba (obytné a hospodárske objekty)
 - historická vejárovitá urbanistická zástavba, rešpektujúca členitý terén
- Pôvodný historicky špecifický typ ľudovej architektúry s priečnym hlbokým radením domov s hospodárskymi objektmi vo dvore (komôrky, stodoly), charakteristický viacerými vývojovými typmi :
 - najstarší historický typ ľudovej architektúry – prízemný kamenný dom, niektorý vo svahu s podpivničením, ukončený sedlovou strechou s podlomenicou a dreveným štítom, s malými okienkami, štítovou stenou do ulice s dvomi oknami
 - prízemný kamenný dom, niektorý vo svahu s podpivničením, ukončený sedlovou strechou s murovaným štítom, keramickou krytinou alebo s azbestocementovými šablónami
 - prízemný kamenný dom, niektorý vo svahu s podpivničením, ukončený s valbovou do ulice, s bielou keramickou krytinou alebo škridlou tehlovej farebnosti, s pozdĺžnou stranou do dvora, v zadnej časti pod spoločnou strechou s obytným domom hospodárske objekty, chlievy, stodoly
 - prízemný kamenný dom, niektorý vo svahu s podpivničením, na pozdĺžnej strane do dvora s drevenou verandou
 - prízemný kamenný dom, niektorý vo svahu s podpivničením, na pozdĺžnej strane do dvora s murovanou, neskôr presklenou verandou
- Sakrálna a drobná architektúra – kostol Panny Márie ružencovej a kríž pred kostolom
- Profánna architektúra – bývalá škola
- Park – zeleň na návsi
- Vodný prvok (v hlbokom jarku)

V zmysle § 14, ods. 4 zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov, môže obec okrem vyhláseného a zapísaného pamiatkového fondu chrániť svoje regionálne kultúrne hodnoty vytvorením a odborným vedením evidencie pamätihodností. Do takejto evidencie pamätihodností môže obec zaradiť okrem hnutelných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti, ako napríklad informácie o autoroch vedeckých a umeleckých diel, ktoré súvisia s dejinami a životom v obci.

10.4. Archeologické náleziská

V katastrálnom území obce Repište nie sú evidované archeologické nálezy a náleziská, ale v území je ich veľký predpoklad. Pravdepodobnosť výskytu archeologických nálezov je v intraviláne obce, najmä v priestore historického jadra okolo kostola Panny Márie ružencovej.

11. PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY (napr. skálne výtvory, krasové územia a ďalšie)

V katastrálnom území obce Repište nie sú podľa dostupných údajov evidované paleontologické náleziská a ani významné geologické lokality.

12. INÉ ZDROJE ZNEČISTENIA (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie)

V posudzovanom území nie sú okrem druhov znečistení uvedených v predchádzajúcich kapitolách (znečistenie ovzdušia, zaťaženie prostredia hlukom, radónové riziko a podobne) známe žiadne iné zdroje

znečistenia. Prípadné ohrozenie novým zdrojom znečistenia v budúcnosti bude riešené v zmysle relevantných legislatívnych predpisov.

13. ZHODNOTENIE SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV

Hlavné environmentálne problémy vznikajú v dôsledku priestorového stretu ekologicky hodnotných prvkov krajinnej štruktúry a stresových faktorov a zároveň aj pôsobením týchto faktorov na životné podmienky a zdravie obyvateľov. Vo veľkej časti katastrálneho územia obce je doterajšie využitie krajiny v súlade s krajinno-ekologickými podmienkami prostredia.

Vyskytujúce sa environmentálne problémy v riešenom území je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií :

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov a biocentier nie je významnejšie ohrozená – problémom je len kontakt so zastavaným územím.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy, povrchových a podzemných vôd v dôsledku priesakov nevyhovujúcich žump do podzemnej vody a vodných tokov. Ohrozením biologickej diverzity je sporadický prienik invázných drevín a rastlín, ako aj nevhodné výruby a poškodzovanie krajinnej vegetácie. Ďalší problém ohrozenia prírodných zdrojov vzniká v súvislosti so zmenou spôsobu života vidieckej časti osídlenia : degradujú a zarastajú lúky, čím dochádza k strate biodiverzity a taktiež . Problémom ohrozenia pôdy ako prírodného zdroja je vodná erózia.
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – v riešenom území sú len na menšej výmere poľnohospodárskej pôdy, ktoré sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability. Vysoké zastúpenia lesných pozemkov prispieva k vysokému stupňu ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajúce sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Ohrozujúcim faktorom je riziko vzniku devastovaných plôch v zastavanom území alebo v jeho bezprostrednom okolí. Za všeobecný environmentálny problém je potrebné pokladať i nedostatočné environmentálne povedomie obyvateľov, ktorého výsledkom je napríklad znečisťovanie územia vytváraním čiernych skládok odpadu, podomové spaľovanie škodlivých materiálov, vrátane spaľovania biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania, ako aj vysoké percento odpadu likvidované skládkovaním. Najvýznamnejším ohrozujúcim faktorom sú netesné žumpy a úniky splaškových vôd, resp. ich zámerné vypúšťanie do podlažia, nakoľko na území obce nie je vybudovaná splašková kanalizácia.

III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI (PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRIAME, NEPRIAME, SEKUNDÁRNE, KUMULATÍVNE, SYNERGICKÉ, KRÁTKODOBÉ, DOČASNÉ, DLHODOBÉ A TRVALÉ) PODĽA STUPŇA ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

1. VPLYV NA OBYVATEĽSTVO – počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy

Územný plán obce Repište je územnoplánovací dokument, ktorý nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov obce. Návrh územného plánu neobsahuje riešenia, ktoré by spôsobovali priame ohrozenie zdravotného stavu obyvateľstva a ani riešenia, ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady na obyvateľstvo a narušovali by kvalitu jeho života. Realizáciou rozvoja podľa navrhovaného plánu obce sa predpokladá skvalitnenie životného prostredia v obci.

V návrhu územného plánu obce sú pre elimináciu všetkých negatívnych činností, ktoré by mohli niesť zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti resp. by spôsobovali narušenie pohody a kvality života obyvateľstva, alebo by mali vplyv na kvalitu dotknutých zložiek životného prostredia, navrhnuté opatrenia.

V obytnom území i v blízkosti obytného územia je možné na základe stanovených regulatívov umiestňovať iba prevádzky, ktoré nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie a nesmú svojou činnosťou – prachom, hlukom, pachom a dopravnými nárokmi obťažovať obyvateľov priľahlého obytného územia. Zároveň je potrebné okolo takýchto prevádzok vysadiť pás izolačnej zelene.

Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na obytnú zástavbu sa odporúča posilnenie izolačnej líniovej zelene pozdĺž ciest III. triedy prechádzajúcich obcou. Architektonickú dispozíciu interiérov rodinných domov umiestnených pozdĺž uvedených ciest odporúčame orientovať na odvrátenú stranu od zdroja hluku a vytvárať predzáhradky so vzrastlou zeleňou. Estetickými a stavebne vhodnými úpravami sa môže vytvoriť hodnotné územie, ktoré zvýši pohodu bývania obyvateľov obce a zvýši jej atraktivitu. Dodržiavaním regulatívov uvedených v záväznej časti týkajúcich sa ochrany životného prostredia v jestvujúcom území ako aj na nových rozvojových plochách nebude dochádzať k zhoršovaniu kvality jednotlivých zložiek životného prostredia.

Pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľstva bude mať navrhovaná výstavba vodovodu a splaškovej kanalizácie vrátane čistiarní odpadových vôd na území obce. Kvalitu bývania v zastavanom území obce i v navrhovaných rozvojových lokalitách tade zabezpečí ich napojenie na technickú infraštruktúru – verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu a elektrickú energiu.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v posudzovanej územnoplánovacej dokumentácii stanovená požiadavka na osobitné stavebné opatrenia pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 57/2024 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľov budú vyplývať z uvažovaného počtu obyvateľov. V návrhovom období roku 2045 sa v zmysle kapacity navrhovaných rozvojových plôch pre bývanie uvažuje v celkovom počte 382 obyvateľov, čo je nárast o cca 106 obyvateľov. S nárastom počtu obyvateľov sa uvažuje aj v dôsledku prisťahovania nových obyvateľov do obcí, pričom sa predpokladá zvýšenie podielu mladého obyvateľstva do 40 rokov. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny vplyv na celkovú vitalitu obce.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať aj revitalizácia centrálnej časti obce, vrátane úpravy verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch.

Počas výstavby nových objektov, ako aj líniových stavieb technickej a dopravnej infraštruktúry, môže prechodne dôjsť k nežiadúcemu vplyvu výstavby na obyvateľstvo – hluk, prach, vibrácie, nárast dopravy, nárast stavebného odpadu pri rekonštrukciách a podobne. Jedná sa však o prechodné a krátkodobé vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

Jednotlivé navrhované zámery na území obce Repište, ktoré budú pripravované na realizáciu, budú na základe podrobnejších dokumentácií podrobené posudzovaniu vplyvov činnosti na životné prostredie v zmysle platnej legislatívy, kde sa zhodnotí miera vplyvov konkrétnej činnosti, okrem iného aj na zdravotný stav obyvateľov obce.

2. VPLYV NA HORNINOVÉ PROSTREDIE, NERASTNÉ SUROVINY, GEODYNAMICKÉ JAVY A GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Územnoplánovacia dokumentácia obce Repište nenavrhuje žiadne nové činnosti, ktoré by mali priame negatívne vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a ani na geomorfologické pomery.

Vplyvy na horninové prostredie sa môžu prejaviť počas výstavby jednotlivých objektov. Väčšie vplyvy na horninové prostredie sa predpokladajú až v dôsledku odstránenia pokryvnej vrstvy, kedy sa zmenia podmienky pre prienik povrchovej kontaminácie. Pri preprave stavebných materiálov a používaní stavebných mechanizmov je potrebné dodržiavať všetky predpisy a nariadenia, aby sa zabránilo úniku ropných látok do okolia, resp. úniku ropných látok pri havárii. Pri zakladaní nových stavieb musí byť zohľadnený geologický podklad a vplyvy na horninové prostredie, čo bude predmetom riešenia v podrobnejších stupňoch dokumentácie (dokumentácie pre územné a stavebné povolenie).

3. VPLYV NA KLIMATICKÉ POMERY

Územný plán obce nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na klimatické pomery v území. Prípadné rozšírenie zastavaných plôch má však vplyv na lokálnu klímu a mikroklimu. Možné nepriaznivé účinky, ako je zvyšovanie teploty vzduchu a sálavé teplo zo spevnených a zastavaných povrchov, navrhuje územnoplánovacia dokumentácia eliminovať plochami vzrastlej zelene. Tým dôjde k lokálnym zlepšeniam mikroklimy ovplyvnenej zastavanými plochami. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle, vrátane líniovej zelene, ochrana funkčných brehových porastov pozdĺž vodných tokoch, výsadba líniovej zelene pozdĺž ciest, vybudovanie zelenej infraštruktúry biokoridorov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, agrotechnické opatrenia a podobne.

Posudzovaný Územný plán obce Repište je zároveň spracovaný v súlade so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky klímy, vypracovanou Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2014. Tento legislatívny podklad predstavuje základné zásady opatrení zameraných na znižovanie emisií skleníkových plynov s opatreniami, ktoré znížia zraniteľnosť a umožnia adaptáciu človeka a ekosystémov s nižšími ekonomickými, environmentálnymi a sociálnymi nákladmi.

4. VPLYV NA OVZDUŠIE (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií)

V súčasnosti je kvalita ovzdušia ovplyvňovaná najmä emisiami z veľkých priemyselných zdrojov nachádzajúcich sa mimo riešeného územia. Priamo v posudzovanom území majú nepriaznivý vplyv na ovzdušie lokálne malé zdroje znečisťovania ovzdušia (kotle na tuhé palivo), nakoľko obec nie je plynofikovaná a s ohľadom na intenzitu v zanedbateľnej miere automobilová doprava a s tým súvisiaca koncentrácia prízemného ozónu.

Územný plán nemá podstatný nepriaznivý vplyv na ovzdušie. Realizáciou navrhovaných činností v posudzovanom území sa nepredpokladá výrazný nárast emisií a ani vznik nových druhov emisií, nakoľko na navrhovanej, prevažne obytnej zástavbe sa nenavrhujú výrobné prevádzky, ktoré by vytvárali stredné a veľké zdroje znečistenia, pri ktorých dochádza k prekračovaniu stanovených emisných limitov príslušným orgánom štátnej správy.

Nakoľko v územnom pláne obce sa z hľadiska územných a technických podmienok neuvažuje s plynofikáciou, v nových rozvojových plochách, ktoré sú určené pre bytovú výstavbu, je potrebné využívať ekologické formy vykurovania. Odvod spalín od zdrojov vykurovania musí byť zabezpečený tak, aby boli splnené podmienky technickej prevádzky zariadenia a rozptylu škodlivín do ovzdušia. Prevádzka zdrojov znečisťovania ovzdušia bude v súlade s podmienkami súhlasu orgánu ochrany ovzdušia v zmysle zákona o ovzduší.

Prevádzkovatelia objektov budú plniť povinnosti prevádzkovateľa zdroja znečisťovania ovzdušia v zmysle zákona o ovzduší a súvisiacich predpisov. Pri dodržaní legislatívnych podmienok bude príspevok k znečisteniu ovzdušia okolia nízky. Podmienky vypúšťania znečisťujúcich látok zabezpečia ich dostatočný rozptyl v atmosfére. Najvyššie hodnoty koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí musia byť nižšie ako sú príslušné imisné limity.

Posudzovaný Územný plán obce Repište je spracovaný v súlade so schválenou Nízkouhlíkovou stratégiou obce Repište – 2030, predstavujúcou ucelený systém opatrení v rôznych sektoroch (energetika, doprava, odpady), ktorých výsledkom je zníženie emisií skleníkových plynov pre zadaný cieľový rok vrátane dlhodobej udržateľnosti opatrení.

5. VPLYV NA VODNÉ POMERY (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)

Ochrana podzemnej vody zohráva dôležitú úlohu pri zabezpečovaní kvality podzemnej vody pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Vplyvom ľudskej činnosti stále vzrastá jej ohrozenie a hľadajú sa spôsoby na jej efektívnu ochranu. Kvalitu podzemných vôd v tejto oblasti ovplyvňuje antropogénna činnosť. K najvýznamnejším znečisťovateľom vôd patria najmä komunálne odpadové vody a priemyselné aktivity v širšom okolí. Prienik látok organického aj anorganického pôvodu do povrchových tokov a do podzemných vôd spôsobuje aj poľnohospodárska výroba.

Z celkového pohľadu Návrh územného plánu obce nevyvoláva priame negatívne vplyvy na vodné pomery územia, kvalitu povrchových a podzemných vôd a odtokové pomery. V územnom pláne sú navrhované opatrenia na predchádzanie a elimináciu rizika povodní, krajinnookologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti územia. Negatívne vplyvy na vodné pomery týmito opatreniami nevznikajú. Pozitívny vplyv na kvalitu podzemných vôd bude mať dobudovanie splaškovej kanalizácie a čistiarní odpadových vôd, čím dôjde k eliminácii súčasného ohrozovania spodných vôd odpadovou splaškovou vodou zaústenou do žump a septikov.

- V prípade nulového variantu zostane zachovaný pôvodný, nevyhovujúci spôsob odkanalizovania obce individuálnymi žumpami a septikmi bez následného čistenia odpadových vôd.

6. VPLYV NA PÔDU (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

Realizácia jednotlivých objektov vo väzbe na navrhované riešenie územného plánu si vyžiada záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. To je najvýznamnejší vplyv z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy. Počas výstavby objektov bude potrebné vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd odnímaných natrvalo a zabezpečiť ich hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu.

Pri trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely dôjde k nezvratným negatívnym vplyvom na poľnohospodársku pôdu, čiže k úplnému odstráneniu humusového horizontu pôd. Pri dočasnom zábere poľnohospodárskej pôdy môže dôjsť k ďalším negatívnym účinkom, ako je zhutnenie, prípadne kontaminácia pôdy. Z týchto dôvodov je potrebné dôsledne dodržiavať ustanovenia § 12 a § 17 zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

Realizácia rozvojových lokalít nebude mať vplyv na kontamináciu pôdy ani fyzikálne degradačné procesy ako sú vodná a veterná erózia a kompácia pôdy.

Za nepriamy vplyv na pôdu možno považovať záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v katastrálnom území obce Repište je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní

poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Navrhovaný územný rozvoj obce Repište uvažuje s celkovým záberom 11,6549 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1,6696 ha je situovaných v zastavanom území obce a 9,9853 ha je situovaných mimo zastavaného územia obce. Celková plocha rozvojových lokalít je 13,5102 ha.

V posudzovanom dokumente sa pre navrhované riešenie uvažuje aj so záberom najkvalitnejšej pôdy, ktorá sa na území obce v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov nachádza. Jedná sa o poľnohospodársku pôdu 7. až 9. skupiny BPEJ. Záber najkvalitnejšej pôdy je spôsobený tým, že táto pôda sa nachádza v tesnej blízkosti zastavaného územia obce a v terénnych podmienkach, ktoré sú vhodné pre plánovanú výstavbu.

Rozsah záberov poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie je podrobne spracovaný v kapitole B.I.1 Pôda – záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, bonita), z toho dočasný a trvalý záber tejto Správy o hodnotení Územného plánu obce Repište.

Záber lesných pozemkov sa nepredpokladá.

- V prípade nulového variantu vplyvy na pôdu nie je možné presne zhodnotiť. Zábery poľnohospodárskej pôdy by neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe individuálnych návrhov stavebníkov, bez koncepčného podkladu.

7. VPLYV NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

Prevažná časť riešeného územia, v ktorom sú navrhované rozvojové lokality, leží v človekom intenzívne využívannej krajine s existujúcimi urbanistickými celkami a komunikačnými koridormi. Biota týchto častí záujmového územia je do značnej miery ovplyvnená a determinovaná zásahmi človeka v minulosti i v súčasnosti. Významné biotopy rastlín a živočíchov sa v krajine dotknutej sídelnou štruktúrou nachádzajú prevažne v okolí vodných tokov a brehových porastov, v priľahlých plochách trvalých trávnych porastov a v rozsiahlych lesných porastov Štiavnických vrchov.

Vzhľadom na vzdialenosť väčšiny významných prírodných ekosystémov od novonavrhovaných rozvojových lokalít stanovených v územnom pláne obce nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia celkového genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia. Teoreticky, no v prípade realizácie aj reálne, môžu mať na faunu, flóru a biotopy vplyvy niektoré navrhované aktivity, avšak bez výskytu nejakých mimoriadnych situácií sa bude jednať len o dočasné vplyvy. Celkové stanovenie rozsahu zásahov do biotopov a zásahov do porastov drevín bude potrebné konkretizovať pre každú stavbu či činnosť osobitne v zmysle platných legislatívnych predpisov. V prípade, že na dotknutých plochách sa vyskytujú biotopy európskeho alebo národného významu, alebo predstavujú lokality výskytu chránených druhov rastlín alebo živočíchov, zásah do týchto lokalít je možný len v súlade s podmienkami zákona o ochrane prírody a krajiny. Ak bude pri výstavbe potrebný výrub stromov mimo les, bude potrebné žiadať súhlas orgánu ochrany prírody v zmysle § 47 ods. 3 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Navrhovaný územný plán obce v plnom rozsahu rešpektuje platnú legislatívu na úseku ochrany prírody a všetky existujúce chránené lokality, ktoré zasahujú do katastrálneho územia obce. Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa v posudzovanom území vytvoria predpoklady pre skvalitnenie podmienok pre faunu a flóru. Pri zakladaní nových plôch zelene a rekonštrukcii existujúcej líniovej zelene v celom riešenom území budú vysadené stanovištne vhodné dreviny a kroviny.

Na základe vyššie uvedených skutočností možno najväčšie vplyvy predpokladať práve v súvislosti so zásahmi do poľnohospodárskej pôdy, do krovinných ale aj trávno-bylinných porastov, ktoré sú situované mimo zastavaného územia obce. Hodnotenie konkrétnych vplyvov na faunu, flóru a ich biotopy bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností v rámci procesu posudzovania vplyvov v zmysle platnej legislatívy, prípadne pri schvaľovaní ďalších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (územné rozhodnutie).

Z hľadiska posúdenia vplyvov na faunu, flóru a ich biotopy možno konštatovať nasledovné :

- pri realizácii rozvojových lokalít možno predpokladať vplyvy najmä na biotopy poľnohospodárskej krajiny, najmä na biotopy krovinných ale aj trávno-bylinných porastov,
- v navrhovaných rozvojových lokalitách je možné predpokladať zmenu vegetačného krytu a tým aj zmenu živočíšstva prislúchajúceho k dotknutým biotopom.

8. VPLYV NA KRAJINU – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Krajina sa hodnotí ako integrovaný celok, ktorý má svoj vonkajší vzhľad a svoju vnútornú hodnotu. Prírodnú, kultúrnu a historickú hodnotu krajiny reprezentuje krajinný ráz. Vonkajší vzhľad krajiny predstavuje krajinný obraz, do ktorého sa premieta usporiadanie tvarov reliéfu, štruktúr krajinej pokrývky a priestorových objektov.

Nepriaznivé vplyvy na krajinu, či už z hľadiska zmien krajinej štruktúry, alebo z hľadiska zmien estetického vnímania, sa prejavujú v lokalitách s plánovanými zásahmi, stavebnou činnosťou, zmenami využívania krajiny a podobne.

Súčasná štruktúra krajiny, v ktorom sa plánuje najväčší rozsah realizácie plánovaných činností, predstavuje antropogénne pozmenenú urbánnu alebo poľnohospodársku krajinu. Realizácia navrhovaných činností ovplyvní charakter daného územia z funkčného hľadiska najmä v častiach, kde je dnes poľnohospodárska pôda. V tomto zmysle sa bude navrhovanou činnosťou meniť súčasný stav využitia územia.

V posudzovanej územnoplánovacej dokumentácii sa navrhujú nové rozvojové lokality, čím dôjde k zmene priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Tento rozvoj však nadväzuje na súčasnú sídelnú a dopravnú štruktúru, teda možno skonštatovať, že navrhnuté zmeny prispievajú k rozvoju obce a skvalitneniu životného prostredia. Záväzným regulatívom v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie je obmedzenie výšky objektov v stávajúcom zastavanom území obce a v nových rozvojových lokalitách tak, aby bola zachovaná tradičná mierka vidieckej zástavby. Zároveň je stanovený regulatív zastavanosti územia, ktorý zachováva výrazný podiel nezastavaných zelených plôch a záhrad, voči navrhovanej zástavbe.

Hodnotenie konkrétnych vplyvov na krajinu, súčasnú krajinnú štruktúru, funkčné využitie územia, estetické vnímanie krajiny a podobne bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností v rámci procesu posudzovania vplyvov v zmysle platnej legislatívy.

- Významné negatívne vplyvy na krajinu sa predpokladajú. Navrhované rozvojové lokality sú lokalizované hlavne v nadväznosti na zastavané územie, čím nedôjde k významným zmenám v štruktúre krajiny, ani jej scenériu.

9. VPLYV NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A OCHRANNÉ PÁSMA (napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území - NATURA 2000, národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti), na územný systém ekologickej stability

9.1. Chránené územia

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa v posudzovanom území nachádzajú veľkoplošné aj maloplošné chránené územia :

- Chránené krajinná oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy
- Prírodná rezervácia (PR) Kamenný jarok

Nakoľko celé katastrálne územie obce Repište sa nachádza v Chránenej krajinej oblasti – CHKO Štiavnické vrchy, ktoré by mohlo byť ovplyvnené realizáciou zámerov uvedených v navrhovanej územnoplánovacej dokumentácii, je potrebné rešpektovať podmienky vyplývajúce z druhého stupňa ochrany. Z hľadiska maloplošných chránených území : PR Kamenný jarok, kde platí 5. stupeň ochrany, sa vplyvy

nepredpokladajú, nakoľko všetky navrhované rozvojové lokality sú situované mimo maloplošne chráneného územia a zároveň aj v dostatočnej vzdialenosti od neho.

9.2. NATURA 2000

V posudzovanom území sa nachádza, resp. na jeho územie zasahuje územie európskeho významu :

- SKUEV 0265 Suť

V územnom pláne obce sú navrhované rozvojové lokality situované mimo chráneného územia európskeho významu a v dostatočnej vzdialenosti od neho. Vo všetkých územiach európskeho významu platí 2. stupeň ochrany. Chránené vtáčie územia sa v riešenom území nenachádzajú.

9.3. Chránené stromy

Stromy alebo skupiny stromov chránené v zmysle § 49 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov predstavujú stromy s významnou kultúrnou, vedeckou a krajinotvornou funkciou. V posudzovanom území sú vyhlásené chránené stromy : Wilckensové pamätné stromy v katastrálnom území Repište (ev. č. S292), ktoré sa nachádzajú pri odbočke z cesty na Banskú Štiavnicu k Chate u Daniela. Návrh ÚPN obce Repište nebude mať negatívny vplyv na tieto chránené stromy.

9.4. Ochrana vodných zdrojov

Na základe zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a Prílohy č. 1 k Nariadeniu vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, nie sú poľnohospodárske pozemky využívané v katastrálnom území obce Repište ustanovené za zraniteľné oblasti.

Podľa prílohy č. 1 Vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodárskych významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov je potok Teplá (č. hydrologického poradia 4-23-04-955, číslo toku 270) a Vyhniansky potok (č. hydrologického poradia 4-23-04-853, číslo toku 234), pretekajúce okrajom katastrálneho územia obce Repište, zaradené medzi vodohospodársky významné vodné toky.

V katastrálnom území obce Repište nie sú evidované minerálne pramene a pramenné oblasti využívané pre zásobovanie obyvateľstva. Na územie obce Repište zo severovýchodnej, juhovýchodnej a juhozápadnej strany zasahujú ochranné pásma II. stupňa vodárenských zdrojov (vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov).

9.5. Územný systém ekologickej stability

Prvky Regionálneho územného systému ekologickej stability sú spracované v zmysle RÚSES okresu Žiar nad Hronom, resp. ÚSES, ktorý bol vypracovaný v rámci ÚPN VÚC Banskobystrický kraj. V zmysle týchto dokumentov sa v posudzovanom území nachádzajú nasledujúce prvky územného systému ekologickej stability :

- NRBk2 Nadregionálny biokoridor Štiavnické vrchy – Kremnické vrchy (terestrický)
- RBk7 Regionálny biokoridor Teplá (hydrický)
- RBk8 Regionálny biokoridor Vyhniansky potok (hydrický)
- RBc6 Regionálne biocentrum Bukovec – Kamenný jarok
- RBc7 Regionálne biocentrum Končiar
- Genofondovo významné lokality

Z hľadiska posúdenia vplyvov na prvky územného systému ekologickej stability, rozvojové lokality nezasahujú do jednotlivých prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES), pričom územný plán obce ich v plnej miere rešpektuje.

V posudzovanej územnoplánovacej dokumentácii sú v zmysle platnej legislatívy rešpektované aj všetky ochranné pásma technickej infraštruktúry – ochranné prístupové pásmo vodných tokov, ochranné pásma líniových dopravných stavieb a ochranné pásma líniových technických stavieb (elektrické vedenia).

Hodnotenie konkrétnych vplyvov na chránené územia, ochranné pásma a prvky územného systému ekologickej stability bude potrebné uskutočniť v rámci posúdenia vplyvov jednotlivých konkrétnych navrhovaných činností v rámci procesu posudzovania vplyvov v zmysle platnej legislatívy.

10. VPLYVY NA KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIAHKY, VPLYVY NA ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

Územný plán obce nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská.

Podmienky novej zástavby sú stanovené v regulatívoch, ktoré rešpektujú historickú zástavbu a zároveň zdôrazňujú potrebu zachovať pôvodné zastavovacie štruktúry a rešpektovať vidiecky charakter zástavby. Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. V celom obytnom území sa uvažuje prevažne s maximálne dvomi nadzemnými podlažiami. Pre zachovanie charakteru rozptýleného osídlenia je potrebné rešpektovať a zachovať výškovú hladinu okolitej zástavby. Tieto regulatívy, spolu s regulatívami funkčného využívania územia a priestorového usporiadania si kladú za cieľ zachovať charakter vidieckeho osídlenia a zachovať charakter rozptýleného osídlenia v podobe tradičných hospodárskych usadlostí a chát, kombinujúcich funkcie bývania, rekreácie (chalupárčenie, agroturistika) a poľnohospodárskej malovýroby.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk je potrebné pri realizácii plánovanej výstavby splniť požiadavku v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a upozorniť stavebníka (investora), že je povinný od Pamiatkového úradu v každom stupni územného a stavebného konania vyžiadať si konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (líniové stavby, budovanie komunikácií, bytová výstavba, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou, resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezov a nálezísk.

Ochrana kultúrnych a historických pamiatok a archeologických nálezísk je v rámci ÚPN obce Repište zakotvená v návrhu regulatívov územného rozvoja obce – 3.1.7. Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrno-historických hodnôt.

11. VPLYVY NA PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

Posudzovaný územný plán obce nemá priamy vplyv na lokality paleontologických nálezísk alebo významných geologických lokalít, nakoľko sa takéto lokality v riešenom území nenachádzajú. V prípade objavenia doteraz neobjavených paleontologických nálezísk alebo geologických lokalít bude potrebné postupovať v súlade s legislatívou chrániacou uvedené typy lokalít.

12. INÉ VPLYVY

Územný plán obce Repište nenavrhuje žiadne činnosti, ktoré by mali iné známe negatívne vplyvy na obyvateľov obce, na susedné obce a ani na celkové životné prostredie širšieho regiónu. V prípade nečakaných alebo nových, v súčasnej dobe neznámych vplyvov bude konkrétna situácia riešená v zmysle relevantnej legislatívy v jej platnom znení.

13. KOMPLEXNÉ POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI, VZÁJOMNÝCH VZŤAHOV A ICH POROVNANIE S PLATNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI

Posudzovaný strategický dokument „Územný plán obce Repište“ predstavuje podrobne spracovanú dokumentáciu zaoberajúcu sa rozvojom územia obce. Územnoplánovacia dokumentácia je spracovaná v zmysle zákona č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacích dokumentáciách. Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v § 2, ods. 1, písmeno g) stanovuje, že územné plánovanie „určuje zásady využívania prírodných zdrojov, podmienok územia a celého životného prostredia, aby sa činnosťami v ňom neprekročilo únosné zaťaženie územia, aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny“.

Konkrétne vplyvy na životné prostredie a ochranu prírody a krajiny nie je možné v tejto fáze vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi. Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy v oblasti životného prostredia a ochrany prírody a krajiny. Pri hodnotení očakávaných vplyvov nových rozvojových zámerov na životné prostredie je možné konštatovať, že tieto zámery boli navrhnuté so zámerom nepôbiť významnými vplyvmi na životné prostredie a súčasne rešpektovať všetky platné zákony a iné právne predpisy. Ich priama realizácia bude možná tiež za podmienky rešpektovania relevantnej legislatívy, čo sa bude kontrolovať v priebehu ich následných povoľovacích konaní.

Tab.: Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy	2
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	0
Vplyvy na klimatické pomery	-	0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 0-1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1
Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy negatívny nepriamy	1 2
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	negatívny nepriamy	0-1
Vplyvy na krajinu	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny priamy negatívny nepriamy	1 1
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	0-1 1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0
Iné vplyvy	-	0

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III. a podkapitole 1. až 12. tejto Správy o hodnotení strategického dokumentu. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3 až 5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme

ako nepriame vplyvy. Vyššie uvedené hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Posudzovaná územnoplánovacia dokumentácia nemá žiadne podstatné negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak navrhovanými opatreniami a regulatívami sa stanovujú podmienky pre zlepšenie životného prostredia a zdravia obyvateľov obce s pozitívnym vplyvom. V územnom pláne sa určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných požiadavkách s ohľadom na vytvorenie predpokladov pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, technickej vybavenosti, rekreácie, športu, zelene a výroby.

Z komplexného hodnotenia strategického dokumentu vyplýva, že územnoplánovacia dokumentácia neobsahuje žiadne riešenia, ktoré by mali známy výrazný negatívny vplyv na zložky životného prostredia respektíve na životné prostredie ako celok.

IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE

Z posúdenia navrhovanej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie ľudí, preto nie je možné exaktne definovať konkrétne opatrenia na prevenciu, elimináciu a minimalizáciu vplyvov na životné prostredie. V záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie sú stanovené regulatívy rozvoja územia, ako aj stanovené prípustné, neprípustné a doplnkové funkcie na jednotlivých rozvojových lokalitách. Do územnoplánovacej dokumentácie sú zapracované ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie životného prostredia ako aj ekologickej stability. Predkladané návrhy a opatrenia sú predpokladom k vytvoreniu podmienok pre krajinnoekologicky optimálne využitie územia teda vytvorenie takého systému, ktorý je schopný zosúladiť požiadavky spoločenského rozvoja s potrebami ochrany prírody a prírodných zdrojov, a pritom je schopný udržať ekologickú stabilitu.

Za účelom preventívnych opatrení určených na minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov riešeného územia je potrebné zdefinovať a v praxi dodržiavať a realizovať nasledovné všeobecné podmienky :

- rešpektovať všetky relevantné platné právne predpisy (napr. zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, zákon o ochrane lesného pôdneho fondu, zákon o vodách, zákon o ochrane prírody a podobne),
- chrániť lesný pôdny fond, ktorý tvorí základ krajnotvorných, ochranno-prírodných a ekostabilizačných prvkov územia obce a v nevyhnutnom prípade minimalizovať jeho záber,
- lesné porasty obhospodarováť v súlade so schváleným a platným Programom starostlivosti o les,
- v porastoch s vhodným drevinovým zložením a štruktúrou používať podrastový a výberkový hospodársky spôsob,
- eliminovať výsadbu monokultúr a prebierkou odstraňovať nepôvodné a invázne druhy a postupne ich nahrádzať druhmi potenciálnej prirodzenej vegetácie,
- pri obhospodarovaní lesov ponechať aj mŕtve drevo, ktoré je dôležité pre niektoré druhy organizmov ako aj stromy s dutinami,
- optimálne využívať lesnú dopravnú sieť, pri ťažbe používať šetrné postupy a spôsoby približovania dreva, sklady a manipulačné priestory umiestňovať s ohľadom na potenciálnu náchylnosť k ryhovej erózii,
- uplatňovať biologické metódy potláčania hospodárskych škodcov,
- zabrániť šíreniu invázných druhov drevín a zabezpečiť odstraňovanie náletových drevín,
- chrániť poľnohospodársku pôdu a v nevyhnutnom prípade minimalizovať jej záber na nepoľnohospodárske využitie,
- zachovať existujúcu maloblokovú ornú pôdu,
- eliminovať pestovanie monokultúr zavedením osevných postupov so striedaním plodín,
- na pôdach ohrozených eróziou aplikovať protierózne opatrenia,
- vylúčiť pestovanie plodín podporujúcich eróziu,
- obmedziť používanie agrochemikálií,
- chrániť a udržiavať existujúcu zeleň, zakladať novú zeleň, dopĺňať a dosádzať líniovú zeleň na medziach a popri poľných cestách a vodných tokoch, odstraňovať poškodené a choré jedince za účelom zmiernenia ohrozenia pôdy veternou a vodnou eróziou,
- pri dosadbe a rekonštrukcii zelene postupne vylučovať stanovištne nevhodné druhy drevín, v intraviláne druhy patriace k peľovým alergénom a tiež invázne druhy, ktoré sa môžu z intravilánu rozšíriť do okolitej krajiny,
- zabezpečovať ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného ÚSES, biotickej integrity krajiny a biodiverzity nástrojmi územného plánovania,
- rešpektovať všetky ostatné prvky a kategórie tvorby krajiny, ktoré sú uvedené v časti územnoplánovacej dokumentácie riešiacej ochranu prírody a tvorbu krajiny a prvky územného systému ekologickej stability,

- zabezpečovať protieróziu ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou,
- odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES,
- zvyšovať ekologickú stabilitu riešeného územia,
- venovať zvýšenú pozornosť ochrane vodných zdrojov,
- zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodiach zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za povodňových situácií i v období sucha,
- dodržiavať ochranné a prístupové pásma vodných tokov a ochranných hrádzí v zmysle STN a vodného zákona,
- koordinovať všetky rozvojové zámery s princípom trvalo udržateľného rozvoja obce,
- rozvíjať výrobné aktivity a služby hlavne v jestvujúcich lokalitách,
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia,
- pozdĺž dopravných komunikácií realizovať výsadbu sprievodnej a izolačnej zelene, ktorá bude slúžiť na záchyt emisií tuhých znečisťujúcich látok,
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podložia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany – zákon NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon NR SR č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 57/2024 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia,
- zachovávať a chrániť pamätihodnosti obce, architektonické pamiatky a solitéry s kultúrnymi hodnotami a ďalšie objekty a solitéry miestneho významu (aj novodobé),
- uprednostňovať minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov, vrátane zriadenia nového zberného dvora,
- zabezpečovať kompostovanie biologického odpadu,
- vybudovať splaškovú kanalizačnú sieť v obci s napojením na čistiarne odpadových vôd.

V. POROVNANIE VARIANTOV ZOHľadňujúcich CIELE A GEOGRAFICKÝ ROZMER STRATEGICKÉHO DOKUMENTU VRÁTANE POROVNANIA S NULOVÝM VARIANTOM

1. TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Cieľom hodnotenia strategického dokumentu je vybrať optimálne riešenie v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov na základe stanovenia zásad a kritérií pre výber optimálneho variantu. Kritériá vychádzajú z požiadaviek trvalo udržateľného rozvoja, ktorý označuje formu takého spoločenského rozvoja, ktorý zohľadňuje a rešpektuje prírodné podmienky.

Výber optimálneho variantu predstavuje komplexné posúdenie, vyplývajúce zo zhodnotenia viacerých vplyvov, dôsledkov či dopadov, ako sú :

- vplyvy na obyvateľstvo,
- vplyvy na všetky zložky životného prostredia,
- vplyvy na prírodu, chránenú prírodu a ekologickú stabilitu,
- vplyvy na krajinu a jej historickú štruktúru,
- environmentálne dôsledky,
- sociálno-ekonomické dôsledky,
- územno-technické dopady,
- širšie územné vplyvy a potreby regiónu.

Optimálny variant by mal vo všeobecnosti v prvom rade zlepšovať kvalitu života miestnym občanom najmä čo sa týka zdravia a rovnako by mal zlepšovať stav jednotlivých častí krajiny, najmä jej biotickej časti, alebo tento stav minimálne nezhoršovať. V ďalšom rade by mal sledovať rozvoj obce a to najmä po kvalitatívnej stránke rôznymi technickými, organizačnými, územnými a inými opatreniami rešpektujúc pritom socio-ekonomické postavenie občanov v nadväznosti na kultúrno-historické tradície.

2. POROVNANIE VARIANTOV

Obec Repište spadá do kategórie sídiel s menej ako 2.000 obyvateľmi a preto v zmysle ô 21 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) nevyplýva povinnosť spracovania konceptu územného plánu obce vo variantoch a spracúva sa iba invariantný návrh územného plánu obce.

Porovnanie variantov vychádza z metodického usmernenia MŽP a MDVRR SR k problematike posudzovania ÚPD ako strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V tomto dokumente je uvedené, že návrh ÚPN obce sa posudzuje v jednom variante s uvedením odôvodnenia výberu optimálneho variantu v tejto správe o hodnotení, ktorý sa porovnáva s nulovým variantom, t. j. nerozvojovým návrhom ÚPN obce.

Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia, ktorým je katastrálne územie obce v rozsahu jeho zastavaného územia a plôch mimo zastavaného územia. Tento variant predstavuje nespracovávanie novej územnoplánovacej dokumentácie obce. To by znamenalo, že obec nebude mať aktuálny záväzný plánovací a rozvojový dokument, ktorý by usmerňoval a koordinoval všetky činnosti rozvoja v rámci katastrálneho územia obce na základe aktuálnych potrieb.

Pri porovnaní nulového variantu s posudzovaným Návrhom ÚPN obce Repište je možné konštatovať, že navrhovaný územný plán je pre obyvateľov a rozvoj obce výhodnejší, pretože rieši existujúce alebo potenciálne environmentálne záťaž s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie obce vrátane jeho obyvateľov. Vytvára tiež predpoklady na zlepšenie ekonomického postavenia obce. Zároveň

rieši aktuálnu potrebu doplnenia technickej infraštruktúry – odkanalizovanie obce a prívod vody do lokalít s chýbajúcou technickou infraštruktúrou a do novo navrhovaných lokalít, ďalej vymedzuje územia pre rozvoj obytnej funkcie s potrebnou občianskou vybavenosťou, rozvoj plôch určených na rekreačné účely s ohľadom na potrebu rešpektovania vyhlásených území ochrany prírody a tvorby krajiny, s prvkami miestneho územného systému ekologickej stability.

Predpokladané vplyvy vyplývajúce z navrhovanej dokumentácie spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov definovaných v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by významne negatívne ovplyvnila súčasný stav životného prostredia obce, prípadne jej okolia.

Ako vyplýva z ustanovenia § 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, základným cieľom územnoplánovacej dokumentácie obce je sústavne a komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, určiť jeho zásady, navrhnuť vecnú a časovú koordináciu činnosti ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Stratégia územného rozvoja obce je zameraná na vytvorenie podmienok pre komplexné využitie prírodného aj ľudského potenciálu územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja tak, aby sa postupne mohla naplniť vízia obce byť obcou spokojných obyvateľov a návštevníkov, obcou čistou, bezpečnou, zdravou a ekologicky príťažlivou, obcou kultúrnou, komunikujúcou a prosperujúcou. Optimálne funkčné využitie a priestorové usporiadanie územia obce, vrátane verejného dopravného a technického vybavenia územia, je riešené s ohľadom na ochranu prírody a krajiny, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu kultúrno-historických hodnôt a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

VI. METÓDY POUŽITÉ V PROCESE HODNOTENIA VPLYVOV ÚZEMNO-PLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE A SPÔSOB A ZDROJE ZÍSKAVANIA ÚDAJOV O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

Proces hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie vychádza metodicky najmä zo zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Samotná územnoplánovacia dokumentácia a následne aj správa o hodnotení strategického dokumentu vychádzajú z prieskumov a rozborov územia obce vykonaných v procese spracovávaní územného plánu obce, zo zadania pre vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce, ktoré určilo rozsah riešenia územnoplánovacej dokumentácie a v neposlednom rade zo samotného spracovaného Návrhu územnoplánovacej dokumentácie obce.

Pri hodnotení vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie bolo brané do úvahy predovšetkým hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie vybraných funkčných plôch, stavieb a činností navrhnutých v rámci riešenia územného plánu obce a odhad ich významnosti podľa prílohy č. 5 k zákonu NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov na základe poznania krajiny a bioty riešeného územia. V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane environmentálnych dokumentácií súvisiacich s riešenou problematikou, z vlastných poznatkov posudzovateľa o území, zo skúseností s obdobnými dokumentáciami, ako i z limitov určených všeobecne záväznými právnymi predpismi a záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie.

V procese hodnotenia územnoplánovacej dokumentácie boli použité relevantné strategické dokumenty, záväzné právne predpisy a normy, ako aj všeobecne známe informácie o území publikované na internetových portáloch :

- Prieskumy a rozbor Územného plánu obce Repište
(Ing. arch. Vlasta Čamajová – autorizovaný architekt, Žiar nad Hronom, december 2022)
- Zadanie Územného plánu obce Repište
(schválené uznesením Obecného zastupiteľstva obce Repište č. 03/2023 zo dňa 14.02.2023)
- Návrh Územného plánu obce Repište
(Ing. arch. Vlasta Čamajová – autorizovaný architekt, Žiar nad Hronom, december 2024)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001) v znení KURS 2011 (AUREX, rok 2011)
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj (URKEA s.r.o. Banská Bystrica, rok 1998)
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2004 (SAŽP-CTK Banská Bystrica, rok 2004)
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky č. 1/2007 (Ing. arch. Mária Chocholová, rok 2007)
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2009 (URBION Bratislava, rok 2009)
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2014 (L.I.N.E. design s.r.o. B. Bystrica, rok 2014)
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2020 (Ing. arch. Martin Balog, PhD., rok 2020)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska (KURS 2001) v znení KURS 2011 (AUREX, rok 2011)
- RÚSES okresu Žiar nad Hronom (SAŽP Banská Bystrica, rok 2013)
- GNÚSES Slovenskej republiky
- ECONET – Národná ekologická sieť Slovenska
- Program odpadového hospodárstva okresu Žiar nad Hronom do roku 2005
- Program odpadového hospodárstva Banskobystrického kraja na roky 2016-2020
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021-2025
- Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja BBSK
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Repište na roky 2014-2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2015-2023
- Nízkouhlíková stratégia obce Repište – 2030
- Regionálna inovačná stratégia Banskobystrického kraja
- Regionálna integrovaná územná stratégia Banskobystrického kraja 2014-2020

- Konceptia rozvoja kultúry a kultúrneho dedičstva BBSK 2010-2015
- Konceptia rozvoja cestovného ruchu BBSK na roky 2007 – 2013
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb v regióne BBSK na obdobie rokov 2005 – 2010
- Konceptia rozvoja cestnej siete (SSC Bratislava)
- Investičné zámery a projekty menších investícií na území obce
- Výsledky sčítania ľudu, domov a bytov z roku 2021 za obec Repište
- STN 736101 a STN 736110
- Novela metodiky pre výpočet hluku z cestnej dopravy (VÚVA Brno, rok 1993)
- Zákon NR SR č. 538/2005 Z.z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 57/2005 Z.z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach
- Zákon NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- Zákon NR SR č. 277/1994 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov
- Úprava Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 477/99-810 na výpočet potreby vody pri navrhovaní vodovodných a kanalizačných zariadení a posudzovaní výdatnosti vodných zdrojov
- Zákon NR SR č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch
- Zákon NR SR č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov
- Zákon NR SR č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) v znení neskorších predpisov a všeobecne záväzné právne predpisy na jeho vykonanie
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Platné normy STN a súvisiace právne predpisy a smernice : STN 33 3320
- Portál obce Repište
- Portál Katastrálneho úradu SR
- Portál Štatistického úradu SR
- Portál ŠGÚ DŠ Bratislava
- Pôdny portál
- Portál SHMÚ
- Portál Ministerstva ŽP SR, vrátane SAŽP
- Portál Pamiatkového úradu SR
- Portál Štátnej ochrany prírody SR, Správa CHKO Štiavnické vrchy
- Atlas krajiny 2002 a podobne

Na základe všetkých týchto údajov boli formulované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a následne boli zhodnotené a popísané všetky známe predpokladané vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Zo záverov správy je možné konštatovať, že realizáciou riešenia územného plánu obce a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k zlepšeniu celkového stavu životného prostredia a kvality života obyvateľov obce.

VII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI V POZNATKoch, KTORÉ SA VYSKYTLI PRI VYPRACÚVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ

Pri vypracovaní správy o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie bolo problematické zdôvodňovanie vplyvov „územnoplánovacej dokumentácie“ na životné prostredie. Samotný územný plán nemá priamy vplyv na životné prostredie, pretože ide o plánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Možné nedostatky vyplývajú zo skutočnosti, že chýbajú aktuálne údaje, charakterizujúce merateľný stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie (údaje o kvalite a stave ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd a pôdy), resp. z toho, že požadované údaje nie sú merateľné priamo v posudzovanom území. Neurčitosti vyplývajú aj z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia. Na základe návrhu územného plánu obce ešte nie je možné určiť, o aké konkrétne spôsoby a metódy realizácie činností v rámci navrhovaných funkčných plôch pôjde. Zároveň nie je známy ani presný termín realizácie navrhovaných činností a nie sú k dispozícii všetky detailné technické údaje. Tie sa budú riešiť pri príprave konkrétnej činnosti na realizáciu v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie pre územné a stavebné povolenie a v prípade splnenia zákonných podmienok budú samostatne podliehať posudzovaniu vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona NR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Uvedené neurčitosti a nedostatky nie sú zásadného charakteru a všetky známe podstatné okolnosti pre posúdenie Návrhu územného plánu obce Repište boli v správe o hodnotení vplyvu na životné prostredie zohľadňované.

VIII. VŠEOBECNE ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Návrh územného plánu obce Repište je spracovaný v zmysle zákona č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacích dokumentáciách. Predstavuje základný záväzný dokument na usmerňovanie a regulovanie vývoja obce a dosiahnutie súladu všetkých činností v obci.

Riešenie Územného plánu obce Repište vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 50/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Pri spracovaní územného plánu boli rešpektované záväzné časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení Zmien a doplnkov č. 2004, 1/2007, 2009, 2014 a 2020, a všetky ostatné relevantné rozvojové dokumenty, nariadenia a usmernenia.

Územný plán obce zásadným spôsobom nemení funkčné zónovanie a funkčné využívanie jednotlivých plôch obce. V rámci zastavaného územia obce a v nadväznosti naň umožňuje dostatočný rast obce v oblasti bývania hlavne v rodinných domoch, navrhuje nové funkčné plochy občianskej vybavenosti, plochy rekreácie, zelene, poľnohospodárskej výroby s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou, rieši environmentálne problémy ako je kanalizácia a odpady, rešpektuje prvky ekologickej stability územia a definuje ekostabilizačné opatrenia.

Územný plán pozostáva z textovej a grafickej časti. Textová časť je rozdelená na smernú časť a záväznú časť. V záväznej časti sú definované zásady a regulatívy priestorového usporiadania obce, prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch. Záväzná časť ďalej obsahuje zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územný systém ekologickej stability a tvorby krajiny, zásady a regulatívy využívania prírodných zdrojov a kultúrno-historických hodnôt, zásady a regulatívy dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia územia. Zároveň sú v záväznej časti určené plochy pre verejnoprospešné stavby a navrhuje hranice zastavaného územia obce.

Záverom konštatujeme, že posudzovaný návrh územného plánu obce predstavuje vhodný rozvojový dokument pre obec Repište v dlhodobom horizonte, ktorý umožňuje primeraný rozvoj v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu, zelene a poľnohospodárskej výroby s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by neúmerne zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu a negatívne vplývali na zdravie obyvateľov. Riešenie prináša územné predpoklady pre výrazné skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného zázemia a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

Na základe komplexného vyhodnotenia očakávaných vplyvov posudzovaného územnoplánovacieho dokumentu, odporúčame schváliť návrh ÚPN obce Repište.

IX. ZOZNAM RIEŠITEĽOV A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA NA VYPRACOVANÍ SPRÁVY O HODNOTENÍ PODIEĽALI, ICH PODPIS (PEČIATKA)

Ing. arch. Vlasta Čamajová, Záhradná 14, 965 01 Žiar nad Hronom

X. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH ANALYTICKÝCH SPRÁV A ŠTÚDIÍ, KTORÉ SÚ K DISPOZÍCII U NAVRHOVATEĽA A KTORÉ BOLI PODKLADOM NA VYPRACOVANIE SPRÁVY O HODNOTENÍ

Pri vypracovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu „Návrh ÚPN obce Repište“ neboli použité žiadne doplňujúce analytické správy a štúdie.

XI. DÁTUM A POTVRDENIE SPRÁVNOSTI A ÚPLNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Repište, dňa

.....
Vladimír Šalkovský
starosta obce